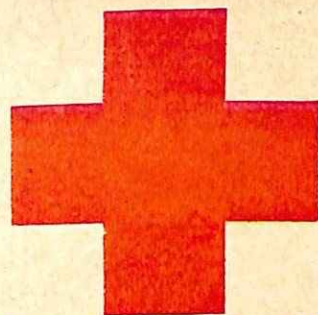

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΪΟΣ 1968

Στήν έξοχή

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στίχοι: ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ

Μέ-ρα γλυ. κειά χα-ρού- με-νη μ'ό-λά-νοι-χη καρ.

Διά στήν ό-μορφη τήν έ-ξο-χή άς τρέξου.με παι.

Διά. Μέ γλυ.κο-κε.λαϊ-δή-μα.τα μάς κράζει τό που.

λί στή δροσε.ρή του τή σκι-ά τό πεῦ.κο μάς κα.

λεϊ. τό πεῦ.κο μάς κα.λεϊ. Τράλαλα λαλαλα

τράλαλα λαλα λα τράλαλα λαλαλα τράλαλα λοι

τράλαλα λαλαλα τράλαλαλαλα τράλαλαλαλαλαλαλαλα

2. Τά λουλουδάκια άπλώθηκαν χιλιόχρωμα στή γῆ
καί τό νεράκι δροσερό κυλάει άπ' τήν πηγή.
Στήν έξοχή άς τρέξουμε καρούμενοι παιδιά
λουλουδι πάλλει καί άνθεϊ στα' στήθη κι'ή καρδιά.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924-1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 23ον • ΜΑ-Ι-ΟΣ 1968 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 8

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπό την εποπτείαν του ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1092, άρθρον 6: Διεύθυνσις Περιδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΩ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ίστρια 22. • Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καί Σόλωνος

Τιμή Φύλλου Αρχ. 2 (Διά τά Σχολεία 1,50) — Έτησία συνδρομή Έσωτ. Αρχ. 12. Έξωτ. 10 σελλ. ή 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμε θερμώς: α) Τούς καθυστερούντας τήν εξόφλησιν τής πρὸς τὸ περιοδικὸν
δουλειᾶς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Κ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ: Πετράδια	2
Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ.: Μή- νυμα ἐπὶ τῇ 8ῃ Μαΐου	3
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀφορᾷ εἰς ὅλους ἡμᾶς.	4
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα	6
Τ. ΚΑΡΡΑ: Ποίημα	6
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ντυνάν, ὁ μεγαλοεργὸς	7
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ: Ἡ ἡγεσία τοῦ Ξενοφώντος	8
Α.Κ.: 20 Μαΐου 1825.	9
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Μπράβο παιδί μου!	10
Π. ΦΛΩΡΟΥ: Οἱ διακοπὲς μιᾶς Ἐρυθροσταυρίτισσας	12
Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ: Νέα βιβλία	13
Ι. ΤΙΜΑΓΕΝΟΥΣ: Τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ.	14
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Τὸ ἔντομο ποὺ μάς δίνει τὰ σύκα	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.: Εἰκόνες	16
ΚΙΝΗΣΙΣ-ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	18
Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ: Πρωτομαγιάτικα ἔθιμα	22
ΠΑΠΟΥ - ΓΙΑΓΙΑΣ: Ἑμμετρὲς συμβουλὲς	23
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ	24
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	28
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤ. ΣΧΕΔΙΑ	29
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: Εἰκόνες	30
Ε. ΜΑΛΟ: Μὲ οἰκογένεια	32
Α.Β.- Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑ Στίχοι - Μουσική στα ἐσώφυλλα.	
Κ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ: Treasure of Thoughts.	2
Κ. GEORGACOPOULOS, President Hellenic Red Cross: Message for 8th of May	3
S. SPILIOPOULOS: The Red Cross concerns us all	4
TH. CONSTANTINOU: Poem	6
T. KARRAS: Poem	6
S. PANAGIOTOPOULOS: Dunant, Creator of Great Achievements	7
E. FOTIADIS: Xenophon's Leadership	8
A.K.: 20th of May 1825	9
A. KARANTONIS: Well Done, my Child	10
P. FLOROS: Vacation of a Red Cross Worker	12
P. GEORGOUNTZOS: New Books	13
J. TIMAGHENUS: Wild Flowers	14
N. DIMITROCALLIS: The Fig Giver Insect	15
H.J.R.C. GROUPS ACTIVITIES: Pictures	16
H.R.C. and H.J.R.C. MOVEMENT-ACTIVITIES	18
P. CALONAROS: 1st of May Customs	22
GRANDFATHER-GRANDMOTHER: Advice in verse	23
RED CROSS NEWS	24
READERS CONTRIBUTION	28
PUSSELES	29
GLIMPSES ALL OVER THE WORLD: Pictures	30
E. MALO: With Family	32
A.B.: - A. PANAGIOTOPOULOS - Λ. PAPADIMAS Music - Verse in the Innercover	

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ: Ὁ «Κύριος με τὰ λευκά», δηλαδή ὁ αείμνηστος Ἰδρυτὴς τοῦ Ἐρυθροῦ
Σταυροῦ Ἐρρίκος Ντυνάν, προσφέρει τὰς Πρώτας Βοηθείας εἰς τὰ ὅμιματα τῶν Νεότητων
Σταυροῦ Ἐρρίκος Ντυνάν, προσφέρει τὰς Πρώτας Βοηθείας εἰς τὰ ὅμιματα τῶν Νεότητων
(βλ. ἄρθρο σελίδος 7)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΣΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΑΘΕΝΑ 1. Τ. Δορία
16. 8. 85
ΗΜΕΡΟΜ. 36499
ΑΡΙΘ.

Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

'Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός ἀφορᾷ εἰς ὅλους ἡμᾶς

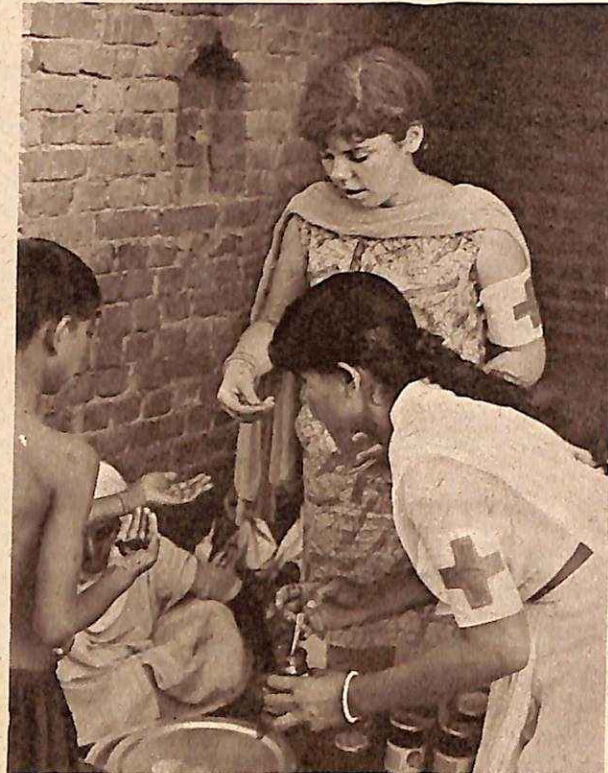
ΕΟΡΤΑΖΕΤΑΙ καὶ ἐφέτος ἡ Παγκόσμιος Ἡμέρα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἡ 8ῃ Μαΐου, ἐπέτειος τῆς γεννήσεως τοῦ ἰδρυτοῦ του Ἑρρίκου Ντυνάν. Τὴν περυσινὴ ἐπέτειο τὴν ἐώρτασε ὁ Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός μετὰ δικαιολογημένη καθυστέρησι, ἀλλὰ μετὰ μία μεγαλειώδη συγκέντρωσι στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο, μετὰ παρέλασι Ἀδελφῶν, Σαμαρειτῶν καὶ Ἐρυθροσταυρικῆς Νεολαίας καὶ μετὰ ἐντυπωσιακὴ ἐπίδειξι τῶν μέσων βοηθείας ποὺ διαθέτει ὁ Ε.Ε.Σ. Σύνθημα τοῦ εορτασμοῦ τοῦ περασμένου ἔτους ἦταν «Προστασία τῆς υγείας — πρόληψις ἀτυχημάτων — σωτηρία τῆς ζωῆς».

Σύνθημα τοῦ ἐφετεινοῦ εορτασμοῦ εἶναι ὁ τίτλος τοῦ παρόντος ἀρθροῦ: «Ὁ Ἐρυθρός Σταυρός ἀφορᾷ εἰς ὅλους ἡμᾶς». Πραγματικά, εἶναι τόσες οἱ ἀνθρωπιστικὲς δραστηριότητες ποὺ ἀναπτύσσει ὁ Ἐρυθρός Σταυρός, ὥστε εἶναι σχεδὸν βέβαιο ὅτι, σήμερον ἡ αὔριος, ὁ καθένας μας θὰ διασταυρωθῇ μετὰ κάποιαν ἀπ' αὐτῆς. Ὁ Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους σὲ ποικιλία δραστηριοτήτων, σὲ ὅλη τὴν Ὑφήλιον: Παροχὴ πρώτων βοηθειῶν, νοσοκομειακὴ περίθαλψις, ἐπείγουσα χορήγησι αἵματος, ραδιοτηλεφωνικὴ διαβίβασι ἱατρικῶν δειγμάτων σὲ ποταποπλοία, παροχὴ νοσηλείας καὶ συμβουλῶν υγιεινῆς διαβιώσεως στὸ σπιτί, φροντίδα γιὰ τὴ μητέρα καὶ τὸ βρέφος, παροχὴ περιθάλψεως σὲ θύματα σεισμῶν, πλημμυρῶν κτλ., ἐνίσχυσι μαθητικῶν συσσιτίων καὶ παιδικῶν κατασκηνώσεων, σύστασι καὶ συντήρησι μαθητικῶν Οἰκοτροφείων, διανομὴ εἰδῶν ἱματισμοῦ σὲ ἀπόρους, ἐρυθροσταυρικὴ διαπαιδαγώγησι τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ὅλων τῶν σχολειῶν τῆς χώρας, ἐκδοσι περιοδικῶν μετὰ διδακτικὴ καὶ ψυχαγωγικὴ ὕλη (275.000 ἀντίτυπα τὸ μῆνα) καὶ — τὸ κυριώτερον ἀπ' ὅλα — ἐκπαίδευσι Διπλωματούχων καὶ Ἑθελοντῶν Ἀδελφῶν, ποὺ συγκροτοῦν ἕνα εἰρηνικὸ στρατὸ ποὺ δίνει χωρὶς ἀνάπαυλα τὴ μάχη ἐναντίον τῆς ἀρρώστιας, τοῦ πόνου — σωματικοῦ καὶ ψυχικοῦ — καὶ τῆς κάθε εἵδους ἀνθρώπινης δυστυχίας.

Ἀπὸ τίς πλέον πρόσφατες ἐκδηλώσεις τῆς δραστηριότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι ἡ ἀποστολὴ μικροῦ φορητοῦ Νοσοκομείου στὸν Ἅγιον Εὐστράτιον, τὸ νησὶ ποὺ τὸ χτύπησαν ἄγρια οἱ σεισμοὶ τοῦ περασμένου Φεβρουαρίου. Ἡ λιτὴ ἐκθεσι τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς Ἀποστολῆς ἱατροῦ εἶναι εὐγλωττότερη ἀπὸ κάθε περίτεχνη λογοτεχνικὴ παρουσίαι τῶν γεγονότων:

«25 - 2 - 68... Τὸ χωρίον Ἅγιος Εὐστράτιος, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ἀνῆρχοντο εἰς 460, εἶχε 22 νεκρούς καὶ 56 τραυματίαι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ κατάγματα ἄνω καὶ κάτω ἄκρων, καθὼς καὶ πλευρῶν... Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐνημέρωσιν ἤρχισεν ἡ ἐγκατάστασις τῶν σκητῶν, ἐν ὅλῳ τεσσάρων. Ἐκ τούτων μία μεγάλη ὡς Νοσοκομεῖον τῶν ὀκτῶ (8) κλινῶν, ἑτέρα μεγάλη ὡς Ἀποθήκη, μία μικρὰ ὡς Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον καὶ ἄλλη μικρὰ διὰ τὰς Ἀδελφάς.

26 - 2 - 68 Ἦρχισεν κανονικῶς ἡ λειτουργία τοῦ Ἐξωτερικοῦ Ἱατρείου κατὰ τὰς πρωινὰς ὥρας. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐδέχθημεν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λήμνου Κου Παντελεήμονος καὶ τοῦ Κου Ἐπαρχοῦ, οἱ ὅποιοι ἐξεφράσθησαν μετὰ τὰ καλλίτερα λόγια διὰ τὸ ἔργον τοῦ Ἑλλη-

Ἰνδία 1967. Ἐρυθροσταυριτεὶς ἀπὸ τὸν Καναδὰ βοηθοῦν θύματα θεομητῶν.

νικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ διὰ τὴν προθυμίαν τὴν ὁποίαν ἐπέδειξεν.

27 - 2 - 68 Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον. Ἐμβολιασμοὶ τῶν κατοίκων διὰ τῆς πρώτης δόσεως, ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου, εἰς 280 περίπου άτομα.

28 - 2 - 68 Συνέχεια ἐμβολιασμοῦ, καθὼς καὶ Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον καὶ διανομὴ τυροῦ, δρύζης, φασολίων καὶ σιγαρέττων.

29 - 2 - 68 Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον. Ἐπίσκεψις ἀσθενῶν ἐντός τῶν σκητῶν καὶ ἐπίσκεψις τριῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ ὑποστάντων δηλητηρίασιν ἐκ μονοξειδίου τοῦ ἀνθρακός (Co).

1 - 3 - 68 Οὐδεμία διανομὴ λόγῳ σφοδροτάτης κακοκαιρίας. (Ἰσχυρότατος ἄνεμος, βροχὴ, χάλαζα καὶ δριμύτατον ψῆχος).

4 - 3 - 68 Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον. Βελτιωθέντος τοῦ καιροῦ, ἐγένετο διανομὴ ὑπολοίπων τυροῦ, παιδικῶν τροφῶν, σοκολάτας, μπισκότων καὶ σιγαρέττων.

5 - 3 - 68 Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον. Ἐμβολιασμοὶ

τῶν κατοίκων διὰ δευτέρας καὶ τελικῆς δόσεως ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου. Διανομὴ σοκολάτας, παιδικῶν τροφῶν καὶ μπισκότων.

6 - 3 - 68 Ἐπίσκεψις τῶν Στρατηγῶν κ.κ. Μπαρμπάρη καὶ Παπαγεωργίου, οἵτινες ἐξεφράσθησαν ἐπίσης διὰ τῶν καλλιτέρων λόγων καὶ ἀπεχώρησαν ἐνθουσιασμένοι καὶ ἡσυχοί, λόγῳ τῆς ἐκεῖ παρουσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

7 - 3 - 68 Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον. Διανομὴ τρο-

Μεξικὸ 1966. Προσπάθεια Ἐρυθροσταυριτῆ γιὰ τὴν διάσωσι ἐνὸς ναυαγοῦ.

φίμων, δρύζης, μακαρονίων, φασολίων, σιγαρέττων, σακχαρώς, ἐλαίου. Ἐλήφθη σῆμα ἐκ τοῦ Ὑπουργείου ἵνα σταματήσωμεν τὸν ἐμβολιασμὸν λόγῳ τῆς ἐπιδημίας τῆς μηνιγγίτιδος.

8 - 3 - 68 Μόνον Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον.

9 - 3 - 68 Διανομὴ παιγνιδίων καὶ σχολικῶν εἰδῶν εἰς τὰ σεισμόπληκτα παιδάκια.

10 - 3 - 68 Διανομὴ παιγνιδίων εἰς τὰ ἐξωσχολικὰ μικρὰ παιδάκια.

11 - 3 - 68 Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον. Περί ὥραν 21 μ.μ. ἐγένετο ἡ διαπίστωσις θανάτου τῆς Ζαφειρίου Φανῆς ἑτῶν 89, ὀφειλομένου εἰς γεροντικὸν μαρασμόν.

12 - 15 - 3 - 68 Σφοδροτάτη κακοκαιρία, ἄνεμος, ψῆχος, βροχὴ.

16 - 3 - 68 Ἐγένετο διανομὴ ἀπάντων τῶν ὑπολοίπων τροφίμων καθὼς καὶ τῶν ὑπολοίπων εἰδῶν διατροφῆς τοῦ προσωπικοῦ μας.

17 - 20 - 3 - 68 Μόνον Ἐξωτερικὸν Ἱατρεῖον. Βάσει ὁδηγίων ἤλθομεν εἰς συνεννόησιν τὴν 20 τοῦ μηνὸς μετὰ τοῦ ἀνωτέρου Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ Λήμνου, περὶ ἀναχωρήσεώς μας δι' ἄρματα γαλῶν ἀπὸ Ἁγίου Εὐστράτιου εἰς Λήμνον.

21 - 3 - 68 Διὰ τοῦ ἀρματαγωγοῦ «Δανιόλος» ἀφίχθη εἰς Ἅγιον Εὐστράτιον ὁ ἀνώτερος Στρατιωτικὸς Διοικητὴς ὅστις μᾶς ἐγγνώρισεν ὅτι τὴν 24 - 3 - 68 καὶ ὥραν 10 π.μ. τὸ ἀρματαγωγὸν θὰ εὐρίσκετο εἰς Ἅγιον Εὐστράτιον διὰ τὰ μᾶς παραλάβῃ καὶ μεταφέρει εἰς Λήμνον.

24 - 3 - 68 Περί ὥραν 11 π.μ. ἐπεβιβάσθημεν τοῦ ἀρματαγωγοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφορτώθη καὶ τὸ ὑλικὸν τοῦ Φορητοῦ Νοσοκομείου, τὴν δὲ 15 μ.μ. ἐφθάσαμεν εἰς Λήμνον ὁπόθεν διὰ τοῦ α)π «Μιαούλης» τὴν πρωΐαν τῆς 26 - 3 - 68 ἐφθάσαμεν εἰς Πειραιᾶ μέσῳ Μυτιλήνης, Χίου καὶ Τήνου».

Ὑπάρχει ἕνα ἀνέκδοτο, ποὺ δείχνει πῶς ἐμφανίζεται σὰν θεόπεμπτη ἡ βοήθεια τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὴ στιγμὴ ποὺ οὔτε καν τὸν θυμᾶται ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τὴν ἀνάγκη του: Ἐνας ἀλπινοστῆς βοίσκεται ἀπομονωμένος σὲ μία ἀπότομη, χιονισμένη κορυφὴ βοουνό. Σαφνικὰ βλέπει νὰ φθάσῃ μία ομάδα βοηθείας. — «Ἐρχόμαστε ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό». τοῦ λένε. — «Ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό; ἀπαντᾷ. Μὰ ἐγὼ ἔδωσα τὴν εἰσφορά μου στὸν Ἐρανο». Μέσα στὴν παραζάλη του, ὁ ὀρειβάτης δὲν σκέφθηκε ὅτι προορισμὸς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι ἡ παροχὴ βοηθείας καὶ ὅτι οἱ ἕρανοι γίνονται μόνον γιὰ τὰ ἔχη ὁ Ε.Ε.Σ. τὴν οικονομικὴ δυνατότητα νὰ παρέχῃ τὴ βοήθεια.

Ἐπιφανεῖς προσωπικότητες ἔχουν ὑπογραμμίσει τὴν παγκόσμια ἀποστολὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τίς πανανθρώπινες ὑπηρεσίες ποὺ προσφέρει. Ἰδοὺ ἕνα ἀπάνθισμα ἀπὸ τοὺς χαρακτηρισμοὺς ποὺ τοῦ ἔχουν δώσει:

«... Δὲν εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους ὅτι ὁ Ἐρυθρός Σταυρός ἐπὶ λευκοῦ πεδίου εἶναι σήμερον ἡ Σημαία τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ, εἰς ὅλα τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, ἀκόμη καὶ εἰς δόκλῃρον τὴν Ὑφήλιον. Εἶναι ἡ σημαία τῆς εἰρήνης ἐν πολέμῳ, τὸ λάβαρον τοῦ ἐλέους ἐν μέσῳ τῶν σφαγῶν... Ἀπὸ τοῦ 1864, ἡ νέα αὐτὴ σημαία ἀνεγνωρίσθη ἐπίσημως ἀπὸ τὴν διπλωματίαν καὶ ἀπὸ τοὺς λαούς, ἀπὸ τοὺς Ἡγεμόνας τῶν βασιλείων καὶ τῶν αὐτοκρατοριῶν, ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις τῶν Δημοκρατιῶν τῶν δύο ἡμισφαιρίων. Ὅλα τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς, ὅλαι αἱ φυλαί, ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Ὑφῆλιον τὴν υἱοθέτησαν ἐπίσημως. Σήμερον εὐρίσκεται πανταχοῦ καὶ θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε λευκὴ μετ' ἐρυθρὸν σταυρόν, ἀποτελούμενον ἀπὸ πέντε ἴσα τετράγωνα».

— ANPI NTYANAN

Ἰδρυτῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

«Ἐξαιρέσει τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον ἄλλη ἀνθρωπιστικὴ ὁργάνωσις, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ δύναται κανεὶς νὰ ἀπευθίῃ ἐκκλησιῶν... διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα, εἰς ὅλα τὰ μέρη, εἰς ὁποιαδήποτε φυλὴν ἢ θρησκείαν καὶ ἀνᾶγκη τίς... Καμία ὁργάνωσις δὲν ἠμπορεῖ, καλὴ ἢ κακὴ, νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, νὰ κινητοποιήσῃ τοὺς λαούς ποὺ ἔχουν διῃσταμένους πεποθήσεις».

— XENPY NTEHBLEON

Ἰδρυτῆς καὶ πρώτος Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν

«Η υπόθεσις τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι ὑπόθεσις παντός ἀνθρώπινου ὄντος, διότι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ἀνθρωπότητα δυστυχία ξένη πρὸς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν».

— AMPIT KAOYP
Πρόεδρος τοῦ Ἰνδικοῦ Ε.Σ.

«Κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοὺς, κατὰ τοὺς ὁποίους ἀναζητοῦμεν, ἔστω καὶ ἂν πιστεύωμεν ὅτι πράττομεν τοῦτο ἐπὶ ματαίῳ, τοὺς δεσμούς μιᾶς παγκοσμίου Ἐνώσεως, ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς μᾶς ἐμπνέει. Διότι αὐτὸς ἀποτελεῖ ἤδη ἓνα δεσμόν. Ἀνθρώποι πάσης ἐθνικότητος, πάσης φυλῆς, πάσης θρησκείας καὶ πάσης πολιτικῆς πεποιθήσεως συγκινοῦνται ἀπὸ τὰ ἰδανικά του καί, ὁδηγούμενοι ἀπὸ αὐτόν, τὰ ὑποστηρίζουν καὶ ἐργάζονται ὑπὲρ αὐτῶν».

— EMIA ΣΑΝΤΣΤΡΟΜ
Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν

«Τὸ ἔμβλημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι ἴσως τὸ πλέον γνωστὸν καὶ τὸ τυγχάνον καλύτερας ὑποδοχῆς εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον. Εἶναι τὸ σύμβολον μιᾶς δυνάμεως ποὺ δὲν ὀλιγοφρενῇ καὶ μιᾶς βοηθείας ποὺ παρέχεται ἀκαμάτως εἰς τὸν ἀνθρώπον, κατὰ τὴν ὥραν τῆς δυστυχίας. Εἶναι τὸ σύμβολον τοῦ ἀόκνου ἐνδιαφέροντος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ὅλους τοὺς ἀδελφούς του».

— TZON Φ. KENNENTY
Πρόεδρος τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς

«Ἡ δραστηριότης ἡ ἀναπτυσσομένη ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ φαινόμενα τὰ πλέον ἐνθαρρυντικά τοῦ καιροῦ μας. Ἀξίζει νὰ γίνῃ καλύτερον γνωστὴ, διότι, συνενόσω ἀδελφικῶς τοὺς πλέον πολυκύλους λαοὺς τῆς γῆς, ἀποτελεῖ παράδειγμα ἱκανὸν νὰ μᾶς δώσῃ ὀλίγην ἐλπίδα».

Σ. Α. ΓΚΟΝΑΡ
Πρόεδρος τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Σ.

«Ἡ Ἐρυθροσταυρικὴ κίνησίς μας συνενώνει ἄτομα πάσης φυλῆς, παντός θρησκευματος, πάσης πολιτικῆς πεποιθήσεως. Εἰς τὸν σύγχρονον, τὸν τόσο χαώδη κόσμον, ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς πηγὰς τὰς πλέον παραγωγικὰς ἐμπιστοσύνης καὶ ἐλπίδος».

ΧΟΣΕ ΜΠΑΡΡΟΣΟ
Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν

«Τίποτε, πράγματι, δὲν εὐδοκμεῖ ἐν διαρκείᾳ ἂν δὲν πηγάει ἀπὸ τὴν καρδίαν. Λοιπόν, τὸ βασίλειον τῆς καρδίας εἶναι τὸ βασίλειον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ».

Πρεσβευτὴς ANTPE ΦP. ΠΟΝΣΕ
Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν

«Ἡ διεθνὴς ἐνότης εἶναι τὸ μόνον μέσον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐθνικῆς ἀνασφαλείας. Καθ' ἣν ὥραν ἔθνη εἶναι τόσο διηρημένα μεταξὺ των, ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐκπροσωπεῖ μίαν μεγάλην ἐνωτικὴν δύναμιν, ἡ ὁποία βοηθεῖ εἰς τὴν δημοκρατικὴν καλυτέρας κατανοήσεως μεταξὺ τῶν λαῶν τοῦ κόσμου».

ΚΟΜΗΣΣΑ ΛΙΜΕΡΙΚ
Πρόεδρος τῆς Μονίμου Ἐπιτροπῆς τοῦ Διεθν. Ε.Σ.

«Τὸ παρελθὸν μᾶς ἔδειξεν ὅτι ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐγενήθη ἀπὸ τὴν διεθνή συνεργασίαν, καὶ μία ἀπὸ τὰς μεγάλας ἐλπίδας τῆς ἀνθρωπότητος ἐδρεῖται

εἰς τὸ πνεῦμα ἀλληλεγγύης καὶ παγκοσμιότητος ποὺ τὸν χαρακτηρίζει.

ΟΥ ΘΑΝΤ
Γενικὸς Γραμματεὺς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν

«Ἐκατομμύρια αἰχμαλώτων, ἀσθενῶν, ναυαγῶν, τραυματιῶν καὶ θυμάτων ἐμφυλίων σπαραγμῶν, ἐπιδημιῶν καὶ θεομηνιῶν, ἔτυγον πολυτίμου προστασίας καὶ περιθάλψεως, καὶ τὸ ἱερὸν Σῆμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπολαύει σήμερον βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ἀγάτης... Εἶναι τόσο πολλοὶ καὶ τεράστιοι αἱ ὑπηρέσαι του, ὥστε κατώρθωσε νὰ ἐπεκταθῇ εἰς 105 κράτη νὰ τιμᾶται παντοῦ ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις καὶ ἀπὸ τοὺς λαοὺς καὶ νὰ ἀποτελῇ μίαν ὡραιότατην ἔκφρασιν τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἀλληλεγγύης. Δι' αὐτὸ καὶ τὸ σὺνθημά μας ἤλλαξε καὶ ἀντὶ τοῦ «ἐν ὅπλοις εὐσπλαχνία» ἔχομεν σήμερον τὸ «διὰ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν εἰρήνην».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

«Ὁ ποιμὴν ὁ καλός»

Εὐπνώντας «ὁ καλὸς ποιμὴν» πηγαίνει τὰ πρόβατά του τὸ πρῶτ' νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς, γιατί ἄλλη δὲν ξέρει θύρα, κι' ὡς ληστής δὲν μπαίνει.

Ἐμπρὸς αὐτῶν πορεύεται, ἀνεβαίνει τὸν ὄρθρο λόφους μὲ περίσσια κάλλη γυρνώντας δεῖλι, κι' ὡς τὰ κλείνει πάλι μ' ἀγάτης βλέμμα γῆ οὐρανὸ ὁμορφαίνει.

«Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· ὁ καλὸς ποιμὴν δι' ἐμοῦ ἐάν τις ἐμβῇ εὐρίσκει τὴν νομὴν του». Διὰ τὰ πρόβατά του τὴν ψυχὴν του

«ὁ ποιμὴν τίθησι ὁ καλός». Ἡ γῆ μου κι' ἄλλα πολλὰ ἔχει πρόβατα, μαζί μου ποὺ πρέπει νὰ εἶν' «μὴ ποιμὴν εἰς ποιμὴν».

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ἡ πληγωμένη ἐλάτη

Κιτρινασμένα γέρνοντας ἡ ἐλάτη τὰ κλωνιά, δίπλα στὸ δρόμο στέκεται μὲ τὴν κορφή κομμένη καὶ λείει μ' ἓνα παράπονο, ποὺ ἀπὸ βαθιά της βγαίνει: «Κατάρτα στὸ φονιά».

Ναί, τὴν κορφή της ἔκοψε τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀπονία καὶ τὴν πληγὴ της ὁ στερνὸς χυμὸς της πλημμυρεῖ καὶ τ' ἀγεράκι, τοῦπαιξε μ' αὐτὴν, τώρα σφυράει: «Κατάρτα στὸ φονιά».

Τρίζει τὸ δέντρο ἀδύναμο μέσ' στὸ βαρὺ χιονιά καὶ λέει: «Μαχαίρι ὅς γίνονταν γιὰ σὲ κάθε μου φύλλο καὶ τὸ στερνὸ κρεββάτι σου μὲ τὸ δικό μου ξύλο, κατάρτατε φονιά».

Κατάρτι θάμει νὰ κρατῶ τῆς βάρκας τὰ πανιά, σὰ θὰ περνᾷς τὴν ἀδεντρὴν Ἀχερουσία λίμνη κι' ἐγὼ θὲ νὰ τὴν κυβερνῶ, τιμὸνι της στήν πρύμνη, κατάρτατε φονιά»...

Κ' ἓνας διαβάτης, ποὺ ποθεῖ νὰ βρῇ τὴ λησμονιά κάτω ἀπ' τὸ δέντρο, ἡ τὴ φτωχὴ καλύβα του νὰ κάνῃ, λέει, σὰ βλέπει τὸ ἔλατο, ποὺ μέλλει νὰ πεθάνῃ: «Κατάρτα στὸ φονιά».

ΤΑΚΗΣ ΚΑΡΡΑΣ

ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ντυνάν ὁ μεγαλουργός

140 χρόνια ἀπὸ τὴν γέννησί του

ΕΝΑΣ ΝΕΑΡΟΣ, ἔφηβος ἀκόμη, Ἑλβετὸς μπήκε μὴ μὲρα στὸ νοσοκομεῖο τοῦ τόπου του, ἔσκυψε ἀπάνω ἀπὸ τοὺς ἀρρώστους, τοὺς εἶπε λόγια ἐνθαρρυντικά, τοὺς ἔκανε χαρίσματα — λουλούδια, γλυκά, βιβλία, εἶδη γραφῆς, ὅ,τι χρειαζότανε καθένας καί, φυσικά, ὅ,τι ἐπέτρεπαν οἱ γιατροί.

— Ποιὸς εἶναι αὐτός; Ρώτησε κάποιος τὴ νοσοκόμα.

— Ἐρρίκος Ντυνάν λέγεται, καθὼς ἄκουσα. Φαίνεται πὼς ἔχει μεγάλη περιουσία καὶ μεγαλύτερη καρδιά, τοῦ ψιθύρισε ἐκείνη καὶ βιάστηκε ν' ἀπομακρυνθῇ.

Ἀπὸ τότε τὸν ἐβλεπαν συχνὰ αὐτοὶ ποὺ ἐνοσηλεύονταν στὸ νοσοκομεῖο. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ποὺ τοὺς τυραννοῦσαν οικονομικὲς στενοχώριες, τὸν ἐβλεπαν, περισσότεροι μάλιστα δέχονταν τὰ βοηθήματά του χωρὶς νὰ ξέρουν πρὶν τὰ ἔστειλε. Προτιμοῦσε τὴν ἀνωνυμία ὁ μελλοντικὸς πραγματοποιεῖς ἐνὸς ὀνείρου ἀπίστευτου, καὶ μόνον ὅταν ἡ παρουσία του ἦταν ἀπαραίτητη, γιὰ λόγους ψυχολογικοῦς, ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του.

ΗΤΑΝ 31 ΧΡΟΝΩΝ ὁ Ντυνάν ὅταν ξέσπασε ὁ λεγόμενος Ἰταλικὸς πόλεμος μεταξὺ τῶν Αὐστριακῶν καὶ τῶν ἐνωμένων στρατῶν τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Σαρδηνίας (τὸ 1859). Πηγαίνοντας νὰ ἐπιτύχῃ κάποια συνάντησι, βρέθηκε μπροστὰ σὲ μιὰ σφαγὴ. Οἱ Αὐστριακοί, ποὺ νικῆθηκαν, κι' οἱ ἀντίπαλοί τους, ἄφησαν στὸ πεδίο τῆς μάχης τοῦ Σολφερίνο πολυάριθμους νεκροὺς καὶ πληγωμένους. Τὸ θέαμα ἦταν φοβερό. Τὰ βογγητὰ αὐτῶν ποὺ σπαράζανε ἀβοήγητοι καὶ τὸ αἷμα ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὶς πληγές τους ἐπρόξέτησαν τέτοια ἀναστάτῳσι στὴν ψυχὴ τοῦ νεαροῦ Ἑλβετοῦ, ποὺ τὸν ἔκαναν νὰ σπεύσῃ γιὰ τὴ διάσωσι ὧσων μποροῦσε, ἀδιάφορο ἂν ἐπρόκειτο γι' Αὐστριακοὺς, Γάλλους ἢ Ἰταλοὺς.

Ἐσπῆκωσε ἀμέσως μερικὸς ἀνθρώπους τῶν γύρω χωριῶν, οἰκονόμησε ξαντὸ κι' ἄλλα· πρόχειρα θεραπευτικὰ μέσα, καὶ δίχως νὰ χάσῃ καιρὸ ἄρχισε νὰ προσφέρει τὶς ὑπηρεσίες του στοὺς πληγωμένους.

Σ' ἓνα πρόχειρο νοσοκομεῖο, ποὺ ὠργάνωσε βιαστικά μὲ τὸ θαμπὸ φῶς ποὺ ἔχουναν πρωτόγονες λάμπες καὶ μικροσκοπικὰ κεριά, τριγύριζε ἀσταμάτητα δίχως νὰ νοιάζεται γιὰ τροφὴ καὶ γι' ἀνάπαυσι ὁ «κύριος μὲ τὰ λευκά», καθὼς τὸν ἔλεγαν οἱ πολῖτες κι' οἱ στρατιῶτες, ποὺ τὸν θεωροῦσαν μὲ θαυμασμὸ καὶ μὲ δέος, σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ κάποιον ὑπερφυσικὴν δύναμι. Ἐδεκε λαβωματιές, δρόσιζε μέτωπα ποὺ ἔκαιγαν ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ στεγνωμένα χεῖλη, ἐτόνωνε τὸ ἥθικὸ ἀνθρώπων ἀπελπισμένων.

Ἐνα βιβλίο, ποὺ ἐξέδωσε ἀργότερα, μὲ τὸν τίτλο «Μὴ ἀνάμνησις ἀπὸ τοῦ Σολφερίνο», ἔκανε συνταρακτικὴν ἐντύπωσι. Ἡ δυνατὴ καὶ ἀνεπιτήδευτη γραφὴ τῶν ὧσων εἶδε, οἱ διαμαρτυρίες του γιὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν θυμάτων τῆς ὁργῆς τοῦ Ἄρη καὶ

τὰ συμπεράσματά του — αὐτὰ ἰδίως: «ἂν ὑπῆρχε μιὰ διεθνὴς Ἑταιρία βοηθείας, καὶ ἂν βρίσκονταν γιατροὶ καὶ νοσοκόμοι ἐκεῖ, τί μεγάλο, τί ἀνεκτίμητο καλὸ θὰ μπορούσαν νὰ κάνουν», ἔγραφε — προκαλέσαν ῥίγη συγκινήσεως σὲ πολλὰς καρδίαι. Μεγάλοι συγγραφεῖς ἔσπευσαν νὰ τὸν συγχαροῦν. Ὁ ρωμαλέος Γάλλος ποιητὴς καὶ πεζογράφος Βίκτωρ Οὐγγὼ τοῦ ἐμήνυσσε: «Ἐὖγε! Σώζετε τὴν ἀνθρωπότητα».

ΠΡΙΝ ΠΕΡΑΣΟΥΝ τέσσερα χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ὁ μέγας ἐκεῖνος «κατεχόμενος» ὁραματιστής, ὁ ἄνωθεν προωρισμένος, ἔθεσε σὲ κυκλοφορίᾳ τὸ περίφημο βιβλίο του, τὸ πρῶτο κύτταρο τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶχε γεννηθῇ. Στὶς ἀρχὲς τοῦ 1863 (17 Φεβρουαρίου) συγκροτήθηκε στὴ Γενεύη ἡ «Διεθνὴς καὶ Διαρκὴς Ἐπιτροπὴ Βοηθείας πρὸς τοὺς στρατιωτικὸς τραυματίας», κι' ἓνα χρόνον ἀργότερα, στὸν πόλεμο Πρωσίας καὶ Δανίας, ἔσπευσε νὰ προσφέρει τὶς πρῶτες βοήθειαι ἓνα μέλος της ἔχοντας καρφιστώσει τὸ περιβραχιόνι τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

ΕἶΝΑΙ ΓΝΩΣΤΗ ἡ ραγδαία ἐξέλιξις τοῦ μεγάλου Ὄργανισμοῦ, ποὺ σήμερα ἀριθμεῖ πολλὰ ἑκατομμύρια μελῶν, οἱ ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες του ὅχι μόνον κατὰ τὶς πολεμικὰς περιόδους ἀλλὰ καὶ στοὺς εἰρηρικοὺς καιροὺς — γιατί ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς συμβάλλει ἀποφασιστικά στὴν καταπολέμησιν τῆς πείνας, τῶν ἀσθενειῶν, τοῦ ἀναλφαριθτισμοῦ, στὴν ἀνακούφισιν θυμάτων θεομηνιῶν, στὴν παροχὴ πρῶτων βοηθειῶν, στὴν προστασία τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ, στὴν καταπολέμησιν τῶν ἐπιδημιῶν, στὴν διάσωσι ἐτοιμοθανάτων μὲ τὴν αἰμοδοσίαν, στὴν ἀναζήτησιν ἀτόμων ποὺ οἱ οἰκογένειές τους ἔχουν χάσει τὰ ἴχνη τους, στὴν καλλιέργεια τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, τέλος στὴ διάπλασι τῶν νέων, στοὺς ὁποίους ἀνήκει τὸ μέλλον.

140 χρόνια μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Ἐρρίκου Ντυνάν ἔγιναν 109 οἱ Ὄργανώσεις ποὺ ἀνήκουν στὸν Σύνδεσμο τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν. Οἱ δεσμοὶ τῶν κρατῶν, χάρι στὴν ἐπιρροήν τους, ἔχουν γίνῃ στενοὶ στὸν τομέα τῆς ἀλληλοβοηθείας. Πρόσφατα παραδείγματα οἱ ἀποστολὲς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ στὴν Τουρκίαν, στὴν Ἰταλίαν, στὶς Ἀραβικὰ Χῶρες, γιὰ τὴν ἀνακούφισιν πολεμοπαθῶν, προσφύγων, θυμάτων θεομηνιῶν κλπ. — γιὰ νὰ μὴ ἐπεκταθῶμε περισσότερο.

ΑΝ ΕΦΥΓΕ γι' ἄλλους κόσμους ὁ ὑπέρροχος ἀπὸστολος τῆς φιλαλληλίας, ἡ μεγάλη πνοή του δὲν ἐξέλιπε. Διωχευμένη σὲ ἄξιους ἀπογόνους, ποὺ ἔχουν ἐνστερνισθῇ τὶς ἰδέες του καὶ ἐμφοροῦνται ἀπὸ τὰ ἴδια μὲ τὰ δικά του αἰσθήματα, συντελεῖ ἀποτελεσματικά στὴν πρόοδο τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἐδραίωσιν τῆς Ἀγάτης, ποὺ ἦρθε στὴ γῆ νὰ διδάξῃ ὁ Χριστὸς καὶ νὰ τὴν καταξιώσῃ μὲ τὸ αἷμα του.

ΜΠΡΑΒΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ!

Η ΑΝΟΙΞΙ μάς άφησε. 'Ο Μάης, σκορπώντας τὰ τελευταία του λουλούδια σὲ κήπους, σ' αὐλές, σὲ γάστρες, στὰ κορμιά τῶν ἀγαλμάτων, στὰ κεφάλια τῶν παιδιῶν, ἔκαμε μιὰ μεγάλη στροφή, ἐκεῖ στὸ γύρισμα τῆς μεγάλης λεωφόρου, καὶ χάθηκε. 'Ο 'Ιούλιος μπῆκε μὲ πολὺ κέφι γιὰ μεγάλες ζέστες. 'Ακονίζει τὰ μύρια του φωτερὰ σπαθιά, γεμίζει τίς φαρέτρες του μὲ πύρινα βέλη, καί, μαυριδερός κ' ἡλιοκαμένος, πετώντας φλόγες ἀπὸ τὰ μάτια του, τριγυρίζει ξυπόλητος παντοῦ. "Αν καὶ ἡ άνοιξη δὲν ἔχει οὐσιαστικά τελειώσει, γιατί βλέπουμε ἀκόμα παντοῦ πολυχρώμα λουλούδια, καὶ τὰ πλατάνια κ' οἱ λεῦκες κ' οἱ συκιές καὶ τ' ἀμπέλια ἔχουν πετάξει ὅλα τὰ πράσινα φύλλα τους πού σκορπᾶν τόση δροσιά, κάτι ἀπὸ τὴν άνοιξη, ἔχει μαραθῆ, κάτι ἔχει ἀλλάξει. Τὸ βλέπεις στὶς προσόψεις τῶν σπιτιῶν πού μοιάζουν μὲ κουρασμένα πρόσωπα. Σὰ νὰ ἔχουν κατακαθῆσι τὰ σπῆτια κάτω ἀπὸ τὸν δυνατὸ ἥλιο — καὶ σφαλίζουν ὅλα τὰ παράθυρά τους γιὰ νὰ κρατοῦν λίγη δροσιά στὸ ἐσωτερικὸ καὶ γιὰ νὰ μὴν πειράζῃ τὰ μάτια μας τὸ πολὺ καὶ δυνατὸ φῶς.

Λίγες μέρες ἀκόμα, καὶ θὰ κλείσουν καὶ τὰ σχολεῖα. Τὸ ξέρει ὁ Μανώλης, καὶ χαίρεται ἀπὸ τώρα. Καὶ σήμερα, πού εἶναι Κυριακή, — ἄντε, μιὰ ἐβδομάδα ἔχουμε ἀκόμη — βγῆκε πρωτὶ — πρωτὶ στὸ μπαλκόνι του, νὰ χαρῇ τὸ δροσερὸ καλοκαιριάτικο πρωῒνὸ καὶ νὰ συλλογιστῇ σχέδια γιὰ τὸ καλοκαίρι. 'Ανασαίνει δροσιά, πίνει μὲ τὰ μάτια του φῶς, πολὺ φῶς, περνάει μὲ τὸ νοῦ του τοὺς βαθμοὺς πού πῆρε — ἄ, πέρασε σὲ ὅλα τὰ μαθήματα μὲ λίαν καλῶς ἔως ἄριστα! — καὶ παρακολουθεῖ τὸ κάθε τι πού γίνεται στὸ δρόμο, κάτω κι ἀπέναντι ἀπὸ τὸ μπαλκόνι του. Μὰ βέβαια, τί μπορεῖ νὰ συμβαίνει μιὰ Κυριακὴ πρωῒ, σ' ἓναν πρωῒνὸ, ἥσυχο δρόμο; Σχεδὸν τίποτα. "Ὅμως αὐτὸ τὸ «σχεδὸν τίποτα», δίνει τόση χαρὰ στὸν Μανώλη! "Αλλωστε, σὲ λίγο, οἱ γονεῖς του, θὰ τὸν πάρουν νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία. Νά, ἐκεῖ, πέρα ἀπὸ τὸ δεξιὸ τετράγωνο μὲ τὰ χαμηλά σπιτάκια, ὑψώνεται κάτω ἀπὸ τὸ

γαλάζιο οὐρανὸ ὁ βαθυκόκκινος βυζαντινὸς τροῦλλος τῶν «'Αγίων Θεοδώρων», πού τὸ ἐσωτερικὸ του, ἀπὸ τὸν μεγαλόπρεπο θόλο, ὡς κάτω, καὶ παντοῦ στοὺς τοίχους καὶ στὶς κολῶνες, σκεπάζεται ἀπὸ χρυσοπράσινες ὀπτασίς 'Αγίων, 'Οσίων καὶ 'Αγγέλων, ἀνάμεσα στὶς

Ὁδ ἡ μνήμη ἐν μηνὶ 'Ιουνίῳ κς'.
«... Τοῦ ἀρέσει τοῦ Μανώλη νὰ κοιτάζῃ τίς ἅγιες ζωγραφίες...»

Σχεδιασμοὶ ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΣΙΑΝ

ὁποῖες δεσπόζουν οἱ γλυκὲς μορφές τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Χριστοῦ. Πόσο τοῦ ἀρέσει τοῦ Μανώλη νὰ περιτριγυρίζῃ ἀργὰ μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ νὰ κοιτάζῃ τίς ἅγιες ζωγραφικὲς! "Ἐτσι, μὲ τὸ νὰ κρατᾷ τὸ κεφάλι του διαρκῶς ψηλά γιὰ νὰ βλέπῃ καλύτερα τίς πλούσιες τοιχογραφίες, νομίζει πὼς κάποια ἀόρατη δύναμι τὸν ἀναφτερνáει πρὸς τοὺς οὐρανούς.

Μὰ τώρα, τὸ καφεενδάκι ἔχει ἀνοίξει, ἐκεῖ ἀπέναντι, στὴν πλατειούλα μὲ τίς μουριές. 'Ο Μανώλης, ξέρεῖ ἀπὸ τὰ πρίν, σὰν ἓνα μάθημα πού ἔχει ἀποστηθίσει, τί θὰ δῇ στὸ καφενεῖο. Νά, ὁ κύριος

Μάνθος, — ὑπάλληλος σὲ ὑπουργεῖο — ἦρθε καὶ κάθησε κι ὅλας στὸ ἴδιο τραπεζάκι. Χειμῶνα — καλοκαίρι, ἓνα παπιγιόν, τὸ ἴδιο πάντα, εἶναι καρφωμένο στὸν λαιμὸ τοῦ κύριου Μάνθου, πού δημοσιεύει καὶ ποιήματα μὲ τὸ ψευδώνυμο "Ἀλκης Μυρσίνης. «'Ωραῖο ψευδώνυμο βρῆκε αὐτὸς ὁ συμπαθητικὸς καὶ λεπτὸς γεροντάκος», σκέπτεται ὁ Μανώλης, πού ἔχει διαβάσει μερικά τραγούδια του σ' ἓνα περιοδικό. Θυμήθηκε μάλιστα καὶ μιὰ στροφή;

«Θάλασσα καὶ καλοκαίρι
[καὶ νησί μου ἀγαπημένο
φεύγω, τρέχω νὰ σᾶς εὕρω,
[δὲν μπορῶ νὰ περιμένω!
"Ἐλα, δόσε μου τὸ χέρι
γαλανὸ μου καλοκαίρι
νὰ πετάξουμε μαζὶ
στὸ μικρὸ μου τὸ νησί
καὶ στὶς ἀκροθαλασσιές του,
νὰ χαροῦμε τίς χαρὲς του».

«'Ο καημένος ὁ κ. Μυρσίνης, δὲν θὰ τὸ κουνήσῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ καφεενδάκι ὅλο τὸ καλοκαίρι, ὅπως πάντα. Κ' ἡ μόνη του χαρὰ, θὰ εἶναι νὰ πίνῃ τὸ πρωῒνὸ του καφεδάκι κάτω ἀπὸ τὴν μουριά», σκέφτηκε πάλι ὁ Μανώλης. Καὶ νά, τὴν ἴδια στιγμὴ, ὁ Κωνσταντῆς, τὸ παιδί τοῦ καφενεῖου, μὲ τὴν ἄσπρη, τσαλακωμένη μπλούζα, κουνώντας πέρα δῶθε τὸ δίσκο μὲ τὰ φλυτζανάκια καὶ τὰ ποτήρια, σταμάτησε μπρὸς στὸ τραπεζάκι τοῦ κυρίου Μάνθου καὶ τοῦ ἄφησε τὸ καφεδάκι του καὶ τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρύο νερό. Αὐτὸ τὸ παιδί, ὁ Κωνσταντῆς, δὲν ἦταν πολλὲς μέρες πού εἶχε πιάσει δουλειὰ στὸ καφεενδάκι. Καὶ τώρα, μιὰ πού δὲν ἔχουν ἔρθῃ ἀκόμα οἱ ἄλλοι πελάτες, ὁ Κωνσταντῆς, ὁρθὸς ἐκεῖνός, κουβεντιάζει μὲ τὸν κύριο Μάνθο. Μιὰ περιέργεια, ξαφνικά, κυρίεψε τὸν Μανώλη. Τί νὰ λένε; 'Ὡς πού νὰ τὸ καλοσκεφτῇ, βρέθηκε κι ὅλας στὸ καφεενδάκι. Κάθησε σ' ἓνα διπλανὸ τραπεζάκι, κι ἄρχισε νὰ κἀνῃ πὼς χαζεύει. Μὰ οὔτε ὁ κύριος Μάνθος οὔτε ὁ Κωνσταντῆς τὸν πῆσανε εἰδησι. Κι ἂν τὸν παίρνανε, καὶ τί; "Ἐνα παιδί, ἐκεῖνός... "Αλλωστε, θὰ μπορούσε νὰ παραγγεῖλῃ ἓνα συριανὸ λουκούμι, πού τόσο τοῦ ἄρεσε...

'Ο κ. Μάνθος καὶ ὁ μικρὸς Κων-

σταντῆς μιλοῦσαν δυνατὰ καὶ ξέγνοιαστα.

— Λοιπόν, Κωνσταντῆ, εἶπες πὼς πρίν ἔρθῃς ἐδῶ, νὰ ἐργαστῇς στὸ καφενεῖο, ἦσουν ὀξυγονοκολλητής. Ναι;

— Ναι, βέβαια, κύριε Μάνθο, ἤμουνα ὀξυγονοκολλητής. Μά...

— Καὶ πὼς ἄφησες μιὰ τόσο καλὴ τέχνη, παιδί μου, γιὰ νὰ γίνῃς γκαρσόνι; Καὶ πὺ πολλὰ χρήματα θὰ κέρδιζες καὶ τὸ μέλλον σου θάταν ἐξασφαλισμένο. Οἱ τεχνίτες στὴν ἐποχὴ μας, ἔχουν μεγάλη πέρασι καὶ ὑπόληψι! "Ἐνῶ, γκαρσόνι! Τί μέλλον μπορεῖ νάχῃ ἓνα παιδί πού ξεκινάει σὰν γκαρσόνι; Πολὺ σπάνια, παιδί μου, πολὺ σπάνια! Νὰ ξαναγυρίσης στὴ δουλειά σου! Καὶ γρήγορα μάλιστα, πρίν τὴν ξεχάσης!

— Δὲν ξεχνιέται μιὰ τέχνη, κύριε Μάνθο, πού τὴν ξέρεῖ κανεὶς καλά!

— "Ἐ, τότε Κωνσταντῆ; Δὲν καταλαβαίνω...

Κόμπιασε λίγο ὁ Κωνσταντῆς, κούνησε ἀπάνου — κάτω τὸ δίσκο τοῦ καφενεῖου, καὶ ἀπάντησε:

— Τὸ Σεπτέμβριο, κύριε Μάνθο, θὰ δώσω ἐξετάσεις νὰ μπῶ στὸ μικρὸ Πολυτεχνεῖο...

'Ο κύριος Μάνθος τινάχτηκε στὴν καρέκλα του, σὰ νὰ τοῦ εἶχε ἔρθῃ καμμιά καινούργια ἐμπνευσι γιὰ τὸ καλοκαίρι. Σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ κοίταξε τὸν Κωνσταντῆ, σὰ νὰ τὸν ἐβλεπε γιὰ πρώτη φορά. Αὐτὸ τὸ παιδί μὲ τὰ πεταχτὰ σουλούφια, τὴ ζαρωμένη, πολυμεταχειρισμένη μπλούζα τοῦ καφενεῖου καὶ τὸ δίσκο πού κρατοῦσε στὰ χέρια του καὶ τὸν κουνούσε, αὐτὸς ὁ μικρὸς βιοπαλαιστὴς εἶχε τὴ φιλοδοξία, τὴν τόλμη καὶ τὴν προετοιμασία νὰ μπῇ στὸ «μικρὸ Πολυτεχνεῖο»; "Ὀλ' αὐτά, τοῦ φάνηκαν πολὺ σπουδαῖα τοῦ κυρίου Μάνθου. Μὰ κι ὁ Μανώλης, ἔκαμε τὴν ἴδια σκέψι.

— Μπράβο Κωνσταντῆ, εἶπε μόνο. Μπράβο!

Χαμογέλασε ὁ μικρὸς. Πέταξε πέρα ἓνα πετραδάκι μὲ τὴ μύτη τοῦ παπουτσιοῦ του, κ' ἐξήγησε:

«Αὐτὸ τὸ καλοκαίρι, κύριε Μάνθο, πρέπει νὰ διαβάσω πολὺ γιὰ νὰ μπῶ στὸ μικρὸ Πολυτεχνεῖο, πού τόσο τὸ θέλω! Καὶ γιὰ νὰ διαβάσω πολὺ, πρέπει νὰ ἔχω καιρὸ στὴ διάθεσί μου, καὶ νὰ μὴν κουράζωμαι τόσο. "Ἡ δουλειὰ τοῦ ὀξυγονοκολλητῆ σὲ ξεθεώνει, κύριε Μάνθο! "Ἐδῶ, στὸ καφενεῖο, δὲν ἔχω πολλὴ δουλειά. Τὸ βλέπεις. Μοῦ

περισσεύουν ὥρες καὶ μπορῶ, ἔπειτα, νὰ διαβάζω καὶ τίς νύχτες. Κερδίζω πολὺ πὺ λίγα χρήματα, ἴσα — ἴσα γιὰ νὰ ζῶ μόνο καὶ νὰ γιὰ νὰ πληρώνω τὸ φαγητό μου στὸ μαγέρεικο ἀπέναντι. Καὶ τί φαγητό! Μὰ ἔτσι μόνο θὰ μπορέσω νὰ μπῶ στὸ «Μικρὸ Πολυτεχνεῖο», πού εἶναι τὸ ὄνειρό μου. "Αλλωστε, τὸ ἤθελε τόσο καὶ ἡ καημένη ἡ μητέρα μου... ἤθελε νὰ μὲ ἰδῇ νὰ προκόβω, νὰ γίνωμι ἄνθρωπος... Τώρα δὲ ζῇ, μὰ ἀπὸ κάπου θὰ μὲ βλέπῃ! Κάνει νὰ τὴ στεναχωρήσω; "Ἐστερα, κ' ἐγὼ τὸ θέλω τόσο πολὺ! Θὰ χτίζω σπῆτια! Εἶναι τὸ ἴδιο νὰ χτίζῃς σπῆτια καὶ νὰ κουβαλᾷς καφέδες στὰ καφενεῖα ἢ νὰ μείνῃς σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ ὀξυγονοκολλητής; Δὲ λέω, ὅλες οἱ δουλειές εἶναι καλές, γιατί ὅλες τίς χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος. Μὰ ὅταν μπορεῖς νὰ κἀνῃς κάτι καλύτερο, γιατί νὰ μὴν προσπαθῇς;

— Μπράβο Κωνσταντῆ, ξαναφώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ κύριος Μάνθος! Μπράβο παιδί μου! Λοιπόν, ὅλο τὸ καλοκαίρι, δουλειὰ καὶ μελέτη, ἔ;

— Καὶ βέβαια, κύριε Μάνθο! Κ' ἐσεῖς, τί θὰ κάνετε τὸ καλοκαίρι; Θὰ τὸ περάσετε ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴ γειτονιά, μέσα στὴ ζέστη καὶ στὴ σκόνῃ;

— "Ἐ, Κωνσταντῆ, ἐμεῖς οἱ παλαιοί, δὲν ἔχουμε ἀνάγκη! Πήγαμε, ξαναπήγαμε σ' ἐξοχὲς καὶ σὲ νησιά! Τώρα, εἶναι καλύτερα νὰ τὰ θυμόμαστε μόνο...

Αὐτὸ τὴ μελαγχολικὴ φωνὴ του κι ἀπὸ τὸν τόνο πού τὰ ἔλεγε αὐτά, ὁ Μανώλης δὲν ἦταν καὶ τόσο βέβαιος ἂν ὁ κύριος Μάνθος ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. «Μᾶλλον, δὲ θὰ μπορῇ ὁ καημένος νὰ κἀνῃ ἐξοχή», συλλογίστηκε θλιμμένα ὁ Μανώλης, καθὼς γύριζε σπῆτι του. Κάθε τόσο, ἔστρεφε καὶ τοὺς ἐβλεπε. "Ἦταν ἀκόμα ἐκεῖ καὶ κουβεντιάζαν. Τώρα, ὁ Μανώλης αἰσθανόταν λίγο διαφορετικά: «'Εγὼ τὴν ἑλὴ ἐβδομάδα φεύγω γιὰ τὸ νησί. "Ο πατέρας μου παραθαλάσσιο μονοτέρνο ξενοδοχεῖο. Θὰ ξαναβρῶ τοὺς περσινούς μου φίλους. "Ο πατέρας ἐνὸς φίλου μου, ἔχει κότερο. Θ' ἀρχίσουμε τὰ μπάνια, τίς ἐκδρομές, τοὺς περιπάτους, τὰ σπὸρ, τὸ ψάρεμα, τίς βαρκάδες. Θὰ τρῶμε ὀλόφρεσκα ψάρια καὶ φρούτα, θὰ διαβάζουμε ὠραῖα βιβλία καὶ ξένα περιοδικά. Θὰ κουβεντιάζουμε ξένοιαστα γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα, θὰ ἀστεϊεύμαστε. Κάθε πρωῒ

θ' ἀνεβαίνουμε ψηλά, στοὺς μύλους, νὰ βλέπουμε τὸν ἥλιο νὰ ξεπετιέται μέσα ἀπὸ τὴν ἀφρισμένη θάλασσα! Κι αὐτοὶ ἐδῶ, ὁ κύριος Μάνθος κι ὁ Κωνσταντῆς, δὲ θὰ τὸ κουνήσουν ἀπὸ τούτῃ τὴ γωνιά! "Ο Κωνσταντῆς ὅλη μέρα θὰ ξεποδαριάζεται κουβαλώντας καφέδες καὶ θὰ λυώνῃ στὴ ζέστη, καὶ τὴ νύχτα, θὰ ξαγρυπνᾷ διαβάζοντας γιὰ τὸ «Μικρὸ Πολυτεχνεῖο». Κι ὁ κύριος Μάνθος μὲ τὸ παπιγιόν, θὰ περνᾷ ὥρες ὁλόκληρες κάτω ἀπὸ τὴν μουριά, γιατί δὲ θὰ ἔχῃ τὰ χρήματα νὰ ξαναπάῃ στὸ «ἀγαπημένο» του νησί καὶ στὶς ἀκροθαλασσιές του — νὰ χαρῇ μὲ τίς χαρὲς του! Τὸ πολὺ — πολὺ, ἐκεῖ στὸ τραπεζάκι, νὰ γράφῃ καινούργιους στίχους «γιὰ τοῦ νησιοῦ τὴ ρεματιά καὶ τὰ ψηλά πλατάνια — πού τὰ θωρεῖς καὶ σκώνεσαι ψηλότερα ἀπ' τὰ οὐράνια»!

'Ο Μανώλης ἐνῶθε τώρα λίγο ἄσχημα, μὰ δὲν ἦταν σὲ θέσι νὰ ξεκαθαρίσῃ τί ἀκριβῶς αἰσθανόταν. Θαυμασμὸ καὶ ζήλεια γιὰ τὸν Κωνσταντῆ; Λύπη γλυκειὰ γιὰ τὸν κύριο Μάνθο; Κάτι σὰ ντροπῇ, σὰν ἐνοχὴ γιὰ τὸν ἑαυτό του; Μιὰ πίκρα, γιατί νάναί ἔτσι πλασμένος ὁ κόσμος; "Ἦταν πολὺ μικρὸς ἀκόμα ὁ Μανώλης γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὰ καλοσκεφτεται ὅλ' αὐτά. "Αργότερα λοιπόν, ἀργότερα θὰ δοῦμε τί θὰ γίνῃ! Πρὸς τὸ παρόν, ἄς κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε καλύτερο γιὰ τὸν ἑαυτό μας καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Νά, ἀκούστηκε ἡ καμπάνα τῶν «'Αγίων Θεοδώρων». Τί γλυκὰ πού σημαίνει! Οἱ χτύποι τῆς γαληνεύουν τὴν ψυχὴ τοῦ Μανώλη καθὼς μπαίνει σπῆτι του καὶ ξεστερνώνουν τὸ νοῦ του. «Θὰ πείσω τὸν πατέρα μου — σκέπτεται τώρα, ἥσυχος, νὰ πάῃ ἓναν καλὸ δάσκαλο νὰ βοηθήσῃ τὸν Κωνσταντῆ στὸ διάβασμα. Κι ἅμα γυρίσω τὸ Σεπτέμβριο ἀπὸ τὴν ἐξοχή, κι ὁ Κωνσταντῆς ἔχει μπεῖ στὸ «Μικρὸ Πολυτεχνεῖο», θὰ προσπαθῇ νὰ γίνωμι φίλοι. "Ἐλπίζω πὼς θὰ θελήσῃ. Γιατί νὰ μὴ θελήσῃ; "Ἦσως νὰ μοῦ μαθαίνει καὶ κάτι ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη του. Νὰ φτιάχνῃ σπῆτια, ὠραῖο, ἔ; Μὰ κι ἐγὼ, κάτι καλὸ θὰ τοῦ μαθαίνω. Ξέρω καλὰ ἱστορία, θρησκευτικά, φιλολογία! "Ο καθένας, μπορεῖ νὰ βοηθῇ τὸν ἄλλον, ἔτσι δὲν εἶναι; "Ὅσο γιὰ τὸν κύριο Μάνθο, ἄ, ἄ, βρῆκα! Θὰ μάθω ἂν ἔχῃ γράψῃ καινούργια ποιήματα γιὰ τὸ νησί του. Κι ἂν ἔχῃ, θὰ παρακαλέσω πολὺ τὸν πατέρα μου νὰ τοῦ τὰ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 13)

ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΜΙΑΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΙΣΣΑΣ

ΔΥΟ - ΤΡΙΑ χρόνια πού ξεκαλοκαίριάζε στο νησί των Κυκλάδων, ή 'Ελπινίκη παρατηρούσε πώς σέ τούτο ή εκείνο τὸ σπίτι, δίχως νά ἔχουν ἀφθονα τὰ μέσα, οἱ νησιῶτες δὲν ἐκμεταλλεύονταν ἀρκετὰ κάποιες δυνατότητες νά συμπληρώσουν τὸν βιοπορισμὸ τους, πού θά ἦταν τοῦ χειροῦ τους. "Ομοιοι, ὅταν καὶ τὴ Λαμπρὴ ἐπὶ γαίαναν κάποτε ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ στὸ νησί, στὸ πατρογονικὸ τους σπίτι πού τὸ κατοικοῦσε ἡ θεία, ἡ 'Ελπινίκη παραξενευόταν βλέποντας σ' ὁλόκληρες ἐκτάσεις νά θρασυμανᾷ τὸ χαμομήλι, δίχως νά βγαίνουν οἱ ἐντόπιοι νά μαζέψουν τὸν πολὺτιμο ἀνθό.

Στὸ τελευταῖο καλοκαιρινὸ ταξίδι ἡ βάρκα ἔφερε τὴν 'Ελπινίκη μὲ δυὸ - τρεῖς φιλενάδες τῆς λίγο ἔξω ἀπὸ τὴ χώρα. Ἦταν ἐκεῖ, σὲ ἐπίπεδο πῦρ ψηλὸ ἀπὸ τὸ ἀκρογιάλι, πεντέξι σπιτίκια ἀρκετὰ πῦρ μακριὰ τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο καί, ἀνάμεσα, ἐδῶ ἀμπέλια, ἐκεῖ περιβόλια καὶ λαχανόκηποι. Τὰ κορίτσια ἔδесαν τὴν βάρκα κάτω στὴν ἀκρογιάλι καὶ ἀνέβηκαν τὸ ἀνάχωμα, ὅπου οἱ περιόικοι ἔχουν σκαμμένα πρόχειρα σκαλοπάτια γιὰ τὴν ἐνδοκίαν τους. Καθὼς διάβαιναν ἐμπρὸς ἀπὸ ἓνα σπιτάκι, ἡ 'Ελπινίκη ἀνεγνώρισε τὴ συνομήλική της Πελαγία πού, κάθε φορὰ πού θά ἀραῖε τὸ πλοῖο, θά ἐρχόταν στὴν ἀποβάθρα νά σηκώσῃ καμμιὰ βαλίτσα ἢ νά κἀνὴ κάποιον θέλημα, γιὰ νά κερδίσῃ κανένα τάληρο.

— Ὡρα καλὴ, Πελαγία. Τί γίνεσαι;

— Καλὸ νᾶχης, εὐχαριστῶ, ἀποκορίθηκε ἡ μικρὴ νησιώτισσα καὶ ἐξέδωκε τὴ μισάνοιχτη θύρα τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ γατάκι, πού ἔπαιζε μαζί του τὸ κορίτσι, εἶχε σκαρφαλώσει στὸν ὦμο του καὶ ἀτένιζε τὴν ἀγνωστὴ ἐπισκέπτριά.

— Πῶς ἀπὸ δῶ; ἐρώτησε ἡ Πελαγία.

— Ἦρθαμε μὲ τὴ βάρκα. Πᾶμε περίπατο. Ἐρχεσαι;

Οἱ φίλες προπορεύονταν. Ἐωπίσω ἡ 'Ελπινίκη μὲ τὴν Πελαγία.

Καμμιὰ δεκαριά ἐληόδεντρα, μικρὸ μποστάνι καὶ ὀλίγο ἀμπέλι, πού ἐκαλλιέργουσαν ἡ Πελαγία καὶ ἡ γιαιγιά της, μὲ τὴ βοήθεια κάποτε τοῦ θεοῦ: νά ἡ περιουσία τους. Καὶ

ἐφτωχολογοῦσαν. Πατέρας καὶ μητέρα ἔχουν ἀποθάνει κατὰ τὴν Κατοχή.

— Γιατί δὲν βάσετε δυὸ - τρεῖς ὄρνιθες, νά ἔχετε τουλάχιστον τὸ ἀνθὸ σας; εἶπε ἡ 'Ελπινίκη. Τὸ νά κἀθεσαι νά παίζῃς μὲ τὸ γατὶ δὲ σοῦ δίνει ψωμί. Πρέπει νά ἀσχοληθῇς καὶ μὲ κάτι πῦρ παραγωγικὸ.

— Ἐξέρω γῶ, ἡ γαιγιά..., τὰ μάσησε ἡ χωριατοπούλα.

— Στάσου, Πελαγία, ἔχω μιὰν ιδέα. Μεθαύριο θά φύγῃ ἡ μαμά γιὰ τὸν Πειραιᾶ. Θά τὴν παρακαλέσω νά μὲ πάρῃ μαζί. Ἐρχεται ἡ θεία Σμάρα ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ καὶ πάει νά τὴν προῦπαντήσῃ. Θά σοῦ φέρω δυὸ κουνέλια. Ἐσὺ καιρὸν ἐλεύθερο ἔχεις. Θά καλλιερῇς τὰ κουνέλια. Ἐξέρεις; Τὴν προβιά τους τὴν χρησιμοποιοῦν οἱ γονναράδες γιὰ ἀπομίμηση τοῦ δέρματος τῆς τσιτσιλλας. Ὁ πατέρας μου εἶπε πῶς γνωρίζει στὸν Πειραιᾶ κάποιον ἔμπορο πού τὰ ἀγοράζει. Χώρα τὸ κρεῖας τους. Ἀσε, θά δῆς.

— Μὰ ἡ γιαιγιά... ἔκανε πάλι ἡ Πελαγία, δισταχτικῶς.

— Θά τῆς μιλῶν ἐγώ. Θά τὴν καταφέρω. Τὰ κουνέλια ἀνατρέφονται χωρὶς ἰδιαίτερο κόπο καὶ εἶναι ἀποδοτικὰ γιὰτὶ εὐκόλα πληθαίνουν...

Ἡ 'Ελπινίκη ξαναγύρισε ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ μὲ δυὸ ξενάγια κουνέλια. Ἐμήνυσε τῆς Πελαγίας νά φέρῃ τὸ μικρὸ χερμαξί της, ἐφόρτωσαν τὸν κύλινδρο τὸ σύρμα, τὴν κλούβα μὲ τὰ κουνέλια, πεντέξι κασόνια πού εἶχε παραχωρήσει ὁ ἔμπορος τροφίμων καὶ κάτι σόνεργα, καὶ γραμμὴ γιὰ τὸ σπῆτι. Μὲ τὴ βοήθεια καὶ μιᾶς φίλης τῆς 'Ελπινίκης, πού ἦταν κ' ἐκεῖνη 'Ερυθροσταυρίτισσα, ἐσκάρωσαν δυὸ χώρους μὲ ξύλινα τοιχώματα. Τὸς ἐκαθάρισαν καὶ τοὺς περιφράξαν σὲ ὕψος μέσου ἀναστήματος μὲ σύρμα πού ἐστερέωσαν σὲ τέσσερες πασσάλους. Τὸς ξυλόφραχτους χώρους τοὺς ἔνωσαν μὲ πῆλινους σωλήνες πού ἐτοποθέτησαν μέσα στὸ κῶμα, ἀντὶ γιὰ λαγούμια πού τὰ ἀγαποῦν τὰ κουνέλια, ἔτσι πού νά μπαίνουν ἀπὸ δῶ καὶ νά βγαίνουν ἀπὸ κεῖ.

— Τώρα θάξῃ δουλειὰ ἡ Πελαγία, εἶπε ἡ 'Ελπινίκη τῆς φίλης της ὅταν ξεμπέρεψαν καὶ γυρίζανε στὴ

Χώρα. Δὲ θά χάνῃ τὸν καιρὸ της παίζοντας μὲ τὶς γάτες, οὔτε θά ἔχῃ ἀνάγκη νά τρέξῃ στὴν ἀποβάθρα, νά σηκώῃ βαλίτζες.

Τὴν ἐρχόμενη ἀνοιξὶ πού ξαναπῆγε στὸ νησί ἡ 'Ελπινίκη, ἡ πρώτη τῆς δουλειὰ ἦταν νά πληροφορηθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρωτοβουλίας της. Ἡ 'Ερυθροσταυρίτισσα πάντα νοιώθει ἱκανοποίησι, ὅταν ὁ σπῆρος πού σπέρνει φυτρώνει σὲ καλὸ ἔδαφος. Μόλις τὴν εἶδε ἡ Πελαγία, πού περιμένε στὴν ἀποβάθρα τὸ πλοῖο τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ἀγκάλιασε θερμὰ τὴν καλὴ τῆς φίλη λέγοντάς της:

— Πότε θάρθῃς νά καμαρώσῃς τὰ κουνέλια; Νά δῆς πῶς πλῆθυναν!

Οἱ δυὸ χώροι ἔχουν γεμίσει κουνέλια. Μόλις εἶδαν τὴν ἐπισκέπτριά — τὰ κουνέλια εἶναι καλοὶ ψυχολόγοι — ἔτρεξαν καὶ ἐστάθηκαν στὰ ὀπίσθια πόδια τους, νά τοὺς δώσῃ καμμιὰ λιχουδιά. Ἀλλὰ ἐχώθησαν στὰ τεχνητὰ λαγούμια μπαίνοντας ἀπὸ δῶ καὶ προβαίνοντας ἀπὸ τὸν ἄλλο χώρο. Ἀλλὰ ἐμόρφαζαν, σὰν νά ἐκοροῖδεναν.

— Νόστιμα δὲν εἶναι; Κάθομαι ὥρες καὶ τὰ κοιτάζω. Τὸς βάλαμε καὶ σκεπὴ ἀπὸ μουσαμά, νά μὴ βρέχονται τὸ χειμῶνα, εἶπε ἡ γιαιγιά εὐχαριστημένη.

Τρεῖς τέσσερες γείτονες ἀγόρασαν ἀπὸ τὴν Πελαγία κουνέλια καὶ βάλθηκαν νά τὰ καλλιερῶν κι αὐτοί. Ὁ πατέρας τῆς 'Ελπινίκης ἐφρόντισε νά ἐνδιαφερῇ ὁ γονναράς, πού ἔκλεισε συμφωνία μὲ ζωέμπορο ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ νά στέλνῃ δυὸ φορὲς τὸ χρόνο νά παραλαβαῖν τὰ κουνέλια καὶ νά παραχωρῇ τοῦ γονναρά τὶς προβιές. Ἡ Πελαγία καὶ ἡ γιαιγιά δὲν πρόφταναν νά ἀνταποκρίνονται στὴ ζήτησι. Τὶς ἐβοήθησε καὶ ὁ θεῖος, ὁ ἀνεψιὸς τῆς γιαιγιᾶς, νά χτίσουν μεγαλύτερο χτίσμα, λιθοδομή, γιὰ νά χωρέσῃ τὸ πλῆθος τῶν τροφῶν. Ἡ 'Ελπινίκη τοὺς εἶχε φέρει καὶ μικρὸ βιβλίο μὲ ὁδηγίες γιὰ «συστηματικὴ κοινικλοτροφία». Τὸν χειμῶνα, ἐνῶ ἔξω μάγιαζε τὸ κῶμα, ἡ Πελαγία ἐδιάβαζε μεγαλόφωνα καὶ ἡ γιαιγιά ἐμάθαινε τούτο κ' ἐκεῖνο.

Ὑστερα ἀπὸ τέσσερα καλοκαίρια, ὅταν ξαναπῆγε στὸ νησί ἡ 'Ελπινίκη, ἄλλοιῶς τῆς ἐφάνηκε καὶ τῆς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 29)

Νέα βιβλία

ΟΙ ΔΥΟ ΔΡΟΜΟΙ

ὑπὸ ΜΙΑΤΙΑΔΟΥ ΜΑΛΛΙΝΟΥ: Ἐκδ. β' 1967 σελ. 272.

Ἐνα ἐξαιρετικὸν βιβλίου, τὸ ὁποῖον ἀξίζει νά χρησιμοποιηθῇ ὡς βιβλίου πολιτικῆς ἀγωγῆς καὶ κοινωνικῆς διαφωτίσεως εἰς τὴν τελευταίαν τάξιν τοῦ Γυμνασίου, τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας καὶ τὰ Ἀνώτατα Ἰδρύματα.

Ἀποτελεῖ ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος — τοῦ προβλήματος τῆς ὑπάρξεως καὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ἀνθρωπίνης εὐμερείας καὶ τῆς κοινωνικῆς προόδου. Γίνεται ἀνασκόπησις πῶς ἔδесαν τὰ θέματα αὐτὰ κατὰ τὸ παρελθόν οἱ παλαιοὶ στοχασταὶ καὶ πῶς τὰ ἀντεμετώπισαν αἱ ἀρχαῖαι πολιτεῖαι μὲ τὰ διάφορα πολιτικὰ τῶν συστήματα. Πῶς τὰ εἶδον ἐν συνεχείᾳ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας οἱ νεώτεροι σοφοί, πῶς ἐλειτούργησαν καὶ ὑπὸ ποίας συνθήκας τὰ πολυποικίλα καθεστῶτα μέχρι σήμερον καὶ πῶς ἔδесαν τὰ προβλήματα αὐτὰ ὁ Μαρξισμός. Ἀνάλυσις τῆς θεωρίας τοῦ Μάρξ, τῶν ἐπακολουθησάντων γεγονότων, τῶν ἀντιφάσεων τῆς θεωρίας αὐτῆς καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐφαρμογῆς της.

Καταπληκτικὴ εἰς εὐστοχίαν παρατήρησις τῶν σημαντικωτέρων ἱστορικῶν γεγονότων καὶ σύγκρισις τῶν στοιχείων τῶν διαφόρων πολιτισμῶν καὶ τῶν ποικίλων καθεστώτων μὲ ἐνότητα καὶ συνέπειαν θεωρήσεως καὶ μὲ ἀπλὴν, εὐληπτον καὶ γλαφυ-

20 ΜΑ·Ι·ΟΥ 1825

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 9)

πολεμικὸ κεφάλαιο τοῦ Ἀγῶνος. — Δὲν εἶναι ὁ πρῶτος τυχὼν μαχητῆς. Ἐπειτα, ὑπῆρχε ἀκόμη ἓνας δρόμος διαφυγῆς. Μὰ ὁ Παπαφλέσσας δὲν ἀκούει πᾶ κανέναν. Ἡ ἀκοή του, δὲν εἶναι πᾶ ἀνοικτὴ παρὰ μονάχα στὴ φωνὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας, πού ψιθυρίζει μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ του: «Μεῖνε Παπαφλέσσα. Ἦρθε ἡ ὑπέροχη ὥρα τῆς μεγάλῃς σου μοίρας!» Κι ὁ Παπαφλέσσας μένει! Πρῶτος πυροβολεῖ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, πού ἔχουν ἤδη ὀρμήσει πρὸς τὸ Μανιάκι, καὶ τὸ χτυποῦν μὲ ἀλλεπάλληλα κύματα. Ὅλοι ὅσοι ἔμειναν μαζί του μεταμορφώνονται σὲ ἥρωες, μὲ ἀσύγκριτο Ἀρχηγό, Ἐκείνον. Πεισματικὴ μάχη ἀρχίζει

ὅαν ἀφήγησιν εἰς γλῶσσαν φυσικὴν εἶναι ἡ πλήρης ἀνάλυσις τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν γεγονότων πού προηγῆθησαν τῆς θεωρίας τοῦ Μάρξ καὶ ἡ κριτικὴ τῶν ἰδεῶν τῆς καὶ τῆς συνεπειᾶς τῶν θεωριῶν αὐτῶν ἐν ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὰ ἐπιτευχθέντα διὰ τῆς ἐξελίξεως εἰς τὰς ἀστικές κοινωνίας. Μνημονεύονται εὐστόχως παρατηρήσεις ἀπὸ τὸ βιβλίου «Ἀνατομία τῆς Ἐπαναστάσεως» τοῦ κ. Θ. Παπακωνσταντίνου καὶ διὰ συγκριμένων γεγονότων διαπιστοῦται ἡ σαφὲς τῆς ὁλιστικῆς θεωρίας.

Τέλος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καὶ τῆς εἰς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα ἐξελίξεως συλλαμβάνεται τὸ μήνυμα τῆς ἱστορίας ὅτι οἱ πολιτισμοὶ δὲν ἀντανακλοῦν μόνον τὸν οἰκονομικὸν ἐξοπλισμὸν τῶν λαῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ψυχικὴν ρώμην καὶ τὸ ἠθικὸν σθένος αὐτῶν. Τὸ συμπέρασμα τοῦ πηγάζει ἀδιάσπαστον: Ὅτι εἰς τὴν σημερινὴν σύγχυσιν τῶν ἀντιλήψεων καὶ τὴν διασταύρωσιν τῶν συμφερόντων ἐπιβάλλεται ὡς πρῶτον καθήκον τῶν πολιτισμένων χωρῶν ἡ ἐξουδετέρωσις τοῦ μολοσεβικικοῦ κινδύνου, ὅστις ἀπειλεῖ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ὑγίαν τῶν ἐλευθέρων λαῶν, ἵνα οὕτω σωθῇ ὁ Ἑλληνοχριστιανικὸς πολιτισμός. Καὶ δευτέρον ἡ ἀνάγκη τῆς συνεργασίας πρὸς διοικητικὴν ἀνοδὸν καὶ κοινωνικὴν ἐξύψωσιν τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν ἄλλων προηγμένων χωρῶν.

ΠΑΝ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

καὶ κρατᾷ ὅλη τὴν ἡμέρα. Ὁ ἐχθρὸς χρησιμοποιεῖ ἀφθονοὺς πυροβολικοὺς, ἱππικὸ καὶ πεζικὸ πού ἐφορᾷ μὲ τὴν λόγχην στὰ πρόχειρα καὶ ἀδύναμα ὀχυρώματα τοῦ Παπαφλέσσα. Ἐξακόσιοι Αἰγύπτιοι νεκροὶ κάνουν τὸν Ἱμπραὴμ νά σκέπτεται ὅτι πλήρως πολὺ ἀκριβὰ τὴν κατάληψιν μιᾶς θέσεως. Ὁ Παπαφλέσσας στὸ μεταξὺ, πολεμᾷ καὶ χτυπᾷ τὸν ἀντίπαλο ἀκατάπανστα, ἀκούραστα, μὲ δύναμι σχεδὸν ὑπερφυσικὴ. Οἱ ἄντρες του, σκοτώνονται ἓνας - ἓνας. Δὲ θά μείνῃ κανεὶς — αὐτὸ πᾶ φαίνεται ὁμοιοπαθῶς. Κι ὁ Παπαφλέσσας, ἐξακολουθεῖ νά πολεμᾷ. Τέλος τὸ μοιραῖο βόλι τὸν βρίζει καὶ τὸν μεταθέτει ἀπὸ τὸν ἐπίγειο κόσμον, στὸν οὐρανὸ τῶν ἡρώων τοῦ Γένους.

Α.Κ.

Η ΗΓΕΣΙΑ

ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 8)

ἐλέγαμεν σήμερον, πού παρηκολούθει ἀπλῶς τὴν ἑλληνικὴν μισθοφορικὴν στρατιάν, δὲν εἶχεν οὔτε ἐπιθυμίαν, οὔτε καμμίαν ἐξουσίαν διὰ νά διακριθῇ καὶ ἐπιβληθῇ εἰς τὸ ἀποκεφαλισμένον ἐκεῖνο στίφος πού εἶχεν αἰφνὴς χάσει τοὺς ἡγέτας του. Καὶ ἰδιαίτερα πατρὶς τοῦ Ξενοφῶντος, αἱ Ἀθηναί, ἦτο μισητὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας, — καὶ δεδαίως καὶ εἰς τοὺς Μυρσίους. Καὶ ὅμως, ὁ ἄγνωστος ἐκεῖνος, ὁ οὐδὲ κἂν ἀπλοῦς στρατιώτης, ὁδηγεῖται ἀπὸ ἐνδόμυχον φωνήν, ἀπὸ τὸ δαμόνιον τοῦ διδασκάλου του. Ἀναρωτιέται εἰς τοὺς ἑταίρους τὴν ὑψηλότεραν πανελληνίον συνειδήσιν. Ἐμπνέει θάρρος, πεποιθήσιν. Καὶ κατορθώνει νά γίνουιν δεκταὶ αἱ πρῶται σωτήριαι ἀποφάσεις. Ὁ Ἀθηναῖος εὐπατριδὴς εἶχε τὰ ὑψηλὰ προσόντα τοῦ ταλαντοῦχου ἡγέτου. Καὶ κατευνθύνει τὰ πλῆθη ἐκεῖνα, κατὰ τὰς περιστάσεις, ὡς ρήτωρ, ὡς στρατηγός, ὡς συνδιαλλάκτης. Παρὰ τὰς ἀορήτους ταλαιπωρίας μεταξὺ ἐχθρῶν φυλῶν καὶ ἐρήμων χιονοσκεπῶν, φοβερῶν βουνῶν ἐσώθησαν χάρις εἰς αὐτὸν καὶ ἐφθασαν εἰς τὰ παράλια ὀκτῶ χιλιάδες Ἕλληνων. Καὶ ἐπανεῖδαν τὴν πατρίδα, τὴν Αἰωνίαν Ἑλλάδα!

Ε. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΜΠΡΑΒΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ!

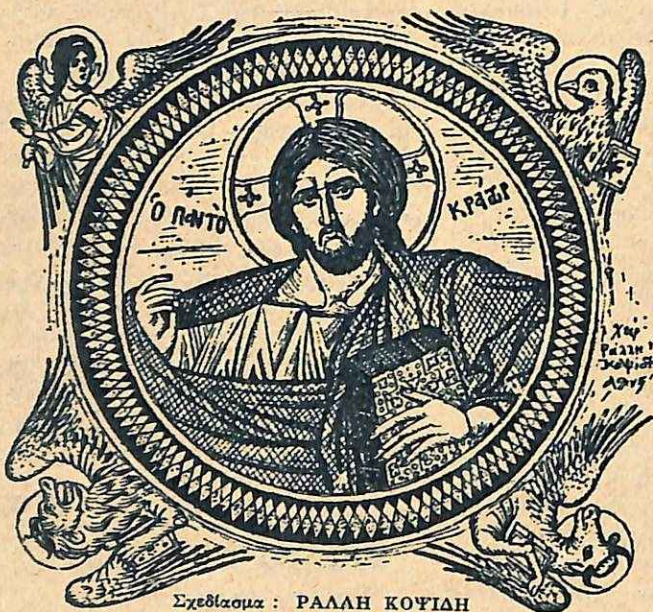
(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 11)

τυπῶσῃ σὲ βιβλίο! "Α, τί χαρὰ πού θά πάρῃ τότε ὁ κύριος Μάνθος! Κ' ἐγώ, ἀπὸ τίς οἰκονομίες μου, θά τοῦ ἀγοράσω μερικὲς γραβάτες, νά βγάλῃ πᾶ αὐτὸ τὸ παπιγιόν! Χμ! Νά βγάλῃ τὸ παπιγιόν! "Οχι, ὄχι, δὲν πρέπει νά τὸ βγάλῃ ποτέ! Τί σκέφτηκα ὁ ἀνόητος; "Αρα βγάλῃ τὸ παπιγιόν, θά πάψῃ νᾶναι ὁ κύριος Μάνθος πού ξέραμε! Κι ἂν ἐκεῖ στὴ θέσιν τοῦ παπιγιόν, κρεμάσῃ μιὰ γραβάτα, ἴσως νά μὴ μπορῇ πᾶ νά ξαναγράψῃ στίχους!" Χαρούμενος ὁ Μανώλης, ξαναβγήκε σὲ λίγο ἀπὸ τὸ σπίτι του μὲ τοὺς γονεῖς του, γιὰ τὴν ἐκκλησιά. Τὸ καφενεδάκι εἶχε γεμίσει ἀπὸ πελάτες. Ὁ Κωνσταντῆς πηγαινοερχόταν ἀνάμεσα στὰ τραπέζια. Κι ὁ κύριος Μάνθος, αὐτὸς βέβαια, ἦταν πάντα ἐκεῖ. Ὅλη αὐτὴ τὴν εἰκόνα, ὁ Μανώλης τὴν τύλιξε μέσα σὲ μιὰ ματιὰ ἀγάπης.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

“ΤΑ ΚΡΙΝΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ”

ΜΑΗΣ! Ἡ ψυχὴ τῆς ἀνοίξεως. Ὁ μήνας τῶν λουλουδιῶν ὁ χυλοτραγουδιζόμενος. Ἡ φύσις φορεῖ τὰ πιὸ ὁμορφα, τὰ πιὸ ἀκριβὰ, τὰ πιὸ φανταχτερὰ στολίδια τῆς. Τί ποικιλία, τί συνδυασμούς χρωμάτων καὶ σχεδίων συναντᾷ κανεὶς σὲ κάθε ἀγριολούλουδο, σὲ κάθε κάμπο καὶ βουνοπλαγιά! Καὶ τί νὰ πῇ κανεὶς γιὰ τὰ σπάνια, τὰ πιὸ μεθυστικά ἀρώματα πού σπάταλα μυρώνουν τὸν ἀνοιξιότικο ἀπαλὸ ἀέρα καὶ πού μαγεύουν καὶ μεθοῦν κάθε ὑπαρξία! Κι ὁ οὐρανὸς ξάστερος καὶ κατακάθαρος, ἡ θάλασσα γαλάζια καὶ παιγιδιάρια στὰ δαντελένια ἀκρογιάλια καὶ στίς πλούσιες ἐξοχικὲς τῆς ἀμμουδιῆς, συνθέτουν τὸν πιὸ ὁμορφο, τὸν πιὸ ζωντανό, τὸν πιὸ ἀξιόλογο

Σχεδιάσμα: ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΪΔΗ

πίνακα. Ἀκόμη τὸ γλυκοκέλαϊδο ἀηδόνι μὲ τὴν συνοδεία τῶν φτερωτῶν τραγουδιστῶν συντρόφων του φέλνουν ἐξαίσιμα τὴν δοξολογικὴ τους συμφωνία στὸν Παντοδύναμο Δημιουργό. Κι ὁ ποιητὴς μαγεμένος ἀπ' τ' ἀνοιξιότικο τοῦ Μᾶη δειλινό, συμπράττει ἀρμονικά μὲ τὴν οὐράνια χορωδία:

«Ὀλόγλυκεία ἀνοιξιότικη βραδιά,
χρυσό, μαγευτικὸ τοῦ Μᾶη δέιλι,
πού στὴν ψυχὴ γλυκὰ ὄνειρα ἀφήνει,
καὶ πὺ γλυκεῖες ἐλπίδες στὴν καρδιά».

Ἡ ὁμορφιά πού γύρω μας ἀπλώνεται αὐτὴ τὴν ἐποχὴ, στὸν νοῦ μας φέρνει πάντα τὸν Δημιουργό μας καὶ σκέψεις ωφέλιμες γεννᾷ γιὰ τὴν ἀγάπη Του στὸν ἄνθρωπο. Τὴν Πρόνοια καὶ τὸ αἰώνιο ἐνδιαφέρον Του γιὰ τὸ ἀγαπημένο πλάσμα Του ἡ φύσις μαρτυρεῖ καὶ σὲ δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας προσευχὴ κινεῖ κάθε ψυχὴ πιστοῦ. Κ' ἔρχονται τοῦ Χριστοῦ τὰ λόγια νὰ μᾶς βεβαιώσουν:

— Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω μὴν πολυβασανίζεσθε γιὰ τὸ φαί καὶ τὸ ποτό. Μὴ νοιάζεσθε γιὰ τὸ τί θὰ φορέσετε. Πιὸ πολὺ ἀπ' τὸ κορμὶ ἀξίζει ἡ ψυχὴ σας, πού πρέπει ἀκούραστα νὰ τὴν φροντίζετε. Ρίξετε τὴν ματιὰ σας στὰ «πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ», δὲν σπέρνουν,

δὲν θερίζουν καὶ δὲν ἀποθηκεύουν τὴν τροφή τους· κι ὅμως ὁ Οὐράνιος Πατέρας σας τρέφει καὶ αὐτὰ πού ἐλάχιστη ἀξία ἔχουν ἐμπρὸς σὲ σᾶς. Κι ἂν πολυκουρασθῆς καὶ στίς βιοτικὲς σου μέριμνες πνιγῆς, νομίζεις πὼς θὰ μπορέσης νὰ προσθέσης ἔστω καὶ ἓναν πόντο στὸ ἀνάστημά σου; Γελίεσαι ἂν τὸ πιστεύης. Καὶ γιὰ τὰ ἀπαραίτητα ἐνδύματα πού πρέπει νὰ φορῆς, μετρίασε τὴν μέριμνά σου. Γύρισε, σὰν φιλόσοφος, καλὰ νὰ πληροφορηθῆς πὼς μεγαλώνουν τ' ἀγριολούλουδα. Νομίζεις πὼς κουράζονται καὶ πὼς στὸν ἀργαλειὸ μέρα καὶ νύχτα ὑφαίνουν; «Ὁχι» δὲν κοπιᾶζουν καὶ δὲν πλέκουν. Κι ὅμως αὐτὰ τὰ στολίζει τόσο ὁμορφα καὶ τόσο πλούσια ὁ Πλάστης καὶ Δημιουργὸς τους, πού οὔτε ὁ πιὸ πλούσιος, ὁ πιὸ γνωστός γιὰ τὴν πολυτέλειά του βασιλιάς, ὁ Σολομών, στὴν πιὸ ἐπίσημή του ὥρα στολισμένος, δὲν εἴμπορεῖ νὰ συγκριθῇ στὴν ὁμορφιά, στὸν πλοῦτο, στὴν ποικιλία τῶν χρωμάτων καὶ τῶν σχεδίων, μὲ τὰ φτωχὰ ἀγριολούλουδα, «τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ». Ἀχ, λοιπόν, τὰ ἀγριολούλουδα, πού σήμερα τὰ καμαρώνουμε στὴν ἐξοχή καὶ αὐριο στὸν κλίβανο τὰ ρίχνουμε γιὰ νὰ καοῦν, τόσο ὁμορφα τὰ ντύνει ὁ Θεός, γιὰ σᾶς τ' ἀγαπημένα πλάσματά Του, δὲν θὰ δείξῃ φροντίδα περισσῇ; Μή, λοιπόν, φροντίζετε γιὰ τίς ὑλικὲς ἀνάγκες σας τόσο πολὺ. Αὐτὸ κάμουν μονάχα οἱ ἄπιστοι. Γιὰ σᾶς φροντίζει Ὁ Θεός, πού γνωρίζει, καλύτερα ἀπὸ σᾶς, κάθε ἀνάγκη σας. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ζητεῖτε νὰ κερδίσετε τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνη Του, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ θὰ προστεθοῦν σὲ σᾶς. Μὴν ἀπελπίζεσθε γιὰ τὸ τί θὰ συμβῇ αὐριο. Φθάνει ἡ ταλαιπωρία πού ἔχετε γιὰ τὴν σημερινὴ ἡμέρα.

Ἀς ἔλθῃ τώρα ἡ σκέψις μας ἡ ἀνοιξιότικη, ὕστερα ἀπ' τὸν Δημιουργό μας, στὸ δημιούργημά Του, στὸ τέλειο πλάσμα Του, τὸν ἄνθρωπο. Γιὰ χάρι του στόλισε τόσο ὁμορφα τὴ γῆ καὶ προίκισε ἀπλόχερα τὴ φύσι ὁ Θεός. Αὐτοῦ τοῦ Πατέρα τέκνα εἴμαστε. Πατέρα πού πλούσια σκορπίζει τὴν ἀγάπη Του, τὴν συμπόνια Του καὶ τὴν ἀνεκτικότητά Του. Κάτι μᾶς λέγει, λοιπόν, μιὰ τέτοια δοξασμένη καταγωγή. Ὁρί-ζει πὼς γνήσια γιὰ νὰ εἴμαστε παιδιά Του, πρέπει καὶ νὰ τοῦ μοιάζουμε. Πὼς ὅμως; Σκορπίζοντας καὶ μεῖς ἀπλόχερα τὴν ἀγάπη μας στὸν ἄνθρωπο. Ὅποιοι τὴν ἀνοιξιότικη φύσι χαίρεται καὶ ἀπολαμβάνει τίς ἐξαίσιες ὁμορφιές τῆς, μπορεῖ πὺ εὐκολὰ νὰ σκέπτεται τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ: «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Στὴν ὁμορφιά τὴν γύρω μας μόνο ὁμορφα μπορεῖ καὶ πρέπει κανεὶς νὰ ἀπαντᾷ. Δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ ἡ ψυχὴ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ νὰ γίνεται πιὸ πρόθυμη γιὰ καλωσύνες καὶ ἀγάπης ἔργα. Κι ἂν, ἀγαπημένο μου παιδί, ἐσὺ πού τώρα μεῖς διαβάσεις, δὲν νοιώθης μέσα στὴν ψυχὴ σου ἀνοιξιότικη, ἂν δὲν ἔχῃ στολισθῇ ἡ ἀθάνατη πνευματικὴ σου ὑπαρξία μὲ ρόδα μυρωμένα χαρᾶς καὶ ἀγάπης γιὰ τὸν Θεὸ καὶ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τότε πρέπει νὰ κουρασθῆς πολὺ γιὰ νὰ τὴν καλλιεργήσης. Ρίξε τὰ μάτια στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ἀνοίξε τὴν καρδιά σου, ζήτησέ Του βοήθεια. Θὰ στείλῃ ἀσφαλῶς τὴν ἀνοιξία καὶ στὴν δικὴ σου τὴν ψυχὴ, ὅπως στὰ «κρίνα τοῦ ἀγροῦ».

ΟΛΑ τὰ παιδιά ἀγαποῦν τὰ φρούτα. Καὶ εἶναι πολὺ φυσικὸ αὐτό, ἀφοῦ ὅλα τὰ φρούτα καὶ ὠραία ἐμφάνισι ἔχουν, καὶ ἀρώμα εὐχάριστο, καὶ γεῦσι γλυκεῖα, τουλάχιστον τὰ περισσότερα, ὅταν εἶναι ὠριμα, καὶ γενικὰ ἀποτελοῦν μιὰ θρεπτικὴ καὶ ὑγιεινὴ τροφή. Ἰδιαίτερος ὅμως φαίνεται πὼς τὰ παιδιά ἀγαποῦν τὰ σῦκα εἴτε φρέσκα εἴτε ξερά. Ἀσφαλῶς ὅμως πολὺ λίγα παιδιά θὰ ξέρουν, ὅτι, ἂν δὲν ὑπῆρχε ἓνα μικρὸ, μικρότατο ἔντομο, σῦκα δὲν θὰ ὑπῆρχαν. Τὸ μικρότατο αὐτὸ ἔντομο λέγεται «Ψὴν τῆς συκῆς» καὶ ἀνήκει στὴν οἰκογένεια τῶν ὑμενοπτερόν, στὴν ἴδια δηλαδὴ οἰκογένεια πού ἀνήκουν οἱ μέλισσες καὶ πολλὰ ἄλλα ἔντομα.

Πρὶν ὅμως γινώσκουμε καλύτερα τὸ ἔντομο αὐτό, θὰ σᾶς διηγηθῶ μιὰ νόστιμη ἱστορία, πού θὰ εἴλεγε κανεὶς πὼς εἶναι παραμῦθι. Ἡ συκιά, ὅπως ξέρομε ἀπὸ τὴ Φυσικὴ καὶ ἱστορία, εὐδοκίμεϊ στὴν πατρίδα μας, στὴ Μ. Ἀσία καὶ σὲ ὅλες τίς χώρες πού βρισκονται γύρω ἀπὸ τὴ Μεσόγειο θάλασσα. Στὴν ἀμερικανικὴ ὅμως ἡπειρο ἡ συκιά ἦταν ἀγνωστὴ. Κατὰ τὸ ἔτος 1880 μιὰ ἐφημερίδα τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου τῆς Καλιφόρνιας ἀνέλαβε νὰ διαδώσῃ τὴν καλλιέργεια τῆς συκῆς στὴν Καλιφόρνια, τῆς ὁποίας τὸ κλίμα μοιάζει μὲ τὸ κλίμα τῶν χωρῶν τῆς Μεσογείου. Μετέφερε λοιπὸν 14.000 φυτὰ συκῆς στὴν Ἀμερικὴ καὶ τὰ ἐμοί-ρασε στοὺς ἀναγνώστες τῆς. Τὰ φυτὰ δὲ αὐτὰ τὰ εἶχαν μεταφέρει ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Σμύρνης, τῆς ὁποίας τὰ σῦκα θεωροῦνται τὰ καλύτερα.

Οἱ ἀναγνώστες τῆς ἐφημερίδος ἐπῆραν τὰ νεαρὰ φυτὰ καὶ τὰ ἐφύτεψαν. Ἐκεῖνα ἐρριζοβολήσαν καὶ σὲ τέσσερα χρόνια εἶχαν ἀναπτυχθῇ σὲ ὠραία, εὐρωστα καὶ καταπράσινα δέντρα, ἔτοιμα νὰ δώσουν τοὺς νόστιμους καρπούς των στοὺς ἰδιοκτῆτες των. Τοῦ κακοῦ ὅμως περίμεναν. Οἱ συκιὲς βέβαια ἔκαναν ἄνθη — τὰ ἄνθη τῆς συκῆς μοιάζουν μὲ μικροῦτσικα σῦκα, αὐτὰ πού κοινῶς τὰ λέμε λύθια — ἀλλὰ τὰ ἄνθη αὐτὰ ξεραίνονταν καὶ ἔπεφταν χωρὶς νὰ ὠριμάζουν.

Οἱ συκοκαλλιεργητὲς τῆς Καλιφόρνιας ἐζήτησαν τότε τὴ βοήθεια τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ εἰδικοί δεινροκόμοι, πού ἐμελέτησαν τὸ ζήτημα, δὲν μπορούσαν νὰ ἐξηγήσουν γιὰ τί οἱ συκιὲς τῆς Καλιφόρνιας δὲν ἔκαναν σῦκα. Τότε ἀποφάσισαν νὰ στείλουν ἓνα εἰδικὸ στὴ Σμύρνη νὰ μελετήσῃ ἐπὶ τόπου τὸ ζήτημα. Φθά-νοντας στὴ Σμύρνη ὁ ἐντομολόγος ἐκεῖ-νος παρατήρησε ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τίς ἡμε-ρες, ὑπῆρχαν καὶ πολλὰς ἀγριε συκιὲς. Τὰ σῦκα τους ὅμως δὲν ἦταν καλὰ γιὰ φάγωμα. Παρατήρησε ἀκόμη ὅτι, κατὰ τὸν Ἰούνιο, οἱ ἐντόπιοι ἐμάζευαν τὰ ἀγρία

σῦκα, τὰ περνοῦσαν σὲ βούρλα ἢ σπάγ-γους, τὰ ἔκαναν ἀρμαθιὲς καὶ τὰ κρεμοῦ-σαν στὰ κλαδιά τῶν ἡμερῶν συκιῶν. Ἐρώτησε τοὺς ἐντοπίους γιὰ τί τὸ κάνουν αὐτὸ καὶ ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν, ὅτι τὰ ἀγρία σῦκα — οἱ ὀρνοὶ ὅπως λέγονται κοι-νῶς — διώχνουν τὰ κακὰ πνεύματα, πού ἄλλως θὰ κατέστρεφαν τὴ συκοπαραγωγή.

Ὁ ἐντομολόγος βέβαια δὲν ἐπίστεψε τέτοια ἐξηγήσι. Καὶ προσπάθησε νὰ βρῇ μόνος του τὴν πραγματικὴ ἐρμηνεία. Ἐπρόσεξε τότε ὅτι ἀπὸ τὰ ἀγρία σῦκα, πού ἦταν κρεμασμένα στίς συκιὲς, ἐβγαί-ναν χιλιάδες μικροῦτσικα μαῦρα ἔντο-μα — οἱ ψῆνες — καὶ ἀμέσως ἐτρύπωναν στὰ ἄγουρα σῦκα τῶν ἡμερῶν συκιῶν. Ἀφοῦ ἐμελέτησε καλὰ τὸ ζήτημα καὶ ἐπὶ πολὺ καιρὸ, ἐβρήκε τὴν ἐξηγήσι πού ζητοῦσε. Ἡ συκιά εἶναι δένδρο «δίοικον». Σὲ ἄλλο δένδρο δηλαδὴ ὑπάρχουν τὰ ἀρσενικά ἄνθη καὶ σὲ ἄλλο τὰ θηλυκά. Καρπὸς γίνονται μόνο τὰ θηλυκὰ ἄνθη. Γιὰ νὰ δέσουν ὅμως τὰ ἄνθη αὐτά, κά-ποιος πρέπει νὰ μεταφέρῃ τὴ γύρι ἀπὸ τὰ ἀρσενικά στὰ θηλυκὰ ἄνθη. Αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν ἐργασία κάνει ὁ ψῆν. Ἀπὸ τὰ ἀρσενικά ἄνθη τῆς ἀγριοσυκῆς μετα-φέρει τὴ γύρι στὰ θηλυκὰ ἄνθη τῆς ἡμερῆς.

Νὰ λοιπὸν γιὰ τί οἱ συκιὲς τῆς Καλι-φορνιας δὲν ἔκαναν σῦκα! Οὔτε ἀγριε συκιὲς ὑπῆρχαν ἐκεῖ, οὔτε ψῆνες γιὰ νὰ μεταφέρουν τὴ γύρι. Πὼς ὅμως θὰ ἔλυνε ὁ φυσιοδίφης ἐκεῖνος τὸ πρόβλημα αὐτό; Πὼς νὰ μεταφερθοῦν οἱ ψῆνες στὴν Ἀμε-ρική, σὲ τόσο μεγάλη ἀπόστασι καὶ μὲ τὰ συγκοινωνιακὰ μέσα τῆς ἐποχῆς ἐκεῖ-νης; Μελετώντας τὸ ζήτημα περισσότερο ὁ ἐντομολόγος παρατήρησε ὅτι ὁ ψῆν ἐγεννοῦσε τὰ αὐτὰ του μέσα στὰ ἀγρία σῦκα καὶ σὲ 30 ἡμέρες περίπου ἐβγαίναν οἱ ψῆνες, πού ἐπικονιάσαν τὰ ἡμέρα. Ὁ ψῆν, πού ἐπικονιάσαν τὰ ἡμέρα, ἐπρεπε λοιπὸν πρῶτα — πρῶτα νὰ ὑπάρ-χουν ἀγριοσυκιὲς στὴν Καλιφόρνια. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν δύσκολο. Μετέφεραν καταβολάδες καὶ ἔτσι ἀναπτύχθηκαν καὶ οἱ συκιὲς πού ἔκαναν ἀρσενικά ἄνθη ἐκεῖ. Ἡ μεγάλη δυσκολία ἦταν νὰ μεταφερ-θοῦν καὶ τὰ ἔντομα, οἱ ψῆνες. Ἀλλὰ καὶ ἡ δυσκολία αὐτὴ ὑπερνηκίθηκε. Ἐμά-ζεψαν ἀγρία σῦκα, μέσα στὰ ὁποῖα οἱ ψῆνες εἶχαν γεννηθῇ τὰ αὐτὰ τους, ἀπὸ τὴ Βόρειο Ἀφρική, πού εἶναι πιὸ κοντὰ τὴ Βόρειο Ἀμερική, τὰ ἐτίλιξαν σὲ φύλλα ἀπὸ κασσίτερο, γιὰ νὰ τὰ προφυλάξουν ἀπὸ τὴν ὑγρασία, καὶ τὰ ἐστείλιναν στὴν Καλιφόρνια μὲ τὰ ταχύτερα μέσα τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης. Ἀπὸ τὰ ἀγριοσῦκα ἐκεῖνα ἄρχισαν νὰ βγαίνουν χιλιάδες ψῆνες, πού ἀμέσως ἐτρύπωναν στὰ ἀγριοσῦκα τῆς Καλιφόρνιας καὶ ἐγέννησαν τὰ αὐτὰ τους. Μετὰ τέσσερις ἐβδομάδες ἀπὸ τὰ ντό-πια πιά ἀγριοσῦκα ἐβγήκαν νέα ἔντομα, πια πιά ἀγριοσῦκα ἐβγήκαν νέα ἔντομα,

τῶν ἡμερῶν συκιῶν. Σὲ λίγο οἱ συκιὲς τῆς Καλιφόρνιας ἦσαν φορτωμένες ἀπὸ σῦκα, τὸ ἴδιο γλυκὰ, μετὰ καὶ νόστιμα, ὅσο ἦταν καὶ τὰ ὀνομαστὰ σῦκα τῆς Σμύρνης. Γιὰ νὰ καταλήξουν ὅμως σ' αὐτὸ τὸ εὐχάριστο ἀποτέλεσμα ἐχρειάστη-καν κόποι καὶ προσπάθειες τεσσάρων χρόνων.

Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα πιά τὰ πράγματα ἦταν εὐκόλα. Ὁ ψῆν τῆς συκῆς ἐργλιμα-τίστηκε στὴ νέα πατρίδα του καὶ ἡ καλ-λιέργεια τῆς συκῆς διαδόθηκε ὅχι μόνο στὴν Ἀμερική, ἀλλὰ καὶ σὲ πολλὰς ἄλλες χώρες, ὅπου τὸ κλίμα εὐνοεῖ τὴν ἀνά-πτυξί τῆς.

Τώρα τὸν Ἰούνιο ἂν περάσετε ἀπὸ τὴν ἀγορὰ τῶν Ἀθηνῶν θὰ ἰδῆτε νὰ πουλοῦν ὀρνοὺς. Κάθε ὀρνὸς εἶναι σκεπασμένος ἀπὸ ψῆνες, πού ἀναζητοῦν ἄλλους ὀρνοὺς, νὰ γεννήσουν μέσα τὰ αὐτὰ τους. Τὸ ἴδιο θὰ παρατηρήσετε καὶ ἂν, ὅσοι μένετε στὰ χωριά, ἐπισκεφθῆτε μιὰν ἀγριοσυκιά. Θὰ ἰδῆτε ἀπὸ τὰ ἀγριοσῦκα νὰ βγαίνουν πλήθος οἱ ψῆνες καὶ ἀμέσως νὰ πετοῦν στὰ ἡμέρα ἄνθη. Στὴν ἀναζητήσι τους αὐτὴ ἐπικονιάζουν τὰ ἡμέρα ἄνθη καὶ γίνονται αἰτία νὰ ἔχωμε ἐμεῖς τὰ ὠραία καὶ νόστιμα σῦκα.

Ὁ ψῆν εἶναι ἔντομο μικρότατο, μόλις 2-3 χιλιοστά, ἀλλὰ θαυματουργό. Τὶ γυρεύει ὅμως μέσα στὰ ἄνθη τῆς ἡμερῆς συκῆς; Γιὰ τί, ὅπως μᾶς λένε οἱ φυσιο-δίφες, δὲν γεννᾷ ἐκεῖ τὰ αὐτὰ του. Μπαίνει κατὰ λάθος, μᾶς λένε οἱ ἴδιοι. Ὁ ψῆν δηλαδὴ δὲν μπορεῖ νὰ διακρίνῃ τὰ ἀρσενικά ἀπὸ τὰ θηλυκὰ ἄνθη. Νομί-ζοντας πὼς καὶ τὰ θηλυκὰ κάνουν γιὰ νὰ γεννήσῃ ἐκεῖ τὰ αὐτὰ, τρυπώνει μέσα, γιὰ νὰ ἐξαναβῇ, ἀφοῦ ὅμως συνετέλεσε στὴν ἐπικονίασι.

Εἴτε ὅμως κατὰ λάθος γίνεται αἰτία ὁ ψῆν νὰ παραγῶνται τὰ γλυκὰ σῦκα εἴτε ὅχι, ἐμεῖς τοῦ χρωστόμε κάποια εὐγνωμοσύνη, γιὰ τί γίνεται αἰτία νὰ ἀπο-λαμβάνωμε ἓνα τόσο γλυκὸ καὶ θρεπτικὸ καρπὸ.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οἱ Ἐυρωστοταυρῆτες μας πού στέλνουν χειρόγραφα γιὰ τὴ Στή-λη Συνεργασίας, δὲν πρέπει νὰ γράφουν καὶ ἀπὸ τίς δυὸ ὕψεις τοῦ χαρτιοῦ, γιὰ τί δυσκολεύουν τοὺς τυπογράφους. Διαβάζομε μόνον τὰ κείμενα πού εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὴ μιὰν ὕψι.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεεις
Help to earthquake victims and to the needy

Ε.Σ.Ν. 2ου Γυμν. Θηλ. Θεσσαλονίκης.
Juniors of 2nd High School for girls Salonica Macedonia.

Ε.Σ.Ν. Λυκείου «Έλληνισμός» Σταυριανού Πειραιώς.
Juniors of High School «Hellenismos» Piraeus.

Ε.Σ.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Έλευσίνος.
Juniors of 3rd Elem. School Eleusis Attica.

Ε.Σ.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. Κατερίνης.
Juniors of 4th Elem. School Katerini.

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Βερδικούσης, Έλασσόνας.
Juniors of 1st Elem. School Verdikousa Thessalia.

Ε.Σ.Ν. 7ου Γυμν. Άρρ. Άθηνών διανέμουν δώρα εις Άναπήρους Πολέμου.
Juniors of 7th High School for boys Athens.

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Κάμπου Χίου.
Juniors of 1st Elem. School Campos Chios.

Ε.Σ.Ν. Γυμν. Ίεραπέτρας.
Juniors of High School Ierapetra.

Ε.Σ.Ν. 14ου Γυμν. Άρρ. Άθηνών εις Οικοτροφείον τυφλών Γυναικών Άμαρουσίου.
Juniors of 14th High School for boys Athens.

Ε.Σ.Ν. 6ου Δημ. Σχολ. Χίου.
Juniors of 6th Elem. School Chios.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παιδοπόλεως Λαρίσης, εις Παιδικήν Στέγην.
Juniors of Elem. School of Pedopolis Larissa at a Children's Center.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κουρκουλών Ίστιαίας διδάσκονται κολυμβητικήν.
Juniors of Elem. School Kourkoula Hestia Swimming course.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σιταγρών Δράμας, διανέμουν δώρα εις τροφίμους Έθνικού Οικοτροφείου.
Juniors of Elem. School Sitagroe Drama.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Πιερίας, βοηθούν εις τόν έρανον του Ε.Ε.Σ.
Juniors of Elem. School Kallithea Pieria helping at the annual R.C. Collection.

Ε.Σ.Ν. 12ου Γυμν. Πετραλώνων Άθηνών, παρακολουθούν μάθημα «Φροντίς βρέφους».
Juniors of 12th High School Petralona Athens baby care course.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Έξωπόλεως Αποκορώνου Κρήτης.
Juniors of Elem. School Exopolis Crete.

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις Κοινότητες και σχολεία.
Health in the Home

Ε.Σ.Ν. 12ου Δημ. Σχολ. Δράμας.
Juniors of 12th Elem. School Drama.

Ε.Σ.Ν. 5ου Δημ. Σχολ. Άλεξανδρουπόλεως.
Juniors of 5th Elem. School Alexandroupolis.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λακωμάτων Νεστορίου.
Juniors of Elem. School Lakomata Macedonia.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Δαφνοχωρίου Κιλκίς.
Juniors of Elem. School Daphnochore Kilkis.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Φιλύρας Θεοδωρισίου Σεντικής.
Juniors of Elem. School Filyra Macedonia.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πετροκεράσων Χαλκιδικής.
Juniors of Elem. School Petrokerassa Macedonia.

Ε.Σ.Ν. Γυμν. Παλαμά Καρδίτσας.
Juniors of High School Palama Karditsa.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Άηδονοκάστρου Δράμας.
Juniors of Elem. School Aedonokastron Drama.

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Πυλίου Κω.
Juniors of 2nd Elem. School Pylio Co.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Άι-Κυρ-Γιάννη Κισάμου.
Juniors of Elem. School Ae-Kyr-Yiani Crete.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΜΑΝΕΣΙ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
ΙΑΤΡΕΙΟΥ «ΣΟΦΙΑ ΤΖΕΛΕΠΗ»

Την 31ην Μαρτίου ετελέσθησαν τα εγκαίνια του Ιατρείου εν τῷ ὁποίῳ ἐγκατεστάθη τὸ Ἀγροτικὸν Κρατικὸν Ἰατρεῖον, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτίριον δωρεάν ὑπὸ τοῦ Ε. Ε. Σταυροῦ.

Τὸ οἶκμα τοῦτο ἀνηγέρθη διὰ δωρεᾶς τῆς εἰς Ἀγίον Φραγκίσκον Η. Π. Α. ἐγκατεστημένης κ. Κατίνας Τζελέπη καὶ συμβολῇ καὶ μερίμνῃ τοῦ Ε.Ε.Σ., ὁ ὁποῖος διατηρεῖ τὴν κυριότητά του καὶ ὑπέχει τὴν εὐθύνην τῶν ἀναγκαιουσῶν ἐπισκευῶν, προσέτι δὲ διατηρεῖ καὶ τὴν

γέρσεώς του, οἶκμα Ἰατρείου κλπ.) ἀξίας 40.000 δολλαρίων.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ ἀγιασμοῦ εἰς ὃν ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας κ. Γεώργιος, ὠμίλησεν ὁδὸς ἐξάρας τὴν χειρονομίαν τῆς κ. Τζελέπη καὶ ἐκφράσας θερμὰς εὐχαριστίας τὸσον εἰς τὴν Μεγάλῃν Εὐεργέτιδα τοῦ Μάνεσι, ὅσον καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ε. Ε. Σταυροῦ «διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐκ μέρους του πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὴν ἀρτίαν λειτουργίαν

σιν τοῦ κτιρίου τοῦ Ἰατρείου, πού ἰδιαίτερώς συγκινεῖ, εἶναι ὁ συγκρατημένος λυγμός τῆς πονεμένης μάνας πού ἔχασε τὸ βλαστάρι τῆς σὲ νεαρὰν ἡλικίαν καὶ ἔταξε ὡς σκοπὸν τῆς ζωῆς τῆς νὰ ἀποτυπώσῃ μὲ χιλίας ὄσας στερήσεις εἰς τοιμενοπαγὲς ἄετωμα τὴν ἀγῆραστον μνήμην τῆς ἀποβιώσσης θυγατρὸς τῆς ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἐξυπηρετούμενον φιλανθρωπικὸν σκοπὸν τῆς ἀνακουφίσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου».

Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας, πού τὸν διεδέχθη, ἐξέφρασε τὴν λύπην τοῦ μὴ δυνηθέντος νὰ παραστῇ κ. Θ. Λαδᾶ, τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχαριστίας του, τὸσον εἰς τὴν Δωρήτριαν, ὅσον καὶ εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. διὰ τὸ ἐκτελεσθὲν ἔργον.

Ἐπικολούθησεν ὁμιλία τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Μανεσίου κ. Παν. Νικολοπούλου, ἐκφράσαντος τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν κατοίκων πρὸς τὴν «Μεγάλῃν ἀποῦσαν», τὸν Ε.Ε.Σ. καὶ τὸν Πρόεδρόν του κ. Κ. Γεωργακόπουλον, καθὼς καὶ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἐνδιαφέροντός της.

Ἐν συνεχείᾳ ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, εἰπὼν τὰ κάτωθι:

Σεβασμιώτατε,
Κύριε Ἀντιπρόεδρε,
Κύριε Ἐκπρόσωπε τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Προνοίας,
Κύριε Ἐκπρόσωπε τοῦ κ. Νομάρχου,

Ἀγαπητοί μου συμπατριῶται,
Ἐχομεν σήμερον ὅλοι μας τὴν μεγάλην χαράν, νὰ ἐγκαταστήσωμεν τὸ Ἰατρεῖον «ΣΟΦΙΑ ΤΖΕΛΕΠΗ», ἀνεγερθὲν διὰ τῆς δωρεᾶς τῆς κ. Κατίνας Τζελέπη, ὁμογενοῦς ἐγκατεστημένης εἰς Ἀγίον Φραγκίσκον Η.Π.Α. καὶ τῆς σημαντικῆς συμβολῆς τοῦ Ε. Ε. Σ. Τὰ ἐγκαίνια δὲ αὐτὰ κατέστησε δυνατὰ ὁ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διορισμός τῆς ἱατροῦ κ. Μαντέλλου - Καλαμαριώτου, διὰ τοῦ ὁποῖου καθίσταται χρήσιμον τὸ Ἰατρεῖον, τὸ ὁποῖον ἔτσι δὲν εἶναι πλέον ἀψυχον κτίριον, μὴ δυνάμενον νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίας.

Τὴν στιγμὴν αὐτήν, παρακαλῶ ὁλοῦς μας, νὰ στρέψωμεν τὴν σκέψιν μας πρὸς τὴν Μεγάλῃν Ἑλληνίδα κ. Κατίναν Τζελέπη. Καὶ αἱ ἀδραὶ τοῦ Ἐρμάνθου καὶ τοῦ Χελμοῦ, ἀς

φέρουν τὰς σκέψεις μας αὐτάς, πρὸς τὴν μακρυνὴν χώραν τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας της, μεταφέρουσαι εἰς αὐτὴν τὴν εὐγνωμοσύνην μας.

Ἄς στρέψωμεν τὴν σκέψιν πρὸς τὴν κ. Κατίναν Τζελέπη, τὴν ξεχωριστὴν αὐτὴν Ἑλληνίδα, ἡ μεγάλη καρδιά τῆς ὁποίας προσέφερεν πλεον τῶν τόσων ἄλλων καὶ τὸ κτίριον αὐτό, τὸ ὁποῖον κοσμεῖ ὅσον καὶ ἐυεργετῇ τὸ χωριὸ της, τὸ Μάνεσι.

Ὁφείλομεν ἀκόμη σήμερον νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν, διὰ τὴν ἐδῶ ἐκπροσώπησιν της διὰ τοῦ κ. Δερδεμέζη, παλαιοῦ καὶ ἐντίμου ἑθνικοῦ μαχητοῦ ἐκ παλαιᾶς καὶ ἐντίμου οἰκογενείας προμάχων τῆς πατρίδος.

Εὐχαριστοῦμεν ἐπίσης καὶ τὸν Ἱερὸν Κλῆρον, διὰ τὴν ἐδῶ καὶ εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ θαυμασίου τούτου κοινοφελοῦς ἔργου παρουσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας κ. Γεωργίου.

Ἄς δεηθῶμεν πάλιν ἅπαντες, διὰ τὴν ὑγίαν καὶ μακροήμερευσιν τῆς κ. Τζελέπη ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ὁμογενῶν μας, ἡ προσφορὰ τῶν ὁποίων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα καὶ ἰδιαίτερώς εἰς τὴν μαρτυρικὴν ἐπαρχίαν τῶν Καλαβρυτῶν εἶναι πράγματι τεραστία. Παρακαλῶ ὅλους σας δέ, ὅσους ἔχετε δικούς σας εἰς τὴν ξένην, νὰ τοὺς γράψετε καὶ νὰ τοὺς ἀναφέρετε τὴν σημερινὴν τελετὴν, ἡ ὁποία δὲν τιμᾷ μόνον τὴν κ. Τζελέπη ἀλλ' ἐν τῷ προσώπῳ της ὁλόκληρον τὸν ἀπόδημον Ἑλληνισμόν καὶ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα προσφορὰν του. Ὑπενθυμίσάτε τους τὴν Πατρίδα, τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα, ἡ ὁποία ὅπως ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων, ἀγωνίζεται καὶ σήμερον διὰ τὴν Ἐλευθερίαν, μὲ ὁδηγὸν τὴν Ἐθνικὴν μας Κυβέρνησιν, τῆς ὁποίας ὁ Πρόεδρος κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος, κατ' εὐτυχίαν συγκυρίαν, κατάγεται ἀπὸ τὰ ἴδια ταῦτα χῶματα τῆς Ἀχαΐκῆς γῆς, καὶ τῆς ὁποίας Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως τὴν προσπάθειαν ὁφείλομεν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες νὰ βοηθήσωμεν, προσφέροντες τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς φιλάτης μας Πατρίδος.

Διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ Ἰατρείου, προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας τὸν Τμήμα Ε. Ε. Σταυροῦ Καλαβρυτῶν, τὸ ὁποῖον τελεῖ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ σεπτοῦ Ἱεράρχου μας Μητροπολίτου Καλαβρυτῶν κ. Γεωργίου καὶ τὴν Ἀντιπροεδρίαν

τοῦ κ. Λεωνίδα Παπανδρέου, μὲ τὰ Μέλη του κ. κ. Χαράλαμπος Σταθακόπουλον καὶ Θάνον Τσαπάν. Τούτους ὅπως καὶ τὸν ἰδιαίτερώς κοπιᾶσαντα ἐρυθροσταυρίτην κ. Δελλαπόρταν, εὐχαριστῶ τὴν στιγμὴν αὐτήν.

Χαιρετίζω, Κυρίαὶ καὶ Κύριοι τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἰατρείου «ΣΟΦΙΑ ΤΖΕΛΕΠΗ» Μανεσίου, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς μὲ τὴν συμπαραστάσιν τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ τὰς καλὰς ὑπηρεσίας τῆς ἱατροῦ σας κ. Μαντέλλου

τῆς κ. Κατίνας Τζελέπη κ. Πάνος Τζούδας, ὡς ἐκπρόσωπός της, ἐκφράσας ἐκ μέρους της θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν κ. Κ. Γεωργακόπουλον ὡς κύριον συντελεστήν τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς προσφορᾶς της καὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἰατρείου, τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν διότι μὲ τὴν φροντίδα της τὸ Ἰατρεῖον ἀπέκτησε θαυμασίαν ἐπιστήμονα, τὴν κ. Μαντέλλου-Καλαμαριώτη, καθὼς καὶ πρὸς ὅσους ἐτίμησαν τὴν τελετὴν. Ἐπικολούθησεν ἐπίσκεψις τοῦ Ἱ-

Ὁ κ. Γεωργακόπουλος ὁμιλῶν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος πηγαίνει νὰ παραστῇ εἰς τὴν τελετὴν

εὐχέριαν ὅπως καθ' ἃς ὥρας δὲν λειτουργεῖ τὸ Ἰατρεῖον ὁργανῶν, χάριν τῶν νεανίδων τοῦ Μανεσίου καὶ τῶν γειτονικῶν χωρίων, μαθήματα Οἰκοὶ Νοσηλείας, Φροντίδος διὰ τὴν Μητέρα καὶ τὸ Παιδί, ἀρχῶν ὑγιεινῆς κλπ.

Ἡ Ἐκκλησία, τὸ Κράτος, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς καὶ οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ἐπαισιώσαν μετὰ τὴν παρουσίαν των τὴν ὥραίαν τελετὴν, ἀποδώσαντες τὸν πρέποντα φόρον τιμῆς πρὸς τὴν γενναίῳφρονα Δωρήτριαν, ἡ ὁποία, καίτοι δὲν εἶναι πλουσία, ἐξακολουθεῖ δέ, παρὰ τὴν προκεχωρημένην ἡλικίαν της, νὰ ἐργάζεται σκληρά, ἐκόσμησε τὴν γενέτειράν της μὲ τόσα ἔργα εὐποιίας (ἡλεκτρογεννήτριαν διὰ φωτισμὸν τοῦ Ναοῦ, συμπλήρωσιν ἔργων ἀνε-

τοῦ εὐαγοῦς Ἰδρύματος, ἀλλὰ καὶ τὴν παρεχομένην πάντοτε καὶ ἐν παντὶ συναντίληψίν του εἰς τὴν μαρτυρικὴν Ἐπαρχίαν Καλαβρυτῶν».

Μετὰ τὸν Σεβασμιώτατον ὠμίλησεν ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργοῦ Προνοίας, Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου κ. Δερδεμέζης, ὁ ὁποῖος μετέφερε θερμὸν χαιρετισμὸν καὶ συγχαρητήρια πρὸς τὴν εὐεργέτιδα κ. Τζελέπη ἐκ μέρους τῶν κ.κ. Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας ὡς καὶ τοῦ κ. Γεν. Γραμματέως, οἵτινες λόγῳ σοβαρῶν ὑπηρεσιακῶν ἀπασχολήσεων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προσέλθουν.

Ὁ κ. Δερδεμέζης ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιον τῆς Μ. Εὐεργέτιδος, εἶπε δὲ μετὰ τῶν ἄλλων: «Δὲν εἶναι ἡ διατεθεῖσα δαπάνη διὰ τὴν ἀνέγερ-

λου - Καλαμαριώτη, θὰ προσφέρῃ ἱατρικὴν περίθαλψιν εἰς τὸν πληθυσμὸν ὅλης τῆς περιοχῆς, ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας.

Παρακαλῶ ὁ Θεὸς νὰ διαφυλάτῃ τὴν Εὐεργέτιδα κ. Τζελέπη πάντοτε ἐν ὑγείᾳ καὶ καλῷ ὅλῳ σας νὰ ἀναφωνήσωμεν: Ζήτω ἡ Πατρίς.

Πρὶν ἢ περατώσω τὴν ὁμιλίαν μου, παρακαλῶ τὸν παριστάμενον Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Σπηλιωτόπουλον, νὰ ἀναγνῶσθαι τὸ ψήφισμα τὸ ὁποῖον τὸ Πολιτικὸν Κοινοβούλιον τῆς εἰς Η.Π.Α. Πολιτείας τῆς Καλιφορνίας, ἐξέδωκεν καὶ ἐπέδωκεν εἰς τὴν κ. Τζελέπη.

Κατόπιν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Εὔστ. Σπηλιωτόπουλος ἀνέγνωσε τὸ ψήφισμα τοῦ Πολιτικοῦ Κοινοβουλίου Καλιφορνίας, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐξαίρονται αἱ θυσίαι τῆς κ. Τζελέπη καὶ ἀπονέμονται αὐτῇ ἐπὶσημῶς ἔπαινος.

Τελευταῖος ὠμίλησεν ὁ ἀνεψιὸς

δρύματος καὶ λαϊκοῦ γλέντι μετὰ συμτοχὴν ὅλων τῶν Μανεσιωτῶν.

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ
ΠΡΟΤΟΜΗΣ Θ. ΠΕΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ Η. ΚΑΝΤΑ

Τὴν 7ην Ἀπριλίου 1968 ἐτελέσθησαν εἰς τὸ ἐν Βούλᾳ Ἀσκληπιεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τ' ἀποκαλυπτῆρια α') τῆς προτομῆς τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀειμνήστου Θεοδώρου Πετρακοπούλου καὶ β') τῆς προσωπογραφίας τοῦ ἀειμνήστου Ἡλία Καντᾶ, διατελεσάντων Ἀντιπροέδρων τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ Προέδρων τῆς Ἐφορείας Ἀσκληπιεῶν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. Στ. κ. Παντελίδης ἐξῆρε τὰς ἀρετὰς ἀμφοτέρων τῶν ἐκλιπόντων Συνεργατῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ τὴν πολύτιμον συμβολὴν των εἰς τὸ ἀνθρωπιστικὸν του ἔργον.

**ΤΟ ΣΩΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ
ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.**

Το Σώμα 'Εθελοντών Κοινωνικής Προνοίας του Ε.Ε.Σ. είναι ο νεότερος βλαστός της μεγάλης 'Ερυθροσταυριακής οικογενείας. 'Οργανικά συνδεδεμένο με την Κοινωνικήν 'Υπηρεσίαν του Ε.Ε.Σ., περιλαμβάνει μέλη τα οποία εργάζονται ως επί το πλείστον εις τα δύο μεγάλα νοσοκομεία του 'Ερυθρού Σταυρού.

Με βαθύτατο σεβασμό πρὸς τὸν ἄνθρωπον, αἱ 'Εθελονταὶ ἐπισκέπτονται τοὺς θαλάμους τῶν ἀσθενῶν καὶ

πρὸ τὴν δύναμι τῆς ἀγάπης, αἱ 'Εθελονταὶ γίνονται φίλοι με τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ συνήντησαν κάποια ὥρα τῆς ζωῆς τους καὶ ἴσως δὲν συναντήσουν ποτὲ πιά. Συμμετέχουν στὴ χαρὰ τους, μοιράζονται τὴν λύπη τους, προσπαθοῦν νὰ σταθοῦν πραγματικοὶ σύντροφοι στὸν σκληρὸν ἀγῶνα τους τῆς ἀρρώστιας καὶ τῆς ζωῆς.

Μὰ οἱ ἀνάγκες δὲν σταματοῦν στοὺς θαλάμους τῶν Νοσοκομείων. 'Υπάρ-

ἄνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν Εἰρήνην καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τοιαύτην πρόδοον τοῦ Τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, ὥστε νὰ δυνηθῇ οὗτος νὰ διατηρήσῃ τὸ πολυτιμότερο χαρακτηριστικὸν του, τὴν 'Ανθρώπινη φυσιογνωμία του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Τὸ 'Ίδρυμα Κρατικῶν 'Υποτροφίῶν ἀνακοινεῖ ὅτι τὸ Νοσοκομεῖον Παιδῶν τοῦ Πίττσμπουργκ (Τμήμα Παιδιατρικῆς τῆς 'Ιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πίττσμπουργκ) παρέχει κατ' ἔτος διὰ τὴν προσεχῇ διετίαν τὴν εὐχέρειαν μετακλήσεως δύο ἢ τριῶν διδασκτῶν 'Ιατρικῆς διὰ νὰ ἐργασθοῦν ἐρευνητικῶς παρὰ τοῖς 'Εργαστηρίοις τοῦ ὡς ἂν Νοσοκομείου ἐπὶ δώδεκα ἕως εἴκοσι τέσσαρας μῆνας, τῶν ἐτήσιων τροφείων ἀνερχομένων \$ 0 7.000 (δὲν χορηγοῦνται ἐξοδα ταξιδίου).

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ ἐπικοινωνήσουν ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Gitlin εἰς τὴν ἀκόλουθον διεύθυνσιν: David Gitlin, M.D. Professor of Pediatrics, the University of Pittsburgh, School of Medicine, Department of Pediatrics, Children's Hospital of Pittsburgh, Pittsburgh, Pennsylvania 15213, U.S.A.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

'Επειδὴ πολλὰ Σχολεῖα ἀποστέλλουν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην χαμαίμηλον διὰ Νοσηλευτικὰ 'Ίδρυματα κλπ. παρακαλοῦμεν ὅπως ληφθῇ μέριμνα ἵνα πρὸ τῆς τοποθετήσεώς του εἰς σάκκους ἢ κιβώτια ἀποξηραίνεται τοῦτο καλῶς, ἄλλως ὑφίσταται ἀλλοίωσιν, ἥτις δὲν ἐπιτρέπει τὴν χρησιμοποίησιν του δι' ὃν προορίζεται σκοπὸν.

ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

Οἱ μαθηταὶ τῆς Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας Νομικὸς Καλλιάντζαρος, Βύρων Παύλου, 'Ιωάν. Καραφυλλάκης, Μιχ. Μπάρμαν καὶ Χρ. 'Ελευθερίου, με κίνδυνον τῆς ζωῆς των παρέσχον βοήθειαν εἰς τοὺς ναυαγούς τοῦ προσαράξαντος εἰς τὸν λιμενοβραχίονα τῆς Νήσου Ρόδου τὴν 6ην πρὸς τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1968 'Αμερικανικοῦ ἀντιτορπιλικοῦ.

'Η πράξις αὕτη, μαρτυροῦσα πνευ-

μα αὐτοθυσίας, εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου καὶ παράδειγμα πρὸς μίμησιν, ἀποδεικνύει δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς κολυμβητικῆς ἱκανότητος.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

'Ο Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπρέτησε διὰ τῶν διαφόρων 'Υπηρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Μάρτιον 9.238 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, ἐκ τῶν ὁποίων 974 ἐξηκριβωμέναι περιπτώσεις ἡσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίαν ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α) Τραύματα, κατάγματα 4.043, β) Παθολογικὰ νοσήματα 4.039, γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κλπ.) 1.56.

Χαρακτηριστικαὶ περὶπτώσεις: Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ 141, Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἀνθρακος 17, Καρδιολογικὰ νοσήματα 495, Λοιμώδη νοσήματα 62, 'Εγκαύματα 152, Μέθη 64, 'Ηλεκτροπληξία 1.

Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἱατρικῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενοῦντα μέλη τῶν πληρωμάτων των 37.

Τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας Ε.Ε.Σ. παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵματος 305.

**ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ**

Φοιτηταί τῆς 'Οδοντιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν μ' ἐπὶ κεφαλῇ τὸν 'Ερυθροσταυρίτην καθηγητὴν των κ. 'Ο. Λουριδίην προσφέρουν αἷμα εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.

**ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΕΟΡΤΗ ΕΙΣ ΤΟ ΕΝ
ΒΟΥΛΑ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.**

Εἰς τὸ ἐν Βούλᾳ 'Ασκληπεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. ἔγινε κατὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα εορτὴ, τὴν ὁποίαν ἐτίμησαν ὁ Κοσ. Πρόεδρος μετὰ τῆς Κυρίας Γεωργακοπούλου, ὁ Προεδεὺς 'Αντιπρόεδρος τῆς 'Εφορείας 'Ασκληπειῶν κ. 'Αριστ. Ξανθοπονλίδης μετὰ τῆς συζύγου του, Εὐεργέτης τοῦ Ε.Ε.Σ., μέλη τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλοι ἐκλεκτοὶ προσκεκλημένοι. Παρέστησαν ἐπίσης ὅλοι οἱ ἐπιστημονικοί, τεχνικοί, καὶ λοιποὶ Συνεργάται τοῦ 'Ασκληπειίου.

Οἱ προσκεκλημένοι, ἀφοῦ ἐδοκίμασαν τοὺς ὀδελίας καὶ ἀντήλλαξαν θερμὰς εὐχὰς, ἀπήλυσαν ἄσματα καὶ ἑλληνικοὺς χοροὺς τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς κ. 'Α. Βλαχούτσι-κου, 'Αντιπροέδρου τῆς Διοικούσης 'Επιτροπῆς τῆς Στέγης παιδιῶν, ποὺ ἔφεραν ἐθνικὰς ἐνδυμασίας, καθὼς καὶ τῶν 'Αδελφῶν τοῦ 'Ίδρυματος.

**ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΥΠΕΡ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ
ΗΠΕΙΡΟΥ - ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
(μέσφ Ε.Ε.Σ.Ν.)**

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Μαυράτων Κεφαλληνίας δρχ. 508. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Βίνιανης Φωκίδος δρχ. 200.

ΕΤΕΡΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

1) Τὸ Δημ. Σχολ. 'Αγ. Παρασκευῆς Λοκρίδος δρχ. 100 ὑπὲρ Ε.Ε.Σ. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Στρατωνίου Χαλκιδικῆς δρχ. 120 ὑπὲρ 'Ακρητικῶν περιοχῶν.

**ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΥΠΕΡ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ
ΗΠΕΙΡΟΥ καὶ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
(ἀπ' εὐθείας)**

1) Τὸ Δημ. Σχολ. 'Αγ. Σπυρίδωνος Κατερίνης δρχ. 577. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Σπηλιάς Κυπαρισσίας δρχ. 300.

**ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΥΠΕΡ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ
ΛΗΜΝΟΥ καὶ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ
(μέσφ Ε.Ε.Σ.Ν.)**

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Λοφίσκου Κύμης δρχ. 200. 2) Τὸ Δημ. Σχολ.

Παρθενίου Κύμης δρχ. 360. 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Ποταμίου Καρύστου δρχ. 70. 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Κορινθίας δρχ. 160. 5) Τὸ Δημ. Σχολ. Βεργαδέικων Γεωργιτσίου δρχ. 100. 6) Τὸ Δημ. Σχολ. Πελλήνης Σικυῶνος δρχ. 150. 7) Τὸ Δημ. Σχολ. Κρουονερίου Κορινθίας δρχ. 150. 8) Τὸ Δημ. Σχολ. Μεσοκώμης Σερρών δρχ. 200. 9) Τὸ Δημ. Σχολ. Μάζης Σελίνου Κρήτης δρχ. 150. 10) Τὸ Δημ. Σχολ. Κεραμῆς 'Ικαρίας δρχ. 250. 11) Τὸ Δημ. Σχολ. Παραλίας Κύμης δρχ. 120. 12) Τὸ Δημ. Σχολ. 'Ελάτης Γορτυνίας δρχ. 100. 13) Τὸ Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Θηβῶν δρχ. 235. 14) Τὸ Δημ. Σχολ. Πολυβρύσου Πρεβέζης δρχ. 150. 15) Τὸ Δημ. Σχολ. Ροδωνιάς Φθιώτιδος δρχ. 211. 16) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Κρήτης δρχ. 306. 17) Τὸ Δημ. Σχολ. Σαρακήνας Σελίνου δρχ. 300. 18) Τὸ Δημ. Σχολ. Μερτικέικων Σικυῶνος δρχ. 190. 19) Τὸ Δημ. Σχολ. 1ον Χαλκίδος Εὐβοίας δρχ. 190. 20) Τὸ Δημ. Σχολ. Κοκκινόμηνεας 'Ιστιαίας δρχ. 160. 21) 'Η Γ' τάξις τοῦ Γυμνασίου τοῦ Πειρ. Σχολείου Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν δρχ. 300. 22) Τὸ Γυμνάσιον Καρύστου δρχ. 978. 23) Τὸ Δημ. Σχολ. Δοκοῦ Χαλκίδος δρχ. 800. 24) Τὸ 15ον Δημ. Σχολ. Χαλκίδος δρχ. 700. 25) Τὸ Δημ. Σχολ. Λιβαδοχωρίου Τρικάλων δρχ. 100.

**ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΥΠΕΡ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ ΑΓ.
ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ καὶ ΛΗΜΝΟΥ
(ἀπ' εὐθείας)**

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Χαριτωμένης 'Εδέσσης δρχ. 550. 2) Τὸ Δημ. Σχολ. 1ον Πύλου δρχ. 852. 3) Τὸ Δημ. Σχολ. 1ον Κύμης Εὐβοίας δρχ. 900. 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Καρουσάδων Κερκύρας δρχ. 380. 5) Τὸ Δημ. Σχολ. 1ον Κάμπου Χίου δρχ. 342. 6) Τὸ Δημ. Σχολ. 31ον 'Αθηνῶν δρχ. 3.000. 7) Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Καλαμακίου 'Αθηνῶν δρχ. 1.280. 8) Τὸ Δημ. Σχολ. 1ον 'Αγ. Δημητρίου 'Αθηνῶν δρχ. 2.000. 9) Τὸ Δημ. Σχολ. 3ον Δάφνης 'Αθηνῶν δρχ. 2.910. 10) Τὸ Δημ. Σχολ. Τραχήλου Κύμης δρχ. 350. 11) Τὸ Δημ. Σχολ. Γεννησέας Εάνθης δρχ. 340. 12) Τὸ Δημ. Σχολ. Κάτω Σύν)σμου Τρικάλων Κορινθίας δρχ. 250.

(Συνεχίζονται)

με χαρούμενη διάθεσι προσφέρουν πρακτικὴ καὶ ἡθικὴ συμπαράστασι. Προσπαθοῦν νὰ ἀναπληρώσουν τὴν μητέρα δίπλα στὸ ἄρρωστο παιδάκι, δύνουν θάρρος καὶ ἐλπίδα εἰς ἐκείνους ποὺ ἡ ζωὴ δὲν χαμογελά, βοηθοῦν τὸν ἀνάπηρο, γράφουν γράμματα στοὺς γονεῖς ποὺ ἀνησυχοῦν γιὰ τὰ παιδιὰ τους ποὺ θρίσκονται στὸ νοσοκομεῖο καὶ γίνονται ὁ συνδετικὸς κρίκος στὰ διεσπαρμένα μέλη μιᾶς οικογενείας, τακτοποιοῦν πρακτικὰ θέματα τῶν ἀσθενῶν ποὺ ἐκεῖνοι, ἀνήμποροι, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ρυθμίσουν.

Παραλλήλως ὁμάδες ἐθελοντῶν ἀσκολοῦνται με τὴν ψυχαγωγίαν τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐνηλίκων ἀσθενῶν, προσφέρουσαι τὴ χαρὰ σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους. Προβάλλουν κινηματογραφικὰ ταινίες, φωτεινὰς διαφάνειες, ὁργανῶνουν ἡμερήσιες ἐκδρομὰς, προσκαλοῦν χορωδίες καὶ θεατρικὰ συγκροτήματα νὰ δώσουν παραστάσεις ποὺ μετὰ μεγάλο ἐνδιαφέρον παρακολοῦθοῦν οἱ ἀσθενεῖς. Καὶ σ' ἕνα ψυχικὸ κλίμα, θερμοασμένο ἀ-

χοῦν πολλὰς σὲ κάθε ἐκδήλωσι τῆς καθημερινῆς ζωῆς, σὲ ἄτομα, σὲ οἰκογένειες, σὲ περιοχὰς ὁλόκληρες. 'Ο Ε. Ε. Σ., συνεπὴς εἰς τὰ προγράμματα του καὶ τὴν ἀνθρωπιστικὴν του ἀποστολή, προετοιμάζει συνεχῶς νέας 'Εθελοντάς. Καὶ ἡ 'Εθελοντικὴ αὕτη 'Εργασία, γίνεται σιγά - σιγά μιὰ Εἰρηνικὴ δύναμις, πρὸς τὴν νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δράσιν της σὲ περισσοτέρους τομεῖς. Καὶ τὸ Σώμα Κοινωνικῆς Προνοίας μαζὶ με τὸ πλῆθος τῶν ἄλλων 'Εθελοντῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ διάφορες ἀφετηρίες, ἐνώνεται σὲ μιὰ κοινὴ προσπάθεια, γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν μεγάλην γραμμὴν. Νὰ κάμῃ βίωμα καὶ συνείδησιν τὴν φροντίδα γιὰ τὸ καλὸ μιᾶς ἄλλης ζωῆς. Νὰ μπορῇ νὰ βλέπῃ μέσα σὲ κάθε ἄνθρωπον, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἱερότητα τῆς ἀνθρωπότητος. Νὰ γίνεταί παράγων, γιὰ μιὰ βαθύτερη ἐπαφὴ καὶ ἐπικοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ἐπιθυμεῖ νὰ κρατήσῃ ὅσο τὸ δυνατόν πιὸ ψηλὰ τὸ 'Εμβλημα τοῦ Ε. Σ. «Διὰ τοῦ

Ελληνική Λαογραφία

Πρωτομαγιάτικα Ξδιμα

Στά περισσότερα μέρη της Ελλάδος οι χωρικοί μας, την Πρωτομαγιά, σηκώνονται πολύ πριν φωτίση, βγαίνουν στα χωράφια και τρώνε χλωρά κουκιά, που θεωρούνται προληπτικά, για να μην τους πάρη τη φωνή ο γαϊδαρος και απομείνουν κακόφωνοι. Οι γυναίκες και μάλιστα τα μικρά κορίτσια, πάνε στη βρύση από νύχτα, να πάρουν άμιλητο νερό. Πολλές πιστεύουν ότι κάποια στιγμή της πρωτομαγιάτικης αύγης ή βρύσι τρέχει φλωριά και παραδοκούν ώρες, ίσως και σταθούν τυχερές να γεμίσουν το σταμνί τους χρυσάφι, που θα πέση εκείνη τη μεγάλη στιγμή. Όλα αυτά όμως πρέπει να γίνουν προ της ανατολής του ήλιου και, κατά προτίμησιν, όταν ακόμη δεν έχει φωτίσει. Γενικά τα νυχτοπερπατήματα του Μάη δεν θεωρούνται επικίνδυνα, αλλά μόνον τα μεσημέρια, όπως βεβαιώνει και το λαϊκό δίστιχο:

Του Μάη τη νύχτα γύριζε, τα μεσημέρια κάθου,
τί Άνεράδες θά σ' εύρουν και θά σε παραλλάξουν...

Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας την Πρωτομαγιά έτρωγαν μια σκελίδα σκόρδο, βγαίνουν νυχτούλα στους αγρούς, έφτιαναν ένα στεφάνι από αγριολούλουδα, έβαναν σ' αυτό κι ένα μικρό σκορδάκι για το μάτι και το φορούσαν στο κεφάλι τους. Έτσι, στεφανωμένοι, επέστρεφαν σπίτι τους, όπου έπιναν ένα ποτήρι γάλα με το εφτάζυμο της Λαμπρής, το όποιο επάξιμάδιαζαν. Το γάλα ήταν για τη φωνή τους, μην τους την πάρη ο γαϊδαρος και γίνουν σαν κι αυτόν κακόφωνοι. Γενικά τον Μάιο οι Έλληνες χωρικοί αποφεύγουν κάθε σοβαρή δουλειά και μάλιστα αγροτική. Δεν σπέρνουν, δεν φυτεύουν, γιατί τίποτα δεν πιάνει, ούτε πουλούν, ούτε αγοράζουν, ούτε παντρεύονται, ούτε ύφαινον, γιατί ό,τι κι αν κάμουν αποτυγχάνουν.

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΣΤΗ ΡΟΥΜΕΛΗ

Στη Ρούμελη η Πρωτομαγιά εορτάζεται με εξαιρετική λαμπρότητα, και την συνδυάζουν και με την εορτή της ανακομιδής των λειψάνων του Αγίου Άθανασίου. Η εορτή διαρκεί δυο ημέρες, 1 - 2 Μαΐου, στην Αιτωλοακαρνανία και μάλιστα στην Εύρυτανία (Καρπενήσι κλπ.). Άντρες γυναίκες και παιδιά τρέχουν στην έξοχη να μαζέψουν σπαρτολούλουδα και να κάμουν στεφάνια, που τα κρεμούν στις πόρτες και στα μπαλκόνια. Άνοίγουν πόρτες και παράθυρα για να μπή ο Μάης μέσα στο σπίτι. Τα κορίτσια έχουν αποβραδīs μεζέψει λουλούδια και το πρωί τα πάνε στη βρύση, την όποιαν άλείφουν με βούτυρο, για να είναι ο χρόνος άφθονος από γαλατερά και να τρέχουν τα βούτυρα σαν τη βρύση. Έπιστρέφουν οι κοπέλλες άμιλητες, φέρνοντας το άμιλητο νερό, με το όποιο ραντίζουν τις καρδάρες και τα ζώα της στάνης, ιδίως τα πρόβατα. Όλα αυτά προληπτικά και επιβοηθητικά της κτηνοτροφικής παραγωγής.

Άλλοτε στη Ρούμελη έμασκαρεύοντο επίσης με πρασινάδες και λουλούδια. Εγίνοντο «Μάηδες». Τώρα

μόνον μερικά παιδιά μασκαρεύονται και λένε τα κάλαντα του Μαΐου:

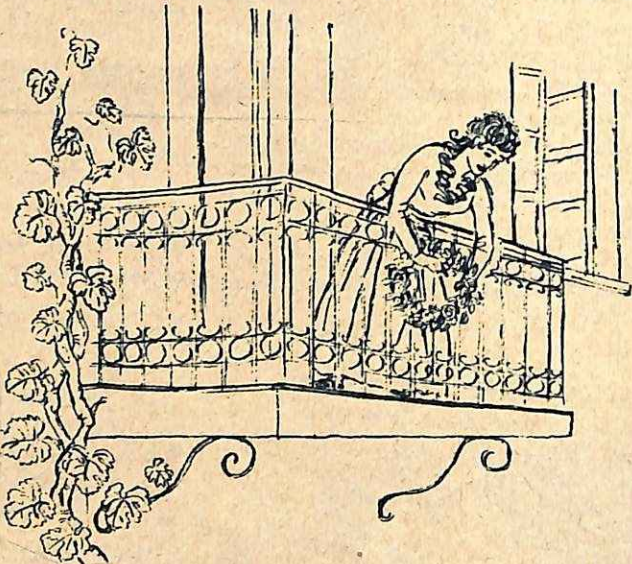
Έμπηκε ο Μάης κι ή Άνοιξη, ήθε το καλοκαίρι,
Ο Μάης με τα τριαντάφυλλα, με άνθια και λουλούδια...

Το τραγούδι αυτό καταλήγει με την παρακάτω αποστροφή:

Άφέντη μου εὐγενικέ, πού 'χεις μεγάλη χάρι,
Άνοιξε το πουγγάκι σου το μαργαριταρένιο,
Κι αν έχης γρόσια δώσε μας, αν έχης και παράδες,
Αν έχης και γλυκό κρασί, βγάλε να μās κεράσης...

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΤΩΝ ΑΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

Τέτοια Μαγιάτικα κάλαντα λένε επίσης και οι Γύφτοι ή Ατσιγγανοί, οι όποιοι άφθονούν στη Ρούμελη, στα μέρη της Σπερχειάδος, στην Εύρυτανία, στην Αιτωλοακαρνανία και στην Ήπειρο. Είναι δε

Σχεδίασμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΤΖΟΥ

γνωστόν ότι οι Ατσιγγανοί, όπου κι αν βρίσκονται, σ' όλα τα μέρη της γής, εορτάζουν την Πρωτομαγιά, δηλ. την πρώτη ημέρα του μηνός αυτού της μαγείας, στην όποιαν στρέφεται και ή ειδικότης των. Οι Τσιγγάνοι όμως γιορτάζουν το Μάη περισσότερο ως προάγγελο του καλοκαιριού, όποτε αρχίζουν εκ νέου τις περιπλανήσεις των. Γιατί το χειμώνα, που κάνει κρύο, έχουν κατ' ανάγκην αποκλεισθή και εγκατασταθή κάπου προσωρινά και αναγκάζονται να κάνουν δουλειές, που έχουν σχέση με τη φωτιά (σιδεράδες, χαλκιάδες κλπ.), για να ζεσταίνονται. Γιατί οι Γύφτοι, όπως είναι γνωστόν, τρομάζουν το κρύο. Έρχεται λοιπόν ο Μάης και πανηγυρίζουν γιατί θά λυτρωθούν από τα δεσμά του χειμερινού αναγκαστικού περιορι-

σμού των. Τα κάλαντα των Άτσιγγάνων της Ρούμελης αρχίζουν έτσι:

Έμπηκε ο Μάης, έμπηκε ο Μάης, έμπηκε ο Μάης
ο μήνας

Ο Μάης με τα τριαντάφυλλα, ο Μάης με τα λουλούδια...

Και το τραγούδι τελειώνει με την άπαραίτητη παρακλητική αποστροφή του φιλοδωρήματος. Τέτοια τραγούδια για το Μάη λέγονται σ' όλα τα μέρη του κόσμου απ' τους Τσιγγάνους, οι όποιοι γενικά γιορτάζουν πανηγυρικά την Πρωτομαγιά. Και αυτό έγινε από πολύ παλαιά χρόνια.

ΟΙ ΤΣΙΓΓΑΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Στο Ναύπλιον υπήρχε μια σημαντική παροιμία Άτσιγγάνων με τον «δρουγγάριον» των, δηλ. τον άρχηγόν των, κατά τους μέσους χρόνους και στην Κέρκυρα ένα από τα σπουδαιότερα φέουδα ήταν το τιμάριον των Άτσιγγάνων, εγκατεστημένων εκεί από τα χρόνια της κατοχής των Άνδρηανών. Έχουμε έγγραφον έκθεσιν που χρονολογείται από το 1915, και περιγράφει τις Πρωτομαγιάτικες τελετές των Άτσιγγάνων της Κερκύρας, που ήταν μεγαλοπρεπέστατες. Οι Ατσιγγανοί ήρχοντο εν σώματι με νταούλια κι άλλα μουσικά όργανα, με τους επί κεφαλής των έφίππους, που κρατούσαν το δέντρο του «Μάη». Συνεκροτούντο στην πλατεία της πόλεως, μπροστά στην κατοικία του βαρόνου των. Εκεί έψαλλαν το τραγούδι του Μάη και κατέληγαν με την εύχή:

Άφέντη μας εὐγενικέ κι άφέντη φονιμισμένη,
Πού τ' όνομά σου άκούεται σ' Ανατολή και Δύσι,
Έδώ που τραγουδήσαμε πέτρα να μη ράιση... κλπ.

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΣΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΑΛΛΟΤΕ

Άλλά εκτός απ' τα χωριά και στις πόλεις ακόμη εορτάζεται ή Πρωτομαγιά σ' όλη την Ελλάδα.

Στην Αθήνα των παιδικών μου χρόνων ή Πρωτομαγιά εωρτάζετο πανηγυρικάτα, στους Άμπελοκήπους, στην Κολοκυθού, στο Γαλάτσι και μάλιστα στα Πατήσια, στην Άλυσίδα, που έλέγετο έτσι, γιατί υπήρχε μια άλυσίδα, που έφραζε το δρόμο και τη συγκοινωνία των τροχοφόρων και πεζών, κοντά στη σιδηροδρομική γραμμή Λαυρίου, όταν έπερνούσαν απ' εκεί το τρομερό «θηρίο», δηλ. ο σιδηρόδρομος της Κηφισιάς, που μās άφησε αναμνήσεις άλησιμόνητες.

Και δεν θά ξεχάσω επίσης τους «ίπποσιδηροδρόμους», δηλ. τα μικροσκοπικά τράμ χρώματος μπλε σκούρου που τα έσεσαν τρία ή τέσσαρα άλογατάκια κάτιςχνα, μέσα στα όποια έσωριάζοντο την Πρωτομαγιά οι Άθηναίοι για να φθάσουν, ύστερα από ώρες, στην Άλυσίδα, όπου έγλεντούσαν με κέφι στις ταβερνίτσες, στα θεατράκια και στα άλλα εκεί κέντρα ψυχαγωγίας. Τα γλέντια εκείνα τα είχαν άποθανάτισει και ο Σουρής με στίχους σαν κι αυτούς:

Καλώς τονε το Μάη με τους γλυκούς ζεφύρους,
Με τα κονκιά τα φρέσκα, τους μυρωδάτους τσίρους,
Με τ' άνθη, με τα ρόδα, με τα χλωρά γρασιδιά,
Με μουσικές, τραγούδια, γέλια, φωνές, μεθύσια,
— Ψυχή μου στα Πατήσια...

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Ηλεκτρικές συσκευές

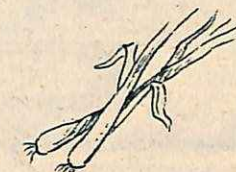
(Α.Β.)

Ο ΠΑΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

— Το πράσο —

Και δεύτερη πανάκεια μετά τις άγκινάρες:
Το πράσο, που άμέτρητες έχει και τούτο χάρες.
Μέσα του έχει σίδηρο, μαγνήσιο, ποτάσιο,
φώσφορο, βρώμιο, χαλκό
και άλλα ακόμη. Γιατρικό
είναι λοιπόν θαυμάσιο!

Μετράτε τώρα: Γρήγορα το πράσο αναχαιτίζει
τους πόνοους των ρευματισμών, εϋθδς περιορίζει
την οδραμία, αρθρίτιδα, πονόλαιμο, συνάχι
και τα περίσσια πάχη,
πολύ σπονδαία ενεργεί κ' εγάντια στον κοκκύτη
κ' επίσης στον έλμιμονο κι άδίστακτο διαβήτη.

Τέλος, κ' εντόμον τσίμπημα το εξουδετερώνει

— είναι λαμπρό καντήριο,
άληθινά σωτήριο —

κι άμέσως τον όργανισμό τον άποτοξινώνει.

(Α.Β.)

Η ΓΙΑΓΙΑ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Με την λήξιν του σχολ. έτους δέον να έ-

ξοφληθ ή λογαριασμός του περιοδικού.
2) Τα έμβάσματα διά το περιοδικόν να μη στέλλωνται προσωπικώς, άλλ' άπροσώπως:

α) Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος» όδός Λυκαβηττού 1, διότι άλλως δυσχεραίνεται ή είσπραξις.

3) Πρέπει να σταλούν εντός του λήγοντος σχολ. έτους:

α) Τα Λευκάματα προς συμμετοχήν εις τον διαγωνισμόν και εις τās Διεθνείς εκθέσεις Ε.Σ.Ν. έξωτερικού.

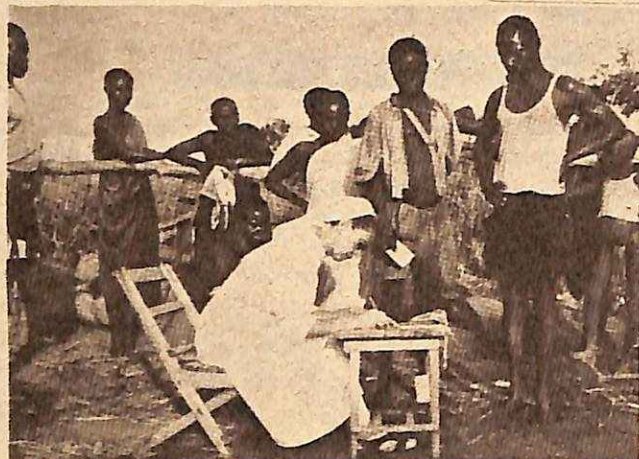
β) Διά των κ.κ. Έπιθεωρητών, αι εκθέσεις Έρυθροσταυρικης δράσεως σχολ. έτους 1967 - 68 προς συμμετοχήν εις τον διαγωνισμόν «Άχιλλεύς Κύρου».

γ) Συμπεπληρωμένον δούντως το Έρωτημα-

τολόγιον δράσεως.

Ο ΟΛΛΑΝΔΙΚΟΣ ΕΡ. ΣΤΑΥΡΟΣ
ΨΥΧΑΓΩΓΕΙ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ

ΣΤΑ «Νέα του 'Αμερικανικού 'Ερυθρού Σταυρού Νεότητος» περιγράφεται το ταξίδι αναψυχής που οργάνωσε ο 'Ολλανδικός 'Ερυθρός Σταυρός με το νοσοκομειακό πλοίο «'Ανρί Ντυνάν». Σαρανταδύο ανάπηρα παιδιά και έφηβοι φιλοξενήθηκαν επί μίαν εβδομάδα διασχίζοντας τις ολλανδικές θάλασσες και διώρυγες και αναπνέοντας ζωογόνο αέρα. Το πλοίο έπλεε με ρυθμόν τέτοιο, ώστε να μπορούν οι ταξι-

Αδελφή του έλεύος του έθελοντικού σώματος αποστολής του 'Ερ. Σταυρού στο κράτος της Κεντρικής 'Αφρικανικής Δημοκρατίας, καταγράφει τους πρόσφυγες πριν ξεκινήσουν από το Μπαμπούτι για τον τόπο της όριστικής εγκαταστάσεώς τους, στο Μ'Μπόκι.

διώτες να παρακολουθούν την κίνηση των νερών και της στεριάς, ακόμα και όσοι εκείνονταν στα κρεβάτια τους. Για το σκοπόν αυτόν τα κρεβάτια ήταν τοποθετημένα σιμά στα παράθυρα. Τα παιδιά έπαιζαν διάφορα παιχνίδια, διασκέδαζαν με διάφορα ψυχαγωγικά μέσα, έπαιναν φιλίες με τους έθελοντές νέους ερυθροσταυρίτες που συνώδευαν τον πλοούν.

Το πλοίο είχε μαζί τέσσερους γιατρούς και 47 εργάτες του 'Ερυθρού Σταυρού, που ανάμεσά τους ήταν έννέα έθελοντες του 'Ερυθρού Σταυρού Νεότητος. Οι έθελοντες αυτοί ήταν επιφορτισμένοι και με την έκδοσι της ναυτικής έφημερίδας. Η διάδοχος της 'Ολλανδίας Βεατρίκη και ο σύζυγός της πρίγκιψ Κλάους εδώρσαν στο πλοίο μια «μονάδα» τεχνητής αναπνοής νεωτάτης κατασκευής. Η συσκευή αυτή εστάθηκε πολύτιμη σ' εκείνους από τους άρρώστους που δυσκολεύονταν ν' αναπνεύσουν.

Η εβδομάδα διάβηκε πάρα πολύ γρήγορα και για τους άρρώστους, αλλά και για τους νέους έθελοντές που ήδραν την ευκαιρία να επιδείξουν τις ικανότητές τους για να δώσουν ψυχαγωγία και χαρά στα άτυχα παιδιά.

ΚΑΝΑΛΟΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 10.000.000!

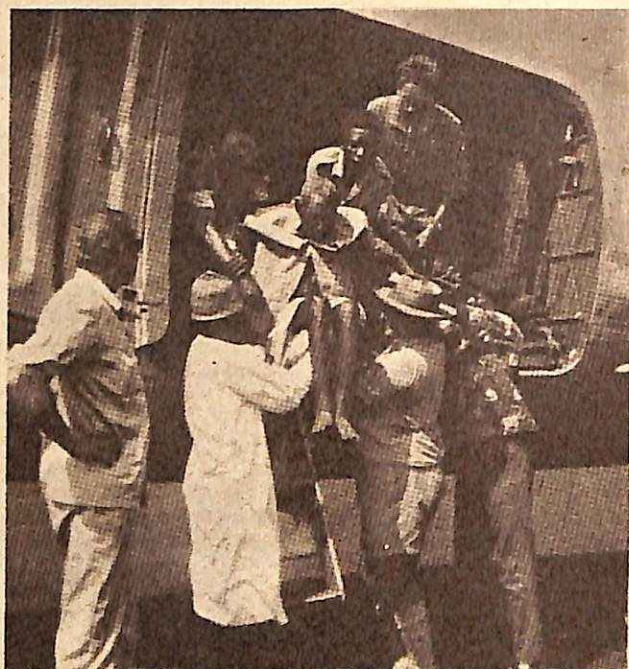
Κάπου στον Καναδά, στην απέραντη αυτή χώρα, που με την πρόοδο των θερμοκρασιών μέσων έχει τώρα την πιθανότητα να κατοικήθῃ πυκνότερα, κάποιοι

άγνωστος αίμοδότης έγραφε, χωρίς ίσως να το φαντάζεται, την 26η 'Οκτωβρίου 1967 στα χρονικά της διηρησίας αίμοδοσίας του Καναδικού 'Ερυθρού Σταυρού ως ήμερα μεγάλης σημασίας. Την ημέρα αυτή πρόσφερε αίμα σε κάποιο κέντρο αίμοδοσίας της χώρας και η προσφορά του ήταν ή υπ' αρ. 10.000.000 που κατέγραφε τον καιρό της ειρήνης ή καναδική ερυθροσταυρική οργάνωσις.

Εστάθηκε αδύνατον να διαπιστωθῇ ή ταυτότης του τυχερού αίμοδότη, επειδή οι άρμόδιοι του 'Ερυθρού Σταυρού υπολογίζουν πως σ' δόλκληρη την καναδική επικράτεια περισσότερα από 3.500 άτομα παρουσιάστηκαν και πρόσφεραν το αίμα τους.

Η στατιστική της παγκοσμίας αίμοδοσίας τοποθετεί τους Καναδούς αίμοδότες στην ανώτατη βαθμίδα, το ποσοστό δηλαδή αίμοδοσίας κατ' άτομο είναι στον Καναδά υψηλότερο από εκείνο των άλλων χωρών. Έτσι ο καναδικός λαός μαρτυρεί στο πεδίο του αξιοθαύμαστη γενναιοδωρία και φιλαλληλία.

Το 1947, πρώτον χρόνο της λειτουργίας της 'Υπηρεσίας Αίμοδοσίας του καναδικού 'Ερ. Σταυρού, έδωσαν αίμα 32.072 αίμοδότες. Ο 'Ερ. Σταυρός του

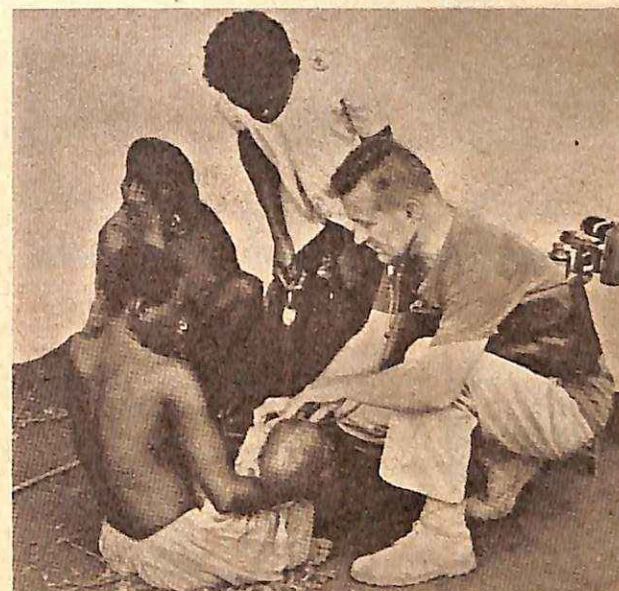
Επί τέλους έφτασε στο τέρμα: Ο διευθυντής της αποστολής του Διεθνούς 'Ερ. Σταυρού κ. Φίσερ και ο συνεργάτης του κ. Πιέρ Αλμάρ, βοηθούν έναν ηλικιωμένο άρρωστο να κατεβῇ από το αεροπλάνο, στο Μ'Μπόκι.

Καναδά πιστεύει και υπολογίζει πως, για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες του 1969 σ' όλα τα νοσοκομεία της χώρας, θα χρειασθούν ένα εκατομμύριο αίμοδοσίες.

Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΕΙΣ ΒΟΗΘΕΙΑΝ ΝΕΓΡΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Το μικρόβιο του σωβινισμού μεταφέρθηκε από την Εύρώπη, όπου φθίνει εδνυχώς ολοένα, στην 'Αφρική και σε άλλες ήπειρους, όπου οι ιθαγενείς των

άποικιών χειραφετήθηκαν πολιτικά και ίδρυσαν ιδικά τους κράτη. Έτσι από το Σουδάν αναγκάστηκαν να ξεσπιτωθούν ή εδιώχτηκαν κάπου δέκα χιλιάδες νέγροι της φυλής των Ζάντι, άντρες, γυναίκες, γέροι, παιδιά. Τους εδέχτηκε ή συγγενική τους προφανώς Κεντρική 'Αφρικανική Δημοκρατία και τους εγκατέστησε στο άλλοτε άσημαντο χωριό Μ' Μπόκι. Στην αρχή ή εγκατάστασις έγινε σε πρόχειρα παραπήγματα και ή διαβίωσις τους εστάθηκε ρόδινη στον πέμπτο παράλληλο βόρεια του 'Ισημερινού, στο «γεωγραφικό κέν-

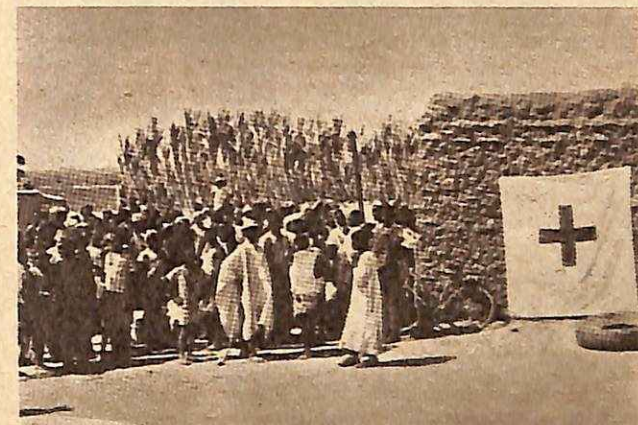
Ο Δρ Μίλος Ραφαήλοβιτς, ιατρός έντεταλμένος του Συνδέσμου 'Ερ. Σταυρών, εξετάζει ένα μωρό με τη βοήθεια νοσοκόμας της φυλής των Ζάντι σε κάποιον σταθμό στο διάστημα της διαδρομής από το Μπαμπούτι στο Μ'Μπόκι.

τρο» δηλαδή της αφρικανικής ήπειρου, όπου ή περιοχή Μπαμπούτι. Η Κεντρ. 'Αφρικαν. Δημοκρατία είναι νεογέννητο κράτος ιθαγενών και τα οικονομικά του μέσα πενιχρά.

Έτσι ή κυβέρνησις του έκανε έκκλησι στην ανώτατη επιτροπή των 'Ηνωμ. Έθνών για τους πρόσφυγες στη Γενεύη. Η οργάνωσις αυτή έστειλε βοηθήματα εις είδος και έζήτησε τη σύμπραξι του Συνδέσμου 'Ερυθρών Σταυρών για την οργάνωσι της υγιεινής και της διατροφής των προσφύγων όπου να σταθούν στα πόδια τους και γίνουν ατόντοι. Επειδή πολλοί από τους Ζάντι είχαν διανύσει με τα πόδια μεγάλες αποστάσεις, φεύγοντας από τη σουδανική πατρίδα τους, έφτασαν άρρωστοι και καταπονημένοι στο Μπαμπούτι, κοντά στα σύνορα του Σουδάν. Οι αποστάσεις εκεί είναι τεράστιες. Η αποστολή βοήθειας του 'Ερ. Σταυρού εγκαταστάθηκε στην πρωτεύουσα του κράτους που λέγεται Μπάνγκι και απέχει 1.200 χιλόμετρα από τον τόπο όπου εδρίσκονται οι πρόσφυγες. Έπρεπε να καταστρωθῇ δόλκληρο πρόγραμμα για τη δράσι. Ύστερα από ώριμότερη σκέψι αποφασίσθηκε να τους εγκαταστήσουν όριστικά στο Μ' Μπόκι που εδρίσκεται μακριά από τα σύνορα του Σουδάν.

ΤΟ 109 ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ Ε.Σ.

Στις 13 Νοεμβρίου του 1967 δλοι οι 'Ερυθροί Σταυροί του αφρικανικού κράτους Μάλι ή Μαλί προσεχώρησαν στον Σύνδεσμο των 'Ερυθρών Σταυρών και απέτελεσαν το εκατοστόν ένατο μέλος του. Οι φροντίδες του νέου μέλους στρέφονται κυρίως προς την οργάνωσι πρώτων βοθηιών, στην όποία φιλο-

Η τελετή για την ανάκηρυξι του 'Αφρικανικού κράτους του Μάλι ως μέλους του Συνδέσμου 'Ερ. Σταυρών.

δοξεί να δώση ισχυράν συγκρότησιν. Το προσωπικό πτήσεως της αεροπορικής 'Εταιρείας ΑΙΡ ΜΑΛΙ παρηκολούθησε μαθήματα πρώτων βοθηιών που οργάνωσεν ο Σύνδεσμος Ε.Σ. Επίσης πολλοί αστυφλάκες, εκπαιδευτικοί, όδηγοι φορτηγών αυτοκινήτων, υπάιθριοι έμποροι και άγροτοεργάται. Όλοι αυτοί έμαθαν πως να παρέχουν τας πρώτας βοθηίας. Έτσι συνεκροτήθη σώμα από εκατοντάδες βοθηών, που μπορεί να τους ιδῇ κανείς να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε κάθε ευκαιρία άθλητικής έκδηλώσεως ή λαϊκής συγκεντρώσεως.

Μία σκηνή από τη βοήθεια του 'Ερυθρού Σταυρού στους Σέρβους σεισμοπαθείς. Έδώ μοιράζονται κλινοσειπάσματα, το πιο καλόδεχτο δώρο για τον χειμώνα (οι σεισμοί συνέβησαν τον περασμένο Νοέμβρη). Ταίματα των σεισμοπαθών εγκαταστάθηκαν σε μικρά σπίτια, άδεια τον χειμώνα, γιατί μόνον τους καλοκαιρινούς μήνες χρησιμοποιούνται από τους περιηγητάς.

ΚΑΡΤΕΡΩΝΤΑΣ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΤΟΥ Ε.Σ.

Στην περιοχή της 'Αχρίδος, ισχυρές σεισμικές δονήσεις έρριξαν 50 χιλιάδες ανθρώπους στους πέντε δρόμους. 'Ο άνθρωπος δάμασε τη φύση, όμως είναι, φαίνεται, ανίσχυρος έμπρός στις χθόνιες δυνάμεις. 'Η συνταρακτική αυτή εικόνα που επιγράφεται «Στό μονοπάτι του όλεθρου» είναι αξιοσημείωτο δείγμα της ακαταμάχητης δυνάμεως των στοιχείων. 'Η όψη της μητέρας αυτής αναδίνει θλίψη, αλλά και στωϊκήν έγκαρτέση και ύποταξη στη μοίρα. Περιμένει το συνεργείο του 'Ερυθρού Σταυρού που θα στεγάσει, αυτήν και το παιδί της, μαζί με άλλους σεισμοπαθείς, σε σκηνές ή σε σπατάκια του περιηγητισμού, άδεια τόν χειμώνα.

Πρόχειρες σκηνές που εγκατέστησε ο 'Ιταλικός 'Ερυθρός Σταυρός της Σικελίας έπάνω στην πλατεία του χωριού Μένφι για να στεγάσει σεισμοπαθείς. "Άλλα έκατό άτομα έστεγάσθηκαν στο σχολείο του Καστελδετράνο και περιθάλλονται από δέκα γιατρούς έθελοντάς.

ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΣΙΚΕΛΙΑΣ

Απο τα κατεστραμμένα χωριά

Όχι πιά βουβοί μπροστά στους ξένους

Όχι πιά σύμπλεγμα κατωτερότητας!

«'Η αξία του ανθρώπου είναι ανάλογη προς τις γλώσσες που γνωρίζει».

CHARLES QUINT, 1500-1558

ΤΟ LINGUAPHONE

- Διδάσκει 34 γλώσσες με πρωτότυπες και πλήρεις σειρές μονημάτων, χαραγμένες σε δίσκους οδοντωτούς, που συνοδεύονται και από βιβλία οδηγίων, κειμένων κλπ.
- Είναι Σύστημα πρακτικό και αποδοτικό γιατί επιτρέπει όλες επαναλήψεις θέλετε, μέρους ή ολοκληρών μονημάτων, ή ακόμη και μιάς φράσεως που θέλετε να ξανακούσετε.
- Με τον ελάχιστο όγκο του, είναι σε κάθε στιγμή πρόχειρο για σας, για την οικογένειά σας, τους φίλους σας — και θα χρησιμεύσει για δάσκαλος ακόμη και στο έγγονό σας.
- Έξοικονομεί χρόνο, δεν κουράζει, δεν απογοητεύει, γιατί όποτε ακράσσει 60 ωρών (από ένα τέταρτο κάθε φορά, στις ώρες που σας βολεύουν καλύτερα) για να μιλάτε, να γράφετε και — το δυσκολότερο — να καταλαβαίνετε όταν ακούτε μιά ξένη γλώσσα.

Συμπληρώστε και στείλτε μας το ερωτηματολόγιο αυτό και το δελτίο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Γνωρίζετε ήδη ξένες γλώσσες;		
Θα θέλατε να μιλάτε μιά ξένη γλώσσα μέσα σε 3 μήνες;		
Μπορείτε ν' απαντήσετε 15 λεπτά την μέρα για μέλιτι;		
Έχετε ηλεκτρονικό είτε πικά;		
Δουμάστε ποτέ να μιλάτε ξένες γλώσσες με το παλιό σύστημα;		
Έχετε ήδη κάνει τη σειρά ν' έχετε με το σύστημα αυτό;		

ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE
Παρακαλώ στείλτε μου δωρεάν και χωρίς υποχρέωση μου το δελτίο σας τούτο. 'Η γλώσσα που μ' ενδιαφέρει είναι η...
Με ενδιαφέρει για αδελφές τις περσιώσες που δεν σας άρεσαν; Ταξίδια, επαφές, μόρφωση, διασκέδαση, εξετάσεις, δελτία της διαίτης μου, για να μείνη ένα παιδί; Έστω! Έστω! 3 σε γραμματοσήμα 20 ή 40 δραχμ.

ΟΝΟΜΑ.....
ΕΠΙΤΕΛΕΜΑ.....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Πολλά είναι τα θύματα κυρίως μεταξύ των παιδιών, τα όποια από άγνοια του σοβαροτάτου κινδύνου περιεργάζονται εγκαταλελειμμένα πολεμοφόδια. Γι' αυτό τονίζουμε ότι δεν πρέπει να περιεργάζονται τέτοια αντικείμενα, ούτε ν' αφήνουν άλλους να τα πλησιάζουν, αλλά μόλις τ' αντικρύξουν να ειδοποιούν άμεσα την πλησιέστεραν αστυνομικήν ή στρατιωτικήν Αρχήν.

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Μιχαλοπούλου 'Αντ.
5ου Δημ. Σχολείου
Γαλατσίας 'Αθηνών

Παπαρνάκης Κων.
Δημ. Σχ. Κρήνης
Χαλκιδικής

Σαλατίδης 'Ιωάν.
Φραγγάτος Κωνστ.
Δ. Σχ. Καβασιών
Λεσβίων

Γεωργοστάθης 'Εμμ.
Γυμνάσιον
Λεωνιδίου

Χαραλαμπίδου Χρ.
11ον Δημ. Σχολ.
Κατερίνης

Σταυρουλάκη Βαρ.
Δημ. Σχολ. 'Ασκών
Πεδιάδος

Βογιατζής 'Αγγελ.
Δημ. Σχ. Κρήνης
Χαλκιδικής

Παπᾶς Χαρ.
Δημ. Σχ. Κρήνης
Χαλκιδικής

'Αλεξόπουλος 'Αν.
9ον Δημ. Σχολ.
Καλαμάτας

Ευτυχιάκος Παν.
9ον Δημ. Σχολ.
Καλαμάτας

Μπαρμπαντωνάκη Μ.
Σταυρουλάκη Κυρ.
Δημ. Σχολ. 'Ασκών
Πεδιάδος

Παντελάκη Μαρ.
1ον Δημ. Σχολ.
Τυμπακίου Κρήτης

Παπαγαθονίκου 'Ελ.
4ον Δημ. Σχολ.
Πτολεμαίδος

Μάνου 'Ελένη
Δ. Σχ. Λαγοράκης
Πιερίας

Χρυσάφης Νικ.
Δημ. Σχ. Παλαιο-
χωρίου Λέσβου

Ευπτεράς Βασίλ.
Δημ. Σχ. Παλαιο-
χωρίου Λέσβου

Σφυρίου Βασίλ.
Δημ. Σχολ. Χάλκης
Ρόδου

Θωμίδου Βιβή
Δημ. Σχολ. 'Επι-
σκοπής Ναούσης

Σπάρταλης Βασίλ.
Δημ. Σχολ. Ζυγού
Καβάλας

Παπανώτας 'Αντ.
1ον Δημ. Σχολ.
Βελβεντού Κοζάνης

Πρωτόγυρος Δημ.
Δημ. Σχ. Παλαιο-
χωρίου Λέσβου

Καράβας Σπύρος
3ον Δημ. Σχ. Βρον-
τάδου Χίου

Χρήστου Γεωργ.
Δημ. Σχολ.
Πλατάνου Σάμου

Παντούδης 'Ιωάν.
Δημ. Σχολ. 'Ηλιο-
κόμης Σερρών

Γρηγορούδης Γεώρ.
Δημ. Σχολ. Πετρο-
κεράσων Σταγείρων

Σουφλέρης Θεόδ.
Δημ. Σχολ. Τρύφου
'Αμφιλοχίας

Παλῆς Ζαχαρίας
3ον Δημ. Σχολ.
Βροντάδου Χίου

Τσέτσερης Στέφ.
3ον Δημ. Σχολ.
Βροντάδου Χίου

Μιχαηλίδης Εύαγ.
Δημ. Σχολ. Ποντο-
κόμης 'Εορδαίας

Τσέρτος Κωνστ.
Δ. Σ. Γλυκών Νερών
Παιανίας 'Αττικής

'Ανεύρον χρήματα και αντικείμενα και τα παρέδωσαν εις τούς δικαιούχους

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ο ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΘΕΟΥΣ

Βοήκα διαβάζοντας τα «Απαν-
τα» του μεγάλου μας πεζογράφου
'Αλεξ. Παπαδιαμάντη αυτό το κομ-
μάτι, και το στέλνω να δημοσιευθῇ
στο πολύτιμο περιοδικό μας, με τὴν
ἐλπίδα ὅτι θὰ ὠφελήσῃ κι ἄλλα
παιδιά, ὅπως ἐγώ, πού δὲν ἔτυχε
νὰ τὸ ἔχουν διαβάσει.

Μ' εὐχαριστίες καὶ χαιρετισμούς,
ΑΓΓΕΛ. ΝΙΩΤΗ
Ιδ. Σχ. Ψυχικῶν

«Πρὸ τῶν σημερινῶν ὑλιστῶν, δαρ-
βινιστῶν καὶ θετικιστῶν ὑπῆρξαν οἱ
ἀπαισιόδοξοι, οἱ ὀρθολογισταὶ καὶ
οἱ κριτικισταὶ· ἀλλὰ παρήλθον· πρὸ
αὐτῶν ἦσαν οἱ πανθεῖσταί, ἀλλ' ἐξέ-
λιπον. Παρέρχονται, κρύπτονται ἐν
τῇ σκιᾷ, ἀφανίζονται, ἀφοῦ ἐπὶ
βραχὺ τέρψωσι τοὺς φιλοκαίνους καὶ
τοὺς φιλαναγνώστας διὰ περιέργου
συναυλίας λέξεων καὶ γνῶμων. Ὁ δὲ
Χριστιανισμὸς ἔμεινε καὶ θὰ μένῃ...
Ὁ πόθος τῆς μαρᾶς ἐπιδείξεως,
ἡ μανία τοῦ καινὰ ἐκάστοτε λέγειν,
ἡ δοκησιοφία, ὁ τύφος καὶ ἡ οἷσις
ἀγούσιν εἰς τὰς συγχρόνους ἀθεϊ-
στικὰς θεωρίας, ἀφ' ὧν τουναντίον
ἀπάγει ἡ εἰλικρινὴς καὶ ἀκραφνὴς
φιλοσοφικὴ ζήτησις τῆς πρὸ τῶν
ὀφθαλμῶν ἡμῶν κειμένης ἀληθείας».

ΑΛ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΤΟ ΑΗΔΟΝΙ

Στὸν κῆπο ἐκεῖ τὸ δροσερό,
σὰν ἀνατέλλει τὸ φεγγάρι
κι ἄορατο στήνουν χορὸ
τὰ νυχτολούλουδα μὲ χάρι,

Ψάλτης μικρὸς καὶ φτερωτός,
πού σ' ἔναν κλῶνο ἔχει καθίσει,
ξέγνοιαστος καὶ καμαρωτός
χύνει τίς τρίλλιες τοῦ σὰν βρύσι.

Τ' ἀηδόνι! Ἐπλάστῃ ἀπ' τὸ Θεό,
θαρρεῖς, τὴ δόξα Του νὰ ψάλλῃ
μὲς στὸν ἀπέραντο ναὸ
τοῦ κόσμου, καὶ τῆς γῆς τὰ κάλλη.

Στὸ φῶς τ' ἀχνὸ καὶ τὸ χλωμὸ
μὲ τὸ τραγούδι τοῦ τ' ἀηδόνι
πῶς σβήνει κάθε μας καημὸ
πῶς τὴν ψυχὴ μας ἀλαφρώνει!...

ΛΙΤΣΑ ΠΑΝΟΥ ΣΙΩΤΗ
Μαθήτρια

ΜΑΓΙΑΤΙΚΟ ΔΕΙΛΙΝΟ

Ἡ γιαγιά μου γκάχ καὶ γκούχ,
ἡ μητέρα σφουγγαρίζει,
κι ὁ τεμπέλης ὁ Φαρούχ
ξαπλωμένος νιαουρίζει.

Ὁ πατέρας, στὸν αἰτὸ
ἔχει δέσει τὰ ὄνειρά του
καὶ τοὺς πόθους του, γι' αὐτὸ
μῆτε πού κοιτάζει κάτου.

Μὲ τὸ μάτι μου στηλὸ
πρὸς τοὺς ζαφειρένιους θόλους,
τὸ Θεὸ παρακαλῶ
νὰ μᾶς προστατεύῃ ὅλους.

ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ

Ἐρυθρ. Δημ. Σχολ. Ἡλιουπόλεως

ΣΤΟΝ ΕΡΥΘΡΟ ΣΤΑΥΡΟ

Ἐσύ 'σαι πού τὸν πόνο συντροφεύεις
καὶ βάλσαμο σταλάξεις στὶς καρδιές.
Ἦμνος σοῦ πρέπει, ἀφοῦ πάντα
γιατρεύεις
θλιμμένων καὶ φτωχῶν βαθεῖες
πληγές.

Κυλοῦν ποτάμια δάκρυα στὴ ζῆσι,
ὅμως μπόρεῖς καὶ τὰ σφουγγίζεις σύ.
Στοῦ θεῖου Σωκράτη λούστηκες τῇ
βρύσι,
τοῦ Χριστοῦ τὸν χιτῶνα ἔχεις ντυθῇ.

Τὴν ὑπαρξί σου Αὐτὸς πού σοῦ 'χει
δώσει
ἄς εἶναι εὐλογητὸς παντοτεινά.

Αὐτός, πού σ' ἄλλα μέρη φωτεινὰ
μακάριος ζῇ, τὸν ἀνυμνοῦνε τόσοι.
Καὶ στὸ ἅγιο χῶμα πού τὰ ὀστᾶ
τοῦ κλείνει
στάλες δροσιᾶς ἡ κάθε αὐγούλα χύνει.

ΠΑΡΕΣΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Πνεῦμα θεῖκό καὶ φωτεινὸ
μὲς ἀπ' τὰ πάθη καὶ τὰ μίσση,
μὲς ἀπ' τὸ αἷμα τὸ πηχτὸ
καὶ τὸν καημὸ ἔχεις ξεπηδήσει.

Στάλαξες λάδι στὶς πληγές,
χαρὰ στὰ πικραμένα χεῖλη,
καὶ μὲς στὶς σκοτεινὲς καρδιές
ὑπέρλαμπρο ἀναψες καντήλι.

Ἀνθρωπον ἐπλεκες σωστὸ
πού ἔχει τὴν ἀγάπη φῶς του.

κ' εἶναι ὁ θεόπνευστος Ντυνάν
μέγας ἀναδημιουργὸς του.

ΠΑΝΤΟΣ ΤΣΙΡΙΔΗΣ

Ἵπεύθυνος Διδ. Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ.
Σχολείου Κοζάνης

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ «ΟΙΚΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ»

Εἶχα τὴν τύχη νὰ παρακολυθῇ-
σω τὰ μαθήματα βρεφοκομίας εἰς
τὸ Σχολεῖο, ἀπὸ μία Διπλωματοῦχο
Ἀδελφὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.
Ὅ,τι καὶ νὰ πῇ κανεὶς σχετικὰ μὲ
αὐτὰ τὰ μαθήματα θὰ εἶναι λίγο.
Μαθήτριες βγάζουν τὸ Γυμνάσιον
ἑτοιμὲς ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν ζωὴ,
ἐν τούτοις πολὺ ἀμφιβάλλω ἂν θὰ
εἶναι σὲ θέσι νὰ ἀντεπεξέλθουν
στοὺς ὁρους πού ἀπαιτεῖ ἱατρικὴ
ἐπιστήμη γιὰ μίαν ἰδεώδη μητέρα.
Ὑπάρχουν πιθανότητες νὰ ἔχουν
πληθὺς ἄλλων γνώσεων, ἀλλὰ αὐτὲς
πού πρέπει νὰ ἔχουν σὰν αὐριανὲς
μητέρες δὲν θὰ τίς ἔχουν.

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἔδωσε εὐ-
καιρία στὶς μαθήτριες καὶ γενικὰ σὲ
κάθε μητέρα νὰ μάθῃ ὠρισμένα
χρήσιμα πράγματα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ
μεγαλώσουν τὰ παιδιά της ὅπως
πρέπει. Τὰ μαθήματα τῆς Οἰκοί
Νοσηλείας εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα
πού πρέπει νὰ ξέρῃ κάθε μητέρα,
ὅπως ἐπίσης κάθε κοπέλλα πού
πρόκειται νὰ γίνῃ μητέρα. Μ' αὐτὰ
κατατοπίζεται ὡς πρὸς τὴν ἀνατρο-
φὴ τῶν παιδιῶν.

Ἡ προσφορὰ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυ-
ροῦ εἶναι πολὺ μεγάλη, διότι αὐτὰ
τὰ μαθήματα ὅπου καὶ ἂν ἀποταθῇ
κανεὶς δὲν πρόκειται νὰ τὰ εὕρῃ
τόσο ἀναλυτικά, ἐκτὸς βέβαια ἂν
σπουδᾷ ἱατρικῇ.

Αὐτὰ τὰ μαθήματα ἔπρεπε νὰ
παραδίδωνται ἀπὸ τὰ παλαιότερα
χρόνια. Ἄς εἶναι ὁμως, καὶ τώρα
πού γίνονται, δὲν εἶναι ἀργά, ἀρκεῖ
μόνον νὰ συνεχισθοῦν γιὰ νὰ ἀναβι-
βάσουν τὸ ἐπίπεδο τῆς Ἑλληνίδος
μητέρας.

Ἀπευθύνω ἓνα μεγάλο εὐχαριστῶ
στὸν Ἐρυθρὸ Σταυρὸ, ὁ ὁποῖος μὲ
προθυμία κ' εὐχαρίστησι παραδίδει
αὐτὰ τὰ χρήσιμα, τὰ πολύτιμα
μαθήματα.

ΑΝΑΣΤ. ΦΡΑΝΤΖΗ
Μαθήτρια IB' Γυμν. Πετραλῶνων

Τὰ σκιτσάκια αὐτά, ἔ-
γιναν ἐκ τοῦ φυσικοῦ,
ἀπὸ μαθητὰς μᾶς 14
καὶ 15 ἐτῶν. Ἐπειτα
ἀπὸ σύντομη σπουδὴ
τῆς Α.Β.Σ. Τέτοια σκι-
τσα ΜΠΟΡΕΙΤΕ ἀσφα-
λῶς νὰ κάνετε καὶ σὺς.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΤΕ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΑΥΤΟ

μὲ μιὰ θαυμάσια ἀναψυχὴ πού δίνει μαζί
καὶ ἓνα πολύτιμο ἐφόδιο γιὰ τὴ ζωὴ. Κά-
νετε ΤΩΡΑ, μὲ εἰδικούς ὁρους καλοκαι-
ριοῦ, μίαν ἐγγραφή, γιὰ σπουδὴ σχεδίου-
ζωγραφικῆς, σύντομης, προφορῆς, πού θὰ
γίνῃ σὲ σπῆτι σας, ὅπου καὶ ἂν μένετε,
χάρη στὸ "Ἰδρυμα τῶν Ἀδελφῶν τῆς Σχο-
λῆς Α.Β.Σ. τοῦ Παρισιῶ καὶ δὲν θ' ἀρ-
γῆστε νὰ κάνετε καὶ σὺς σκίτσα σὰν
αὐτὰ, πού ἔγιναν ἀπὸ νεαρὸς μαθητὰς
μᾶς, ἔπειτα ἀπὸ σύντομη σπουδὴ. Γιὰ
πληροφορίες καὶ ἀναλυτικὸ τεῦχος δω-
ρεάν, στείλτε μᾶς εὐαγάνωστα συμπλη-
ρωμένο τὸ κατωτέρω δελτίο.

ΣΧΟΛΗΝ Α.Β.Σ.

ΣΧΕΔΙΟΥ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
Πανεπιστημίου 10 - Ἀθήνας (τ.τ. 134)

Παρακαλῶ στείλτε μου δωρεάν καὶ χωρὶς
ὁποτέρῳι μου τὸ "Αναλυτικὸ σας τεῦχος,
μὲ τοὺς εἰδικούς ὁρους τοῦ καλοκαιριοῦ.
Ἐστωκίως καὶ δρχ. 3 σὲ γραμματόσημα
γιὰ ἔξοδα ἀποστολῆς.

ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΙΜΑΙ ΕΤΩΝ

ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΜΙΑΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΙΣΣΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 12)

παρουσιάστηκε τὸ σπιτικό τῆς φί-
λης της: τίποτε τὸ παλὸ μὲσα,
καινούργιες κουρτίνες, καινούργιο
χαλί, καρέκλες, θερμάστρα. Τὸ περί-
γυρο ἀνάδινε τὴν εὐχαρίστησι καὶ
τὴν ἀνέσι. Τὰ ἐληόδετρα ἦταν βα-
ριά ἀπὸ καρπὸ, ὅμοια καὶ τὸ ἀμπέλι.
Ἡ Πελαγία εἶχε μεγαλώσει, ψη-
λώσει, εἶχε γίνῃ πιὰ κοπέλλα ἑτοιμὴ
γιὰ παντρεῖα. Ἀνάγκη δὲν εἶχε πιὰ
νὰ τρέχῃ στὴν ἀποβάθρα γιὰ λογιᾶς
λογιᾶς θελήματα. Μποροῦσε νὰ προ-
μηθευτοῖται, ὅ,τι τῆς ἐχρειάζονταν γιὰ
νὰ ἐτοιμάσῃ σιγὰ σιγὰ τὰ προι-
κιά της. Καὶ ἡ Ἐρυθροσταυρίτισσα
ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ εἶχε τὴν ἡθικὴ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ : 1) Ὁρεινὸν
συγκρότημα, φυσικὸν ὄριον Εὐρώ-
πης - Ἀσίας. 2) Ἐνα ψάρι. 3) Ὑ-
ποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος. 4)
Τὸ τέλος τοῦ πιλότου. 5) ... Ἀν-
τζελες - Ὀλυμπία θεά. 6) 70.200 -
140. 7) ... ὁ ἀδελφοκτόνος.

ΚΑΘΕΤΩΣ : 1) Ἀποτελεῖται
ἀπὸ πλοῖα (μὲ ἄρθρον). 2) Ἀνώ-
τατος ρωμαῖος ἄρχων. 3) Κουρέλι.
4) Ὁ πλησιέστερος πρὸς τὴν γῆ
πλανήτης - 120. 5) Ὅτι καὶ τὸ
5α ὀριζοντίως - Ἀκέφαλο νῆμα.
6) Ἀντεστραμμένη μουσικὴ νότα -
Δύο ὅμοια σύμφωνα. 7) Ἐξαιρετι-
κὴ ποιότης.

ΜΠΟΥΦΗ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ
ΙΑ' Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν
Τάξις Α' Γυμνασίου

ΞΕΦΑΝΤΩΜΑ
ΑΡΙΣΤ. ΣΙΔΕΡΗΣ
Γυμνασίου Βέλλου

ἱκανοποιήσι πῶς σ' ἐκείνη ὠφείλον-
ταν αὐτὴ ἡ εὐμερία.

—Ὅ,τι ξέρεις καλὸ καὶ χρήσιμο,
λέγε το καὶ ὁρμήνευέ το καὶ στοὺς
ἄλλους: αὐτὸ ἦταν τὸ σύνθημά
της — ἀκόμα καὶ κατὰ τίς καλοκαι-
ρινὲς διακοπές.

Π. ΦΛΩΡΟΣ

Κ. ΡΕΪ-ΣΗΣ
Πυθαγορείου Γυμν. Σάμου

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Γερανοὶ πετοῦσαν.
Τί πολλοὶ ὅπου 'σαν!
Ἐνας εἶχε ἐμπρὸς τοῦ δύο,
ἄλλος εἶχε πίσω δύο,
κ' ἓνας μοναχὸς τοῦ
ἑναν πίσω κ' ἓναν ἔμπρὸς τοῦ.
Μὲ τὸ κρῦο τὴν φοράει
μὲ τὴ ζέστη τὴ μαδάει.
Τί εἶναι;

ΕΛΕΝΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ
Γ' ταξ. Ε' Γυμν. Θεσ/νίκης

Παρακαλοῦμεν ὅπως γίνῃ τὸ τα-
χύτερον ἐξόφλησις τοῦ ὀφειλομέ-
νου ἀντιτίμου τοῦ Περιοδικοῦ,
διότι ἡ χαμηλὴ τιμὴ αὐτοῦ μό-
λις καλύπτει τὰ ἔξοδα ἐκδό-
σεώς του.

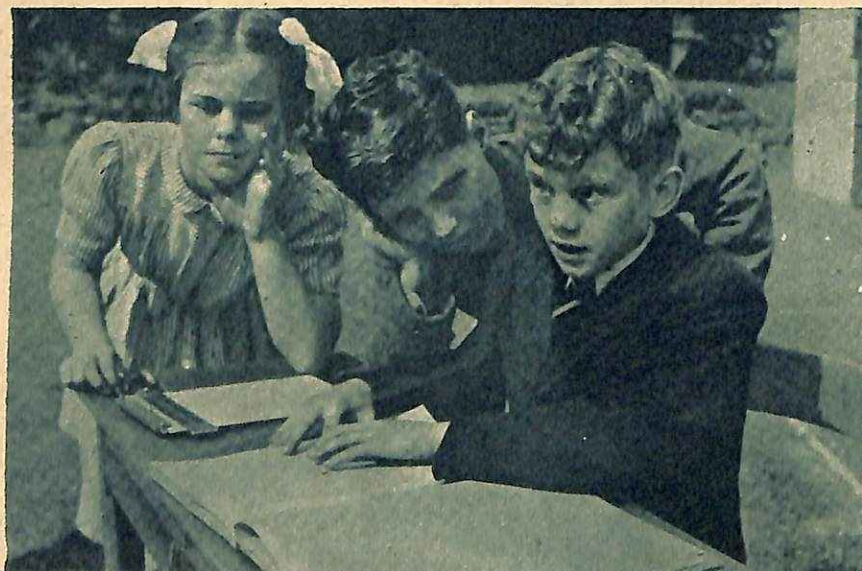
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΑΒΗΣΣΥΝΙΑ

Μαύροι Ίσραηλίτες στην Συναγωγή

ΑΓΓΛΙΑ

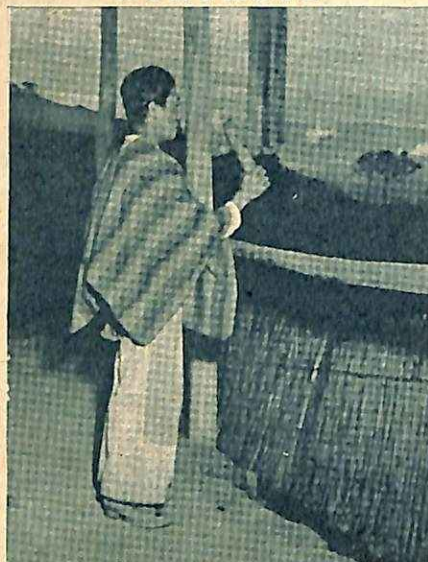

Ένας μικρός τρόφιμος τής Σχολής Τυφλών διαβάζει μεγαλοφώνως ψάυντας το ανάγλυφο βιβλίο του

ΙΤΑΛΙΑ

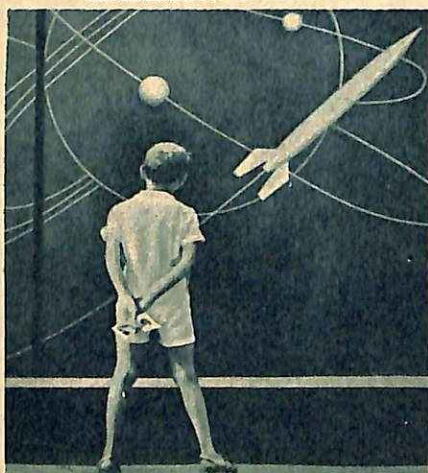

Ο κρατήρ του Βεζουβίου
ΚΟΛΟΜΒΙΑ

Μικρός χωρικός ξυπνάει με το σήμαντρο τους ανθρώπους τής δουλειάς

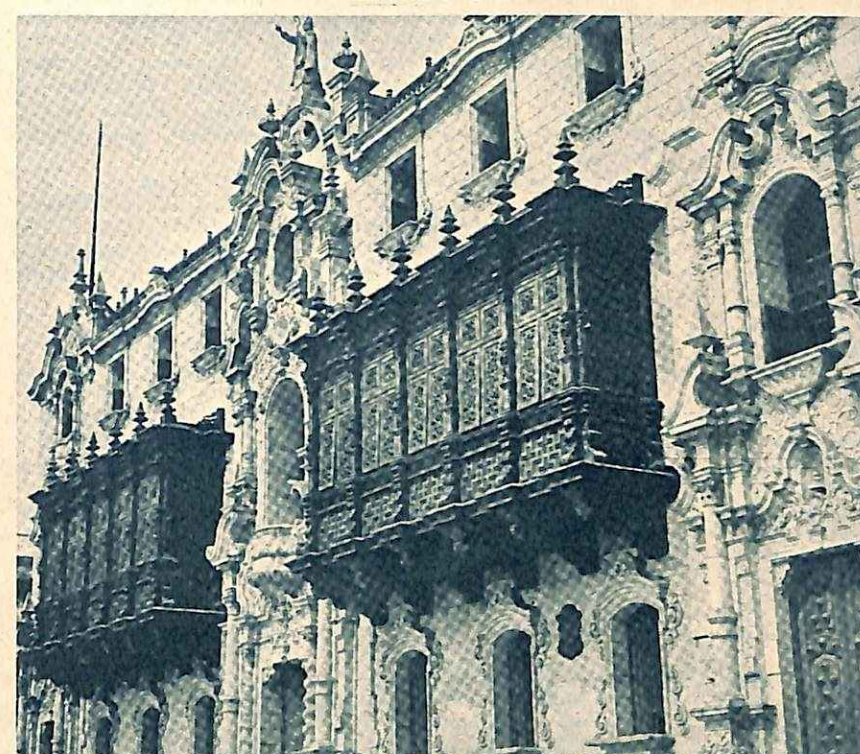
ΠΑΙΔΙΚΑ ΟΝΕΙΡΑ

«Νά γινόμουν αστροναύτης!»

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΕΡΟΥ

Το «Παλάτι Μπαρόκ», ένα από τα ωραιότερα επιτεύγματα τής Ισπανο-μερικανικής αρχιτεκτονικής του 18 αιώνας

ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ

Περίεργος τάφος φυλάρχου στη Νοτιοδυτική Μαδαγασκάρη

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Αγαλμα στήμένο σ' ένα ναό
ΚΑΝΑΔΑΣ

Έσκιμώοι, που κατοικούν στον Βορειοδυτικό Καναδά, διασχίζουν την παγωμένη χώρα μ' ελκθηρα συρόμενα από σκύλους

(Οι φωτογραφίες ελήφθησαν από διάφορα τεύχη του περιοδικού τής ΟΥΝΕΣΚΟ «ΟΤαχυδρόμος»)

(7)

(Τελευταίο)

Είχαν ακόμη μερικά, όσων η γιαγιά Φρανσουά, «έ, πήγαινε τώρα να κοιμηθεί, της είπε, και τα ξαναέλεγε πάλι». Η Παυλίνα μπήκε στην κούρα της, κ' η Ροζαλία την πήγε ως το κρεβάτι, την καληνύχτισε κ' έφυγε. Τα κορίτσια που έμεναν στο ίδιο δωμάτιο με την Παυλίνα δεν είχαν πάει ακόμη να κοιμηθούν. Κάθε τόσο όμως έρχόταν και καμιά, ξεντυνόταν και πλάγιαζε. Ένονεύει πως όλα αυτά αποτελούσαν ένα έντελως συνυφισμένο περιβάλλον για τη μικρή μας, που άρχισε να τη στενοχωρή.

Ευτυχώς, τελείωσαν γρήγορα όλα αυτά, κ' έγινε ήσυχια. Μά έπεινο που βασάνιζε την Παυλινούλα ήταν το δωμάτιο, που είχε μια άπονητική ατμόσφαιρα, που η μικρή μας γρήγορα κατάλαβε, πως δε θα μπορούσε να κοιμηθεί εκεί μέσα. Ζέστη, χνώντα, ήταν κάτι άβυσσος γι' αυτή, που τόσα χρόνια γύριζε στο υπαίθριο. «Α, το άμαξι της, παλιό-ξεπαλιό, δεν είχε το ελάχιστο της άσφαξης της κακοσμία, που σπαρτούσε πάλι δωμάτιο της Κας Φρανσουά». Αλλά τί νόκανε; Μια και δεν μπορούσε να κάνει τίποτε άλλο, βγήκε στην αυλή, για ν' αναπνεύσει καθαρό αέρα, και ξαναγυρίζοντας πήρε την απόφαση και πλάγιασε. Τότε από άρκετη ώρα την πήρε ο ύπνος.

Τό πρωί η Ροζαλία την παρουσίασε στο διευθυντή, που άρκετη τη ρώτησε μερικά τυπικά πράγματα, την έστειλε να πάση δουλειά στα «θαγονέτα». Εύκολη δουλειά είναι, της είπε η φίλη της. Φτάνει νάσαι ταχτική και προσεχτική. Αλλά δε θα κουράζεσαι πολύ. Από κείνη την ώρα άρχισε η νέα ζωή της Παυλινούλας.

Δεν μπορούμε να πούμε, πως ήταν ένθουσιασμένη τώρα η μικρή. Εκτός από τον καλόν ύπνο, ήταν η δουλειά της, που δεν την εκούραζε πολύ, την εκούραζε όμως η μονοτονία της. Συνθηματική να πηγαίνει από χωριό σε χωριό ή να δέλεη νέον κόκο, το κλείσιμο μέσα στο εργοστάσιο τη στενοχωρούσε. Αλλά η Παυλινούλα δεν ήταν ταχαίο πλάσμα. Έξυπνη, τίμια και ταχτική σε όλα της, ένιωσε άμέσως την προσοχή του κ. Ζωρζ, που γρήγορα την έκανε συνοδό του, την προδίδανε ύστερα σε γραμματέα και άμέσως της προσέφερε ένα όραίο δωμάτιο δίπλα στα γραφεία. Έτσι δεν είχε πιά κανένα παράνο. Συχνά μάλιστα όταν δεν είχε δουλειά της διηγόταν την ιστορία του, και ζητούσε να του διηγηθεί κ' εκείνη τη δική της. Συνήθως της διηγόταν τον πόνο του, που δεν έδινε το γιό του. Ήταν άπαρηγόρητος γι' αυτό — του είχε περάσει πιά ο θυμός — και τώρα έκανε του κόσμου τις ενέργειες για να τον δοή. Και σε άστυνομες είχε γράψει, και ανθρώπους του έστελνε συχνά για να έρευνήσουν τα ίχνη του, ή τουλάχιστον να μάθουν αν ζή ακόμη ή όχι.

Κι' έπατέλους η μοίρα τον δοήθηκε. Ήταν Κυριακή. Περιμένον να γυρίσει ο Φαμπρ, ένας καλός υπάλληλος των εργοστασίων, που είχε φύγει από μέρες για κάποια δουλειά που άγνοούσε η Παυλίνα. Τό πρωί είχαν λάβει απ' το Παρίσι ένα τηλεγράφημά του με τις λέξεις: «Πληροφορίες πλήρεις, φτάνω μεσημέρι». Άναπόμονος ο κ. Ζωρζ, όλο πήγαινε στο παράθυρο και κοίταζε, μήπως δει το άμαξι που θα έφερνε τον Φαμπρ. Κάποια στιγμή χτύπησε το κουδούνι για τον υπηρέτη, και του είπε ότι δε θα δεχόταν κανένα. Τέλος, άκούστηκε ο θόρυβος μιας άμαξας που έρχόταν από το βόρειο του Πεανό. «Ο Φαμπρ, είπε χαρούμενος». Πραγματικά αυτός ήταν. Μπήκε στο γραφείο κ' έρριξε μια περίεργη ματιά στην Παυλίνα.

— Τό τραύμα είχε καθυστερήσει, είπε, γι' αυτό άργησα. Σας τηλεγράφησα όμως.

— Να, αλλά με πολύ λίγα λόγια. Μιλήστε μου γρήγορα, γιατί άναπομόνι να μάθω τα πάντα.

Η Παυλίνα τέντωσε τ' αυτιά της.

— Έπιγα στο λιεραχείο. Κ' εξετάζοντας τον κατάλογο των νεκρών, βρήκα τον 'Ιούλιο του περασμένου χρόνου, ότι η Μαρία Ντορεσάν, χήρα του 'Εδμόνδου Πανταβουάν, άπέθανε στις 14 του μηνός. Έχω αντίγραφο της πράξης. Πάρτε το.

Τό έδωσε στα χέρια του κ. Ζωρζ που έτρεμαν.

Η μικρή είχε άπομείνει σαν ύπνωτισμένη.

— Αλλά δεν άρκέστηρα σ' αυτά, έξακολούθησε ο Φαμπρ. Θέλησα να μάθω τον ιδιαιτή του σπατού που πέθανε. Λέγεται μπάμπα 'Αρμυρός. Είδα ακόμη μερικούς που ήταν εκεί στο θάνατό της: Τη Μαρκησία, για τη γουδίστρια, κ' ένα μπαλοματή, το Σπάρο. Είδα και το γιατρό που την καθάριζε, τον Σαντριέ. Ήθελε να τη στείλη στο νοσοκομείο εκείνη όμως άρνήθηκε, γιατί δεν ήθελε να χωριστεί από την κόρη της.

Η Παυλίνα έδωσε ένα βαθύ άναστεναγμό.

— Τέλος, μ' έστειλαν σε μια ψυχαγωγία, τη Σβούρα, που πήγα και τη δοήκα χθές.

Έδω ο Φαμπρ σταμάτησε λίγο, και, για πρώτη φορά, γυρνώντας προς τη μικρή, τη χαρέτισε με σεβασμό.

— Είδα το Παλληκάρι, δεσποινίς. Είναι καλό.

— Δόξα σοι ο Θεός! ψιθύρισε η Παυλίνα.

Αυτό μόλις το άκουσε ο κ. Ζωρζ, μια βαθιά συγκίνηση ζωογραφίστηκε στο πρόσωπό του. Αλλά δεν είπε τίποτα, περιμένοντας ν' άκούσει τη συνέχεια.

— Κι' άρκετο έμαθα για τη μητέρα, συνέχισε ο Φαμπρ, έπρεπε να μάθω και για την κόρη. Κι' αυτά τα έμαθα από την κυρία Σβούρα, που μου διηγήθηκε το πως η δυστυχισμένη αυτή μικρή της είχε πουλήσει το γαϊδάρειο της, κ' ύστερα από λίγον καιρό τα καλό ζωο την άνακάληψε σ' ένα δάσος λιπώδη.

Αυτά τα είχε διηγηθεί μια μέρα η Παυλινούλα στον κ. Ζωρζ, κ' έτσι ο σεβαστός εργοστασιάρχης κατάλαβε ποιή ήταν η Παυλίνα, και διακρίνοντας έφώναξε:

— Καί γιατί, γιατί, παιδί μου, δε θέλησες να μου πής ποιή είσαι; Έλα λοιπόν στην άγκαλιά μου, στην άγκαλιά του πατού σου! Έλα!

Ο Φαμπρ, συγκινημένος κ' αυτός, άφησε μόνους τον πατού με την έγγονούλα του.

Σε λίγο ο πατούς την ξαναρώτησε: «Γιατί λοιπόν δε μιλώπες ποιή είσαι;».

— Μά... όσες φορές σ' έμλησα για τη μαμά και για μένα, καταλάβαινα πως δεν μ' έσπλαχνίζεστε καθόλου. Ίσως νομίζατε πως έμεις φταίγαμε που δεν ξαναγίρουμε ο γιός σας έδω... Δεν ξέρω...

— Δεν είχα φανταστή πως είσαι η έγγονούλα μου.

— Γι' αυτό είχα άποφασίσει να παρουσιαστώ, άμα θα 'δρασα εύκαιρία, όπως με είχε συμβουλεύσει κ' η μαμά.

Έκλαψε πάλι για λίγο η μικρή, κ' ο πατούς άκούοντας τους λυγμούς της, μίην κλαίς, της είπε, τώρα πάνε αυτά, άς τα ξεχάσουμε. Για πές μου, πως ήρθατε όμως έδω;»

— Αυτά, ποπού, καλύτερα να σ' ές τα πω άλλη φορά. Τώρα είμαι πολύ συγκινημένη.

— Ναί, παιδί μου, δεν είν' άνάγκη τώρα.

Και την άγκάλιασε πάλι και ξαναφιλήθηκαν.

Την άλλη μέρα, όταν είχαν περάσει πιά οι πρώτες συγκινήσεις, έδωσε στον πατού της τα χαρτιά που της είχε παραδώσει η μητέρα της, πιστοποιητικά γεννήσεως κλπ., κ' έκείνος τα φύλαξε για να τα δει όταν θα έκανε έγχειρησι, άπότορ, με τη δοήθεια του Θεού, θα ξαναβρισσε το φως του, όπως τον διαβεβαίωσαν οι γιατροί. Και πραγματικά σε κανένα μήνα έγχειρίστηκε, και έδω και ξανατίκισε τον κόσμο ο κ. Ζωρζ Πανταβουάν!

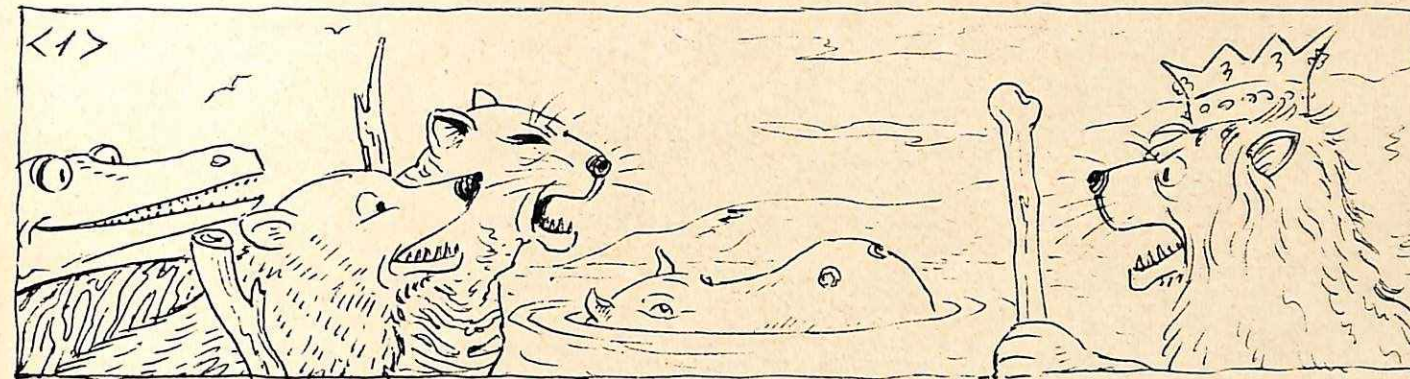
Έτσι, μαζι με το μεγάλο αυτό εύτύχημα, έβασε κ' ένα δεύτερο. Είχε για πρώτη φορά την Παυλίνα, που ως τώρα την άκουγε μόνο, χωρίς να μπορεί να τη δει!

Περιττό να πούμε το τί περιουσίες είχε από τη στιγμή που άναγνωρίστηκε από τον πατού της η Παυλινούλα μας. Ένα γοναίο διαμέρισμα με πέντε δωμάτια στον πάργο του κ. Ζωρζ, άμέτρητα δώρα, κ' άνάμεσα σ' αυτά κ' ένα άμαξι πρώτης τάξεως, που το τραβούσε ένας καλαχτενισμένος γαϊδάρκος, με κόκκινα γυαλιστερά χόμους! Ήταν το Παλληκάρι! Ο πατούς έβασε άμέσως την άδυναμία που του είχε η έγγονή του, έστειλε, το βόρρα από τη Σβούρα και της το χάρισε.

Τον άλλο χρόνο καλοκαινεύτηκε, όπως της άξιζε. Πήρε ένα καλό παιδί, και ζούσε κ' οι δύο τους τρισευτυχισμένα στο πλάι του καλού πατού.

ΤΕΛΟΣ

Διασκευή Α.Β.

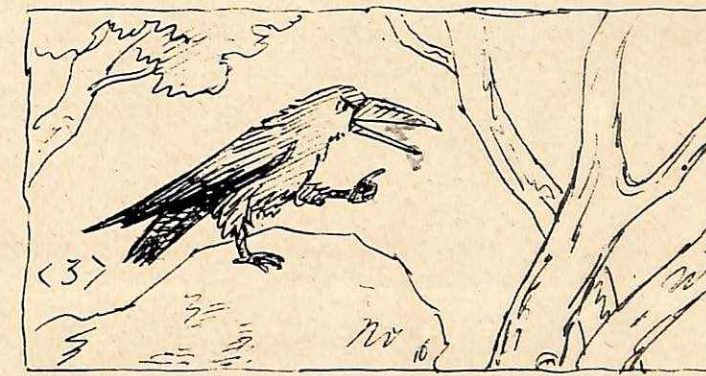

«Αύριο έχει πόλεμο η έκλεκτή φυλή μας με τα θεία που ζούν εκεί, στο δάσος το άντικρύ μας». Αυτά ο γερολιόνταρος, ο βασιλιάς, φωνάζει. Ζητωκρανγάζουν τα θεία και όλη η γή τραντάζει.

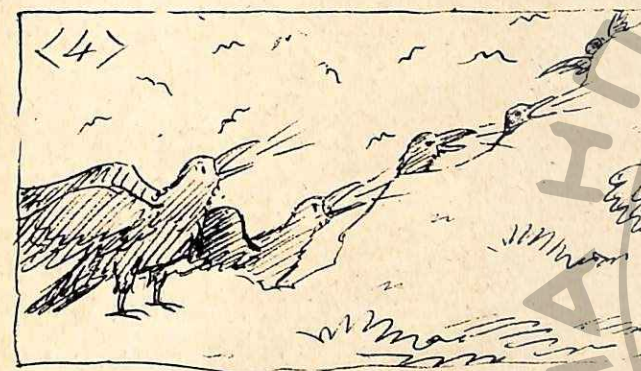
Και το λιοντάρι: «Εύχαριστώ. Άς δούμε όμως τώρα και τ' άλλα ζωα τα ήμερα, και όχι σαρκόβου. μήπως στη μάχη θα μπορούν να κάνουν κάποιο θέλημα. Άμαχα είναι, μα μπορεί να μ' ές φανούν όφέλιμα».

«Σωστά, είπε ένας πίθηκος. Εγώ θα κάνω τουμπες, και τόσα άστεία στη γραμμή και κομικές άρλουμπες, που από τα γέλια οι έχθροι μεμιάς θα σπαοταρύνε. θα πέφτουν κάτω άνημποροι καί... δε θα πολεμάνε».

Κ' ένα κοράκι βγάζοντας βραχνά ξεφωνητάκια, δήλωσε: «Εγώ, μ' άλλα εκατό καλλιφωνα κοράκια. θα ψάλλουμε ένα βροντερό πολεμικό έμβατήριο!» και μ' ειρωνεία τα θεία: «Νά ζήσης μεγαθήριο...»

Η μάχη άρχίζει. Άγρια οι δυο στρατοί χτυπιούνται. Μά οι φίλοι μας με τό στανιό στις θέσεις τους κρατούνται. Και τότε ο γερο-βασιλιάς, τρέμοντας μη σκορπίσουνε, προστάζει: «Τό τραγούδι τους οι κοράκες ν' άρχίσουνε».

Και τέτοιες τώρα οι κοράκες άγριοφρονάδες βγάζουνε. ποί οι στρατιώτες του έχθρου ξαφνιάζονται, τα χάνουνε. Και τέτοια τους έπιάσανε από τον τοόμο ούρη, που τις ούδες κατέβασαν καί... όποι φήγη-φήγη.

Και το λιοντάρι: «Οί κοράκες άς είν' καλά οι καημένοι. Άπό μικρούς κι άδύνατους να κάποτε τί βγαίνει!»

Περιοδικές εκδόσεις ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ για παιδιά

ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΚΛΑΣΣΙΚΑ

Εικονογραφημένα

"Όλα τὰ κλασσικά ἔργα τῆς παγκοσμίου λογοτεχνίας μὲ φροντισμένη εἰκονογράφηση καὶ συναρπαστικές ἀφηγήσεις. Γιά μεγάλα παιδιά, νέους καὶ μεγάλους.

Κυκλοφοροῦν κάθε **Τρίτη**. Τιμὴ δρχ. 5

ΤΑ ΜΙΚΡΑ

Εικονογραφημένα

ΚΛΑΣΣΙΚΑ

Ἐκλεκτὰ παραμῦδια ἀπ' ὅλες τὶς χώρες εἰδικὰ διασκευασμένα γιὰ μικρὰ παιδιά. Πολύχρωμη ἐμφάνιση.

Κυκλοφοροῦν κάθε **Πέμπτη**. Τιμὴ δρχ. 5

ΓΕΛΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΑ

Τὰ κατορδῶματα καὶ τὰ παθήματα τῶν ξεκαρδιστικῶν ἡρώων τοῦ Σινεάκ. Συμμετέχουν οἱ: Μπάγκς Μπάννυ, Μικρὴ Λουλού, Τὸμ καὶ Τζέρρυ, Γκονζάλες, Τουήτυ, Σουλβέστρος, Φίξι-Φόξ καδῶς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι τύποι τῶν γνωστοτέρων κινηματογραφικῶν παραγωγῶν. Ἐξ ὁλοκλήρου τετράχρωμα.

Κυκλοφοροῦν κάθε **Τετάρτη**. Μεγάλο σχῆμα, δρχ. 3

ΧΟΝΔΡΟΣ - ΛΙΓΝΟΣ

Γιὰ πρώτη φορά στὴν Ἑλλάδα ἀπολαμβάνετε τὰ ἀμέτρητα ἐπεισόδια τῆς κοσμογάπητης κωμικῆς δυάδας Λῶρελ Χάρντυ. Κωμικοτραγικὲς ἱστορίες ποὺ προκαλοῦν ἀκράτητα γέλια-γέλια-γέλια. Πολύχρωμη εἰκονογράφηση.

Κυκλοφοροῦν κάθε **δεύτερο Σάββατο**. Τιμὴ δρχ. 5

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: "ΑΤΛΑΝΤΙΣ", ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 222.84